

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

3118/2025. (IV. 25.) AB határozat	alkotmányjogi panasz elutasításáról	642
3119/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	650
3120/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	654
3121/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	658
3122/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	663
3123/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	667
3124/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	671
3125/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	675
3126/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	680
3127/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	684
3128/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	690
3129/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	694
3130/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	697
3131/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	701
3132/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	707
3133/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	710
3134/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	712
3135/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	715
3136/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	717
3137/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	722
3138/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	726
3139/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	730
3140/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	734
3141/2025. (IV. 25.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	738
1003/2025. (IV. 17.) AB Tü. határozat	az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1003/2023. (IX. 19.) AB Tü. határozat módosításáról	742
2003/2025. (IV. 25.) AB Tü. határozat	az Alkotmánybíróság elnökhelyettesének megválasztásáról	744

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3118/2025. (IV. 25.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság a légiközlekedés, a víziközlekedés és a vasúti közlekedés biztonságát, környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről és a közúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről szóló 58/2012. (X. 31.) NFM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (VIII. 14.) ITM rendelet 3. § (2) bekezdés *j)* és *l)* pontjai alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a légiközlekedés, a víziközlekedés és a vasúti közlekedés biztonságát, környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről és a közúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről szóló 58/2012. (X. 31.) NFM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (VIII. 14.) ITM rendelet módosításáról szóló 12/2024. (V. 30.) ÉKM rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselő (dr. Rózsa Dániel ügyvéd) útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a légiközlekedés, a víziközlekedés és a vasúti közlekedés biztonságát, környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről és a közúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről szóló 58/2012. (X. 31.) NFM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (VIII. 14.) ITM rendelet módosításáról szóló 12/2024. (V. 30.) ÉKM rendelet, valamint a légiközlekedés, a víziközlekedés és a vasúti közlekedés biztonságát, környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről és a közúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről szóló 58/2012. (X. 31.) NFM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (VIII. 14.) ITM rendelet 3. § (2) bekezdés *j)* és *l)* pontjainak alaptörvény-ellenességét, mivel azok az indítvány szerint sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, M) cikket, XII. cikk (1) bekezdését, valamint 18. cikk (3) bekezdését.
- [2] 1.1. Az indítványozó (egy magyar tulajdonban lévő vállalkozás, ami több mint 5 éve végez vasúti hálózattal, beruházásokkal kapcsolatos megfelelőségértékelési tevékenységet hazai és nemzetközi környezetben) azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mivel az Építési és Közlekedési Miniszter (a továbbiakban: ÉKM) rendeletével módosította a légiközlekedés, a víziközlekedés és a vasúti közlekedés biztonságát, környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről és a közúti közlekedés bizton-

ságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről szóló 58/2012. (X. 31.) NFM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (VIII. 14.) ITM rendeletet (a továbbiakban: Rendelet), amely értelmében a KTI Nonprofit Kft. lett kijelölve a vasúti közlekedés tekintetében bizonyos feladatok ellátására. Így többek között a KTI Nonprofit Kft. végezhet csak EK-hitelesítési eljárást, NSZ-hitelesítési eljárást illetve kockázatkezelésre vonatkozó eljárást. Ezáltal azonban a KTI Nonprofit Kft.-n kívül mindenki más kizárásra került abból a lehetőségből, hogy állami vagy uniós forrásból megvalósuló vasúti beruházással összefüggő tanúsítási szolgáltatást nyújtson. Ez pedig az indítványozó szerint sérti a vállalkozás szabadságához való jogot [Alaptörvény M) cikk és XII. cikk]. Emellett pedig a Rendelet az indítványozó szerint jogalkotási hatáskör hiányában született meg, így az Alaptörvény B) cikkével és 18. cikkével is ellentétes.

- [3] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy 2019-től egészen a Rendelet módosításának hatályba lépéséig az EK-hitelesítési, az NSZ-hitelesítési és a vasúti kockázatértékelési piac legtöbb közbeszerzési kiírását ő nyerte (a 2020–2023 közötti időszakban az indítványozó bevételeinek több mint 96 %-át állami forrásokból megvalósuló vasúti beruházásokhoz kapcsolódó tanúsítási feladatok adták).
- [4] A Rendelet módosításáról szóló ÉKM rendelet miniszteri indokolása szerint a módosítás célja a KTI Nonprofit Kft. feladatellátásra való kijelölése volt. Egy, a módosításig többszereplős versenypiac a Rendelet módosításával egyszereplőssé vált (azt csak a KTI Nonprofit Kft. valósíthatja meg).
- [5] 3. A fentiek alapján az indítványozó a vállalkozás szabadságának a sérelmét állította. Álláspontja szerint ugyanis a Rendelet támadott részei következtében ellehetetlenül a szabad vállalkozáshoz való joga (mivel a módosítás által bevételeinek több mint 96 %-a kiesik), hiszen a Rendelet támadott részeiben felsorolt tevékenységet innentől kezdve csak a KTI Nonprofit Kft. láthatja el. Alkotmányjogi panaszában a vállalkozás szabadságával összefüggésben kifejtette, hogy az azt jelenti, hogy bárkinek joga van a vállalkozás, azaz az üzleti tevékenység végzéséhez. Ez pedig az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azzal jár, hogy az állam nem akadályozhatja vagy ellehetlenítheti el a vállalkozóvá válást. A vállalkozáshoz való jogot pedig az veszélyezteti a legsúlyosabban, ha az illető egy tevékenységtől el van zárva. A szubjektív feltételek előírása is a vállalkozási szabadság korlátozása, de ennek fogalmi eleme, hogy azokat elvben mindenki teljesíteni tudja, enélkül ugyanis a korlát nem szubjektív hanem objektív lesz. A vállalkozáshoz való jog védelmi köre egyaránt kiterjed a piacra lépésre és egy megkezdett tevékenység folytatására is. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ha a jogalkotó létszám korlátot állapít meg egy tevékenység végzésére jogosultak körében, akkor azzal korlátozza a foglalkozás szabad megválasztását. Ha ebbe a korlátozott körbe be lehet kerülni (bizonyos feltételek teljesítésével), akkor az még lehet indokolható korlátozás, ha azonban csak egy vállalkozás kerül kijelölésre, akkor az a többi vállalkozás ellehetetlenülésével jár együtt. Egy alapjogkorlátozó norma pedig minden esetben megfelelő indokolást igényel. Az állam azonban a vállalkozás szabadságát nem üresítheti ki, legfeljebb olyan korlátokat vezethet be, amelyek az alapjogi teszt alapján igazolhatóak. Az indítványozó álláspontja szerint azonban a Rendelet támadott bekezdései által megvalósuló korlátozás (amely minden kétséget kizáróan objektív és nem szubjektív) a szükségességi-arányossági tesztrel nem igazolható, mivel a korábbi versengő piac szereplőit, a KTI Nonprofit Kft. kivételével kizárta a piacról. A Rendelet módosítása emellett nem jelölt meg más versengő alapjogot sem, amelyre hivatkozással a korlátozás indokolható lenne. A szükségességi elem tehát – az alkotmányjogi panasz szerint – nem támasztható alá (annak kapcsán nem áll fenn semmilyen közérdek, vagy alkotmányosan védett alapjog illetve érdek garantálása sem), a korlátozás arányossága pedig nem is értelmezhető. Mindezek alapján az indítványozó szerint a Rendelet támadott részei sértik a vállalkozás szabadságához való jogot.
- [6] 4. A fentiek mellett az indítványozó hosszasan érvelt amellett is, hogy a Rendeletet módosító ÉKM rendelet jogalkotási hatáskör hiányában született, ezért sérti az Alaptörvény B) cikkét. Álláspontja szerint ugyanis az ÉKM rendeletben annak megalkotására megjelölt felhatalmazásban hivatkozott törvényi rendelkezések a vasúti alrendszerre vonatkozóan nem adnak felhatalmazást a miniszternek a jogalkotásra (azt az ÉKM kiterjesztő módon értelmezte, amely azonban nem lehetséges, mivel a felhatalmazás körén túlterjeszkedő jogalkotás az Alkotmánybíróság szerint alaptörvény-ellenességet eredményez).
- [7] Az indítványozó az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésének a sérelmét is állította, mivel álláspontja szerint a Rendelet sérti a normahierarchia követelményét, ugyanis az lerontja a magasabb szinten álló kormányrendelet szabályait (ami a kérelmező választási szabadságát deklarálja). Emellett úgy véli, hogy a KTI Nonprofit Kft. kijelölése nem felel meg a normavilágosság követelményének sem, mivel az túl tág értelmezési keretet biztosít.
- [8] 5. Az Építési és Közlekedési Minisztérium az ügyben *amicus curiae* beadvánnyal élt.

II.

[9] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„M) cikk (1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.
(2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„XII. cikk (1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.”

„18. cikk (3) A Kormány tagja törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján, feladatkörében eljárva, önállóan vagy más miniszter egyetértésével rendeletet alkot, amely törvénnyel, kormányrendelettel és a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletével nem lehet ellentétes.”

[10] 2. A légiközlekedés, a víziközlekedés és a vasúti közlekedés biztonságát, környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről és a közúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről szóló 58/2012. (X. 31.) NFM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (VIII. 14.) ITM rendelet érintett rendelkezései:

„3. § (1) A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 3/B. § (7) bekezdésében meghatározott, a vasúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok ellátásának, valamint az alrendszerek, rendszerelemek és kapcsolódási pontok rendszerszintű együttműködése, átjárhatósága átfogó ellenőrzésének, a vonatkozó európai uniós előírásoknak való teljes körű adminisztrációs megfelelésének biztosításának, továbbá a vasúti rendszert érintő jelentős változtatások által felmerülő kockázatok kezelése ellenőrzésének végrehajtására a KTI Nonprofit Kft.-t jelölöm ki.

(2) A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 3/B. § (7) bekezdésében meghatározott feladatok keretében a KTI Nonprofit Kft. a következő feladatokat végzi:

a) a vasúti közlekedésbiztonságának javításával összefüggő intézkedések és projektek támogatásának szervezése és koordinációja, valamint a közlekedésbiztonsági intézkedésekhez, projektekhez kapcsolódó közérdekű és közcélú tájékoztatás, kommunikáció;

b) a vasúti közlekedésbiztonság és a közlekedés környezeti hatásai szakterületen nemzetközi szerződésekben, európai uniós jogi aktusokban, valamint kormányrendeletekben és miniszteri rendeletekben előírt adatgyűjtések, a jogi szabályozást megalapozó mérések és vizsgálatok, kutatások előkészítése, lebonyolítása; a jogi szabályozást megalapozó szakmai tevékenységgel összefüggő konferenciák, tudományos, szakértői fórumok, testületek működtetése, szakmai képzések, továbbképzések szervezése, vasúti közlekedési hatósági belső képzések szakmai előkészítése, fejlesztése, lefolytatása;

c) a vasúti járművek közlekedésbiztonságának növelése, valamint a környezet védelme érdekében a forgalomba helyezésre és a forgalomban tartásra vonatkozó szabályozásokra és vizsgálati eljárásokra, járművizsgálati technológiai fejlesztésre; minta vizsgabázis kialakítására, működtetésére irányuló tudományos kutatások, pilot projektek szakmai előkészítése, lebonyolítása;

d) a vasúti közlekedés okozta levegő-, zaj- és talajszennyezés csökkentésére irányuló programok kidolgozása, adatgyűjtés, vizsgálatok, kutatások végzése;

e) a vasúti hálózat tervezésével, kiépítésével, fenntartásával kapcsolatos tudományos kutatási előkészítő tevékenység ellátása, a fejlesztéseket megalapozó szakmai javaslatok, döntés-előkészítő hatáselemzések készítése a közúti biztonság javításával összefüggésben;

- f) a vasúti közlekedéssel összefüggő informatikai rendszerek üzemeltetése, informatikai fejlesztések előkészítése, koordinálása, megvalósítása;
- g) a forgalomtechnikai jellegű intézkedések megvalósításához helyszíni tanulmányok készítése; a forgalmi rendet kialakító vasúti, közúti-vasúti jelzések elhelyezésére vonatkozó javaslat készítése; a kapcsolódó területen intézkedési programok előkészítése;
- h) a vasúti közlekedés biztonságának növelése, a vasúti közlekedés fejlesztése érdekében szakmai támogatás nyújtása, elemzések, tanulmányok készítése, kutatások, vizsgálatok végzése, a vasúti közlekedési hatósági feladatokhoz kapcsolódóan;
- i) a veszélyes áruk vasúti szállításának szakterületén a nemzetközi szerződések, európai uniós jogi aktusok hazai alkalmazásával kapcsolatos kutatások, vizsgálatok végzése;
- j) a vasúti közlekedés területén az alrendszerek, rendszerelemek és kapcsolódási pontok rendszerszintű együttműködésének, átjárhatóságának ellenőrzésével összefüggésben ellenőrzi és nyilvántartja a magyarországi vasúti hálózat egyes pályaszakaszait érintően az európai uniós jogi aktusokban és a jogszabályokban meghatározott EK és NSZ hitelesítési eljárásokhoz kapcsolódó tanúsítványokat, amennyiben az ellenőrzés során az adott vonalszakasz nem rendelkezik megfelelő tanúsítvánnyal, vagy egy pályaszakasz fejlesztése, bővítése vagy új pályaszakasz megvalósítása állami beruházás formájában vagy állami, európai uniós forrásból vagy állami kezességvállalás melletti hitelfelvétellel vagy kormányhatározatban nevesített kiemelt beruházásként, illetve köztötpályás közlekedést érintő önkormányzati beruházásként kerül megvalósításra, ott lefolytatja vagy lefolytatja az európai uniós jogi aktusokban és jogszabályokban meghatározott EK hitelesítési eljárást és NSZ hitelesítési eljárást;
- k) az vasúti közlekedés területén az átjárhatósági rendszer elemek és kapcsolódási pontok rendszerszintű együttműködésének átfogó ellenőrzésével összefüggésben az európai uniós előírásoknak való teljes körű adminisztrációs megfelelés biztosításához kapcsolódó feladatok elvégzése.
- l) a vasúti rendszert érintő jelentős változtatások által felmerülő kockázatok kezelésének ellenőrzésével lefolytatja vagy lefolytatja a kockázatkezelésre vonatkozó eljárást.”

III.

- [11] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. § (2) bekezdése tekintetében részben megfelel az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeknek.
- [12] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 26. § (2) bekezdésére alapítottan terjesztette elő, mely szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [13] 2.1. Az indítványozó egy gazdasági társaság, amely több mint öt éve végez vasúti hálózattal, beruházásokkal kapcsolatos megfelelőségértékelési tevékenységet. A Rendelet módosítása az érintett piacról való kizárását eredményezte. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „a panasz befogadhatóságának feltétele az érintettség, nevezetesen az, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapít meg, s ennek következtében a panaszos alapjogai sérülnek” {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [61]}. „[a] panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az actio popularistól.” {Lásd többek között: 3053/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [10]}. Ugyancsak a fenti határozatában mondta ki az Alkotmánybíróság azt is, hogy az érintettség akkor is megállapítható, ha a támadott jogszabály alkalmazására még nem került sor, de a panaszolt jogsérelem közvetlenül, belátható időn belül, kényszerítőleg bekövetkezik {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [66]}. Az indítványozó érintettségének az igazolására az Innovációs és Technológiai Minisztérium, az Építési és Közlekedési Minisztérium, és a Technológiai és Ipari Minisztérium által 2020. január 13-án kiállított kijelölési okiratot csatolta, amely őt arra jogosította fel, hogy megfelelőségi szervezetként megfelelőségértékelési tanúsítási tevékenységet, illetve kockázatértékelő szervezetként kockázatértékelő szervezeti tevékenységet végezzen. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó indítványozói jogosultsága valamint közvetlen érintettsége is megállapítható.

- [14] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenesnek vélt jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcva napon belül lehet írásban benyújtani.
- [15] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy a Rendeletnek az ÉKM rendelettel módosított, jelen alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezései 2024. június 4-én léptek hatályba, míg az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2024. november 25-én, azaz a fenti törvényes határidőn belül nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz.
- [16] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Rendeletet módosító a légiközlekedés, a víziközlekedés és a vasúti közlekedés biztonságát, környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről és a közúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok végrehajtására kijelölt szervezetről szóló 58/2012. (X. 31.) NFM rendelet módosításáról szóló 24/2019. (VIII. 14.) ITM rendelet módosításáról szóló 12/2024. (V. 30.) ÉKM rendeletet is támadta. Ez, a Rendeletet módosító ÉKM rendelet azonban a jogalkotásról szóló törvény előírásai alapján a hatályba lépését követő napon (2024. június 5-én) hatályát veszítette. Az egyes jogszabályokat módosító normák esetében az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatot követ abban a tekintetben, hogy ilyen esetekben nem a módosító jogszabály alaptörvény-ellenességét, hanem a módosított jogszabály, módosítással érintett rendelkezéseinek az alkotmányosságát vizsgálja. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az ÉKM rendelet tekintetében nem folytatott le érdemi vizsgálatot, azaz az alkotmányjogi panasz erre irányuló részét visszautasította.
- [17] Az Alkotmánybíróság a továbbiakban a módosított Rendeletnek az alkotmányjogi panasz által támadott rendelkezései vizsgálta.
- [18] 4. Az indítványozó állítása szerint a Rendelet támadott bekezdései sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján erre az alaptörvényi rendelkezésre mint Alaptörvényben biztosított jogra csak két esetben alapítható alkotmányjogi panasz: a kellő felkészülési idő hiánya, illetve a visszaható hatály tilalma miatt [3012/2017. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [25]]. Az indítvány azonban az erre vonatkozó érvelést teljes mértékben nélkülözi, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz ezen részét érdemben nem vizsgálta.
- [19] 5. Az alkotmányjogi panasz a Rendelet alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdésére hivatkozással is állította. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény 18. cikk (3) bekezdése nem tartalmaz az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot [lásd többek között: 3029/2021. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]], ekként az alkotmányjogi panasz ezen eleme nem teljesíti az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszokra is alkalmazandó törvényi követelményt.
- [20] 6. Az indítványozó az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésének sérelmére is hivatkozott. E tekintetben fontos azonban kiemelni, hogy az Alaptörvény ezen rendelkezésére alkotmányjogi panasz nem alapozható, mivel ezen rendelkezés nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot. Az Alkotmánybíróság a 3249/2018. (VII. 11.) AB végzésében az Alaptörvény M) cikkével kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy „[a]z Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányjogi szabály Magyarország gazdaságának alapvető szervező elveit rögzíti” [3249/2018. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [9]].
- [21] 7. Az indítványozó álláspontja szerint a Rendelet támadott bekezdései sértik az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény e cikke vonatkozásában tartalmazza az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt kötelező indítványi elemeket. Az indítványozó megjelölte az Abtv. 26. § (2) bekezdését, amely megalapozza az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá az alkotmányjogi panasz az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást is tartalmaz; megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályhelyeket; megjelölte az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét; kifejtette az Alaptörvényben biztosított joga sérelmének lényegét, e vonatkozásban előadta a támadott jogszabály helyek alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtését; előterjesztette kifejezett kérelmét a támadott jogszabályhelyek megsemmisítésére.
- [22] 8. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy

alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [23] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügy vonatkozásában – tekintettel arra, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz esetében nincs bírói döntés – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekinthető, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott Rendelet alkotmányjogi panaszban érintett rendelkezései összhangban áll-e az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében deklarált vállalkozás szabadságához való joggal.
- [24] 9. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján, a panasz befogadásáról szóló döntést mellőzve, az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában érdemben bírálta el.

IV.

- [25] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [26] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben, általánosságban szükségességnek tartja kiemelni az alábbi szempontokat.
- [27] 1.1. Mindenekelőtt fontos megjegyezni, hogy az Alaptörvény már az Alapvetések között, az M) cikk (1) bekezdésében említi a vállalkozás szabadságát. Ez az alkotmányos alapelv erősíti és támogatja az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében elismert és védett vállalkozáshoz fűződő jogot. Az Alkotmánybíróság 3076/2017. (IV. 28.) AB határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdése nyújt lehetőséget üzleti, hasznot hajtó tevékenységek meghatározott szakmai, hivatásbeli, gazdasági és egyéb más feltételek mellett való gyakorlásához. Ezzel együtt azonban – a korábban írtak szerint – az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésére önálló alkotmányjogi panasz nem alapítható.
- [28] 1.2. Az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése rendelkezik a vállalkozáshoz való jog tartalmáról. E körben fontos hangsúlyozni, hogy a vállalkozáshoz való jog (amely a természetes személyek mellett a jogi személyeket is megilleti) védelmi köre kiterjed a vállalkozó piacra lépése mellett az üzleti tevékenység folytatására is. Ezen alaptörvényi rendelkezés nemcsak a vállalkozás megkezdését, hanem a már megkezdett vállalkozási tevékenységet is oltalomban részesíti {lásd többek között: 3194/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [30]–[31]; továbbá, 3002/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [37]}. Ezzel együtt azt is fontos kiemelni, hogy a vállalkozási tevékenység folytatásának védelme nem azt jelenti, hogy módosíthatatlan lenne a vállalkozási tevékenységre vonatkozó jogszabályi környezet (sőt sok esetben pont, hogy a változtatás szükségessége indokolható). A jogszabályi környezetnek ugyanis figyelemmel kell lennie a gazdasági környezetre, a kereskedők és a vásárlók szokásaira is. Ezzel együtt azonban a vállalkozási tevékenységet nem lehetetlenítheti el az állam, legfeljebb olyan korlátozásokat vezethet be, amelyek az általános alapjogi teszt alapján igazolhatóak. A korlátozás igazolhatósága tehát a szükségességi-arányossági teszt alapján történik. Az előírt korlátozások között lehetnek objektív és szubjektív feltételek is [utóbbira lásd pl. 3002/2020. (II. 4.) AB határozat], amelyek megítélése a fentiek szerint történik.
- [29] 2. Jelen ügy vonatkozásában az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a Rendelet 2024. június 4-étől hatályos rendelkezései korlátozzák-e a vállalkozás szabadságához való jogot.
- [30] 2.1. A Rendelet támadott szabályai szerint az ÉKM miniszter a vasúti közlekedés biztonságát és környezetvédelmét szolgáló kutatási, fejlesztési és koordinációs feladatok ellátásának, valamint az alrendszer, rendszerelemek és kapcsolódási pontok rendszerszintű együttműködése, átjárhatósága átfogó ellenőrzésének, a vonatkozó európai uniós előírásoknak való teljes körű adminisztrációs megfelelésének biztosításának, továbbá a vasúti rendszert érintő jelentős változtatások által felmerülő kockázatok kezelése ellenőrzésének végrehajtására a KTI Nonprofit Kft.-t jelölte ki. Ennek értelmében a Rendelet 3. §-ában meghatározott tevékenységeket (amelyek egy részét korábban az indítványozó is végezte), csak a KTI Nonprofit Kft. végezheti. Mindezek alapján megállapítható, hogy mivel a Rendelet vizsgált szabályai ezen a területen monopolizálták a piacot, és ezáltal csak egy szereplő megjelenését tették lehetővé, minden kétséget kizáróan korlátozták a vállalkozás szabadságához való jogot.
- [31] 2.2. E körben további kérdésként merül fel, hogy rendeleti szinten lehet-e alapjogot korlátozni.

- [32] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdéséből következően, egy alapjogot törvényi szinten kell szabályozni. Az Alkotmánybíróság több döntésében is rögzítette már ezt a követelményt (lásd többek között: 32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [58], továbbá 10/2024. (V. 10.) AB határozat, Indokolás [33], amelynek a megsértése már önmagában egy alapjogot korlátozó alacsonyabb jogszabály megsemmisítését eredményezheti. Ugyanakkor fontos azt is kiemelni, hogy ez a formai előírás nem egy abszolút követelmény: nem azt jelenti, hogy az adott alapjog gyakorlásához kapcsolódó összes szabályt törvényben kell rendezni. Az adott alapjog alapvető gyakorlásához kapcsolódó alapvető és garanciális kérdéseket mindenképpen törvénynek kell tartalmaznia, ugyanakkor az egyes részletszabályokat rendeleti úton is szabályozni lehet (10/2024. (V. 10.) AB határozat, Indokolás [33]).
- [33] Jelen esetben a Rendelet a 3. §-ban a KTI Nonprofit Kft. kijelölését, valamint azon tevékenység felsorolását tartalmazza, amelyeket csak ezen Kft. végezhet el. A Rendelet megalkotására felhatalmazást adó vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény azonban a 3. § (7) bekezdésében és a 88. § (3) bekezdés 37. pontjában felhatalmazást ad a miniszternek, hogy ezen a területen kijelölhesse a Rendelet szerinti tevékenység végzésére jogosult szervezet. Erre tekintettel megállapítható, hogy a vállalkozás szabadságának korlátozását lehetővé tevő szabályozás törvényi szinten került meghatározásra, és a támadott Rendeletben csak annak végrehajtására (vagyis a konkrét szervezet kijelölésére) és a részletszabályok (tevékenységi körök) meghatározására került sor. Ezért a támadott Rendelet formai szempontból megfelel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével szemben elvárt követelményeknek.
- [34] 3. A továbbiakban az Alkotmánybíróság az indítványban támadott rendeleti szabályok által megvalósuló korlátozásnak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti szükségességi-arányossági vizsgálatát végezte el.
- [35] 3.1. E körben elsőként a korlátozás szükségességét kellett megvizsgálni. A Rendeletnek az ÉKM rendelettel való módosítása során a módosítás indokaként a miniszter a versenyképesség növelését jelölte meg, amelynek – a Rendelet szerint – eszközeként szolgál a KTI Nonprofit Kft. feladatellátásra való kijelölése.
- [36] A szükségesség vizsgálatával összefüggésben fontos kiemelni, hogy az állam működése az állam feladatainak tényleges megvalósítását eredményezi, méghozzá az állami impérium birtokában végzett igazgatással, valamint a közszolgáltatások nyújtásával. Az állam feladatai több kategóriába sorolhatóak. Ezek közé azonban minden kétséget kizáróan beletartozik a vasúti igazgatás, azon belül is a vasúti közlekedés biztonságának a garantálása. Szintén fontos kiemelni, hogy az állam egy (közigazgatási) feladatát három különböző módon tudja ellátni, megvalósítani: egyfelől, ha a közigazgatás közvetlenül szervezi meg és végzi az adott szükséglet kielégítését; másfelől, ha a közigazgatás ún. munkaszervezeteket hoz létre a szükségletek kielégítésére (intézeteket, vállalatokat, üzemeket) és ezeket irányítja; harmadrészt pedig, ha a közigazgatás a társadalomban létező vagy létrehozott szervezetekre bízta (vagy azoknál hagyja) a szükséglet kielégítését. Lényeges az is, hogy bármelyik megoldást is választja az állam, azt jogszabályok által meghatározva kell megtennie.
- [37] A jelen ügyben érintett feladat-ellátás során a Rendelet módosítását megelőzően az állam a harmadik megoldási módot követte, vagyis a társadalomban már létező vállalkozásokra bízta a feladatellátást. A módosítást követően azonban – a vasúti törvény felhatalmazása alapján – úgy döntött az állam, hogy a feladatot egy a közigazgatás által létrehozott szervezetre bízta. A KTI Nonprofit Kft. ugyanis – az alkotmányjogi panaszhoz is csatolt Építési és Közlekedési Minisztérium 10/2023. (VIII. 31.) számú tulajdonosi határozata alapján – egy kizárólag az állam tulajdonában álló egyszemélyes nonprofit Kft. Ez a változtatás pedig azért is lehetséges volt, mivel az érintett feladatellátásért minden esetben az állam felel, akkor is ha maga látja el, és akkor is, ha más szervezetre bízta azt. Ezért a közigazgatási feladatok tekintetében az államnak lehetősége van a feladatellátás megvalósításának módjai között változtatást eszközölni. E körben azt is fontos kiemelni, hogy az állami (közigazgatási) feladatok ellátásának módja körében való változtatás esetében a bizalomvédelem – vagyis a jogszabályok változatlanságába vetett bizalom – nem értelmezhető az általános szabályok mentén. Ezen feladatok esetében ugyanis a feladatellátásban résztvevő piaci szereplőknek számolniuk kell azzal, hogy az állam bármikor megváltoztathatja a feladatellátás módját. Ezért a jogszabályok változatlanságába vetett bizalom jelen esetben nem értelmezhető.
- [38] A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a Rendelet módosítása, és a KTI Nonprofit Kft. kijelölése által megvalósuló vállalkozáshoz való jog korlátozásának szükségessége igazolható, ugyanis az államnak egy közigazgatási feladat ellátásával kapcsolatban kizárólagos felelőssége van, így annak megvalósítási módja között is, a jogszabályokkal összhangban, szabadon dönthet. Ez a döntési szabadság pedig önmagában igazolja a Rendelet módosításával bekövetkező alapjogkorlátozás szükségességét.
- [39] 3.2. A korlátozás szükségességének vizsgálatát követően a korlátozás arányosságát kellett vizsgálni.

- [40] Kétségtelenül megállapítható, hogy a Rendelet módosítása által az indítványozó vállalkozáshoz való joga korlátozásra került. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában arra hivatkozott, hogy a módosítás következtében éves bevételének több mint 96 %-a kiesett. Fontos azonban kiemelni, hogy a vállalkozás szabadságához való jog nem azt jelenti, hogy egy vállalkozónak bármilyen tevékenység végzéséhez joga van. Vannak ugyanis olyan tevékenységek, amelyeket az állam speciális engedélyekhez (pl. alkoholárusítás) vagy épp koncesszió elnyeréséhez (pl. dohánykereskedelem) köt, illetve olyanok is, amelyek végzését monopolizálja (pl. a szerencsejáték egy részét). Ez különösen igaz abban az esetben, ha az adott vállalkozói tevékenység egy állami (közigazgatási) feladat ellátását jelenti, mivel ez eleve csak abban az esetben lehetséges, ha az állam a feladatellátásnak ezt a módját választja. Amennyiben egy vállalkozás a fentiek valamelyikébe eső tevékenységet végez, akkor számolnia kell azzal, hogy pl. az engedély jogszerű okból történő elvesztése, a koncessziós szerződés megszegése, vagy épp az állam azon döntése, amely egy állami (közigazgatási) feladat ellátásának módját megváltoztatja azt eredményezheti, hogy bizonyos tevékenységet nem végezhet tovább. Jelen esetben az állam azon döntése, miszerint a vasúti igazgatás területén a Rendelet módosításával érintett feladatokat a továbbiakban már csak a KTI Nonprofit Kft. láthatja el, kétségtelenül hátrányt okozott az indítványozónak. A változtatáshoz azonban a fentiek szerint az államnak joga volt. Az indítványozónak korábban is számolnia kellett azzal, hogy ő egy állami (közigazgatási) feladatot lát el, amelynek feladatellátási módját az állam bármikor jogszerűen megváltoztathatja. Jelen esetben az indítványozónak nem volt határozatlan idejű jogosultsága (kijelölése) a feladatellátására – tekintettel arra, hogy az érintett állami (közigazgatási) feladat vonatkozásában csak arra volt jogosult, hogy pályázhasson a feladatellátás elnyerésére –, ezért a Rendelet módosításával okozott hátrány sem minősül aránytalan korlátozásnak, még akkor sem, ha ezzel az indítványozó vállalkozásának jelentős bevétele esik ki. A bizalomvédelem körében az indítványozó tehát nem számolhatott jogos alappal azzal, hogy a feladatot biztosan ő láthatja el, erre tekintettel azonban a támadott Rendelet módosítása tekintetében a felkészülési idő hosszának sem volt a vállalkozás szabadsága korlátozásának arányossága vonatkozásában jelentősége. Az indítványozó tevékenysége ezért bár ezen a területen valóban ellehetetlenült, de ez nem eredményezi a teljes vállalkozói tevékenységének ellehetetlenülését.
- [41] Mindezek alapján megállapítható, hogy a Rendelet módosítása a fentiek okán, jelen állami feladat ellátásának változása tekintetében nem eredményezi a vállalkozáshoz való jog aránytalan sérelmét.
- [42] 4. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a Rendelet szabályozása nem sérti az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését, ezért az alkotmányjogi panasz ezen részét elutasította.
- [43] 5. Az Alkotmánybíróság jelen ügytől függetlenül általánosságban megjegyzi, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó bizalomvédelem elvével összhangban különös jelentősége van annak, hogy egy piaci alapon megvalósuló állami (közigazgatási) feladat ellátás módjának megváltoztatása, vagy egy a szabadversenyen alapuló területen megvalósuló, a szabadversenyt korlátozó vagy azt megváltoztató jogszabályváltoztatás esetében a változtatást csak olyan felkészülési idő biztosításával lehet megtenni, amely a feladatellátásban részt vevő szereplőknek lehetőséget ad a megváltozott jogszabályi környezethez való alkalmazkodásra.

Budapest, 2025. március 24.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró*

*Dr. Cziné Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3609/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3119/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.37.399/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Maklár Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Maklár Zoltán) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Kúria Kfv.VI.37.399/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az indítvány és a határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozót (az alapügy felperese) a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 232. § (1) bekezdése alapján 2014. június 1-jétől határozatlan időre végrehajtvá nevezték ki. Szolgálati jogviszonya a Vht. 306/I. § első mondata alapján 2015. szeptember 1-jével kezdődően 7 évre szóló határozott idejűvé vált.
- [4] Az indítványozóval szemben a Budapest Környéki Törvényszék Mellett Működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság fegyelmi tanácsa 2016. augusztus 10-én jogerős 7.Fgy.vh.2/2016/11. számú határozatával 5 rendbeli vétkes kötelességszegés miatt figyelmeztetést alkalmazott és 50 000 forint pénzbírság megfizetésére kötelezte. Az indítványozó a pénzbírságot 2016. augusztus 17-én kifizette.
- [5] Az indítványozó 2022. november 29-én végrehajtói szolgálata folyamatosságának megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságához (a továbbiakban: alperes). Az alperes az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 36. § (2) bekezdése, 62. §-a és a Vht. 250. § (2) bekezdés 1. pontja, a 250/A. § (2) bekezdés 7. és 18. pontja, valamint az önálló bírósági végrehajtó intézkedése ellen benyújtott panaszügyek intézéséről, a panaszügyek felügyeletéről és a fegyelmi eljárások nyilvántartásáról szóló 10/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet 9. §-a alapján beszerezte a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar (a továbbiakban: kar) hivatali szervétől az indítványozó természetes személyazonosító adatait, valamint a lakcímére, kinevezésének napjára és időtartamára, továbbá a fegyelmi büntetéseire vonatkozó adatokat.
- [6] Az alperes az indítványozó kérelmét az SZTFH/517-1/2023. számú, 2023. január 13-án kelt határozatával a Vht. 234/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – figyelemmel a Vht. 306/I. § második mondatára – elutasította. Az alperes a kar hivatali szerve által adott tájékoztatásban foglaltak alapján megállapította, hogy az indítványozót 2015. szeptember 1-jét követően egy alkalommal a figyelmeztetésnél, illetve az írásbeli megrovásnál súlyosabb fegyelmi büntetéssel sújtották, ezért a folyamatosság megállapíthatóságának feltétele nem áll fenn.
- [7] Az indítványozó az alperes határozata ellen közigazgatási pert indított. Keresetében a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte, valamint indítványozta, hogy a bíróság kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását a Vht. 297. § (1) bekezdés első mondatának „– a 234/A. §-ban foglalt kivétellel –” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a konkrét ügyben történő alkalmazhatóságának kizárása iránt, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és a XXIV. cikk (1) bekezdésének megsértése miatt. Keresetében azt is kifogásolta, hogy az alperes a határozatát olyan jogosulatlanul kezelt adatra alapította, amely az Ákr. 62. § (2) bekezdése alapján bizonyítékként nem lett volna felhasználható. A Vht. 306/I. § 2022. július 31-ig, illetve azt követően hatályos rendelkezései alapján ugyanis kizárólag a 2015. szeptember 1-jét követően megállapított azon fegyelmi büntetéseket kell értékelni, amelyekhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények még nem szűntek meg.

- [8] A Fővárosi Törvényszék a 2023. augusztus 28-án kelt, 105.K.700.377/2023/17. számú végzésével a pert felfüggesztette, és egyidejűleg bírói kezdeményezéssel fordult az Alkotmánybírósághoz; elsődlegesen a Vht. 297. § (1) bekezdés első mondatának „– a 234/A. §-ban foglalt kivétellel –” szövegrésze megsemmisítése, továbbá az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben történő alkalmazásának kizárása, másodlagosan alkotmányos követelmény megállapítása iránt. Az indítványozó bíró álláspontja szerint a sérelmezett rendelkezés sérti a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát, mert utólag, visszamenőlegesen változtatja meg a múltban létrejött, és már lezárt jogviszony megítélését, amikor egy olyan fegyelmi büntetéshez, amelyhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények a törvény értelmében egyszer már megszűntek, ismételten hátrányos jogkövetkezményt fűz.
- [9] Az Alkotmánybíróság a 3519/2023. (XII. 14.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.) a bírói kezdeményezést elutasította. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a vizsgált jogszabályi rendelkezés a végrehajtói jogviszony egy későbbi időpontban esedékessé váló megújítására vonatkozó kedvezményes lehetőséget érintő kizáró feltételt tartalmaz, tehát nem a kihirdetését megelőző időre nézve állapít meg kötelezettséget, és nem a végrehajtók korábbi jogállását, vagy a már teljesezésbe ment végrehajtói jogviszonyt változtatott meg. A támadott rendelkezés ekként nem ütközik a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába.
- [10] A Fővárosi Törvényszék a 2024. március 7-én kelt, 105.K.704.145/2023/6. számú ítéletével a keresetet elutasította.
- [11] A bíróság rögzítette: a perben arról kellett döntenie, hogy az alperes jogszerűen utasította-e el az indítványozó kérelmét azon okból, hogy az indítványozó végrehajtói szolgálata folyamatosságának megállapítását a vele szemben korábban jogerősen kiszabott pénzbírságra tekintettel a törvényi feltételek hiányában kérte.
- [12] Az indítványozó adatvédelmi kifogásával kapcsolatosan a bíróság rámutatott, hogy a kar indítványozó által kifogásolt adatkezelése jogszerűségének, illetve adatvédelmi incidens bekövetkezésének vizsgálatára a perben nincs lehetőség. Megjegyezte ugyanakkor: a kar a Vht. 250/A. § (7) bekezdése alapján a fegyelmi büntetések adatait a végrehajtók névjegyzékéből való törlést követően is köteles 50 évig megőrizni, az alperesnek hatásköre volt az indítványozó kérelméről döntenie, és ehhez a kar hivatali szervétől a szükséges adatokat beszerezni.
- [13] A bíróság idézte az Abh. indokolásának [36] és [37] bekezdését, amely szerint a kifogásolt jogszabályi rendelkezés a végrehajtói jogviszony folyamatossága megállapításának akadályát – a végrehajtói állást betöltő személyre nézve – ugyan hátrányként, de nem szankcionáló jellegűként határozta meg. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a privilegizált körből való kiesés (azaz a szolgálat pályázat nélküli meghosszabbításának lehetőségétől való elesés) valójában egy kedvezmény elvesztését jelenti, a kifogásolt jogszabályi rendelkezés a jogviszonynak egy későbbi időpontban esedékessé váló megújítására vonatkozó kedvezményes lehetőséget érintő kizáró feltételt határoz meg, amely a hátrányos jogkövetkezmény körébe nem sorolható.
- [14] A fentiekre tekintettel a bíróság az Alkotmánybíróság egyértelmű megállapítása alapján – amely szerint az indítványozó fegyelmi büntetésének tényét a végrehajtói szolgálata folyamatosságának meghosszabbítása iránti kérelem elbírálása során nem lehet figyelmen kívül hagyni – megállapította, hogy az alperes az indítványozó fegyelmi büntetését helyesen értékelve, jogszerűen utasította el az indítványozó kérelmét.
- [15] Az indítványozó a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pontjának *ab*) alpontjára alapítottnak.
- [16] A Kúria a 2024. június 13-án kelt, Kfv.VI.37.399/2024/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. Döntése indokolásában kiemelte, hogy a befogadási kérelemben felvetett alapjogi relevanciájú kérdésekben (így a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma kapcsán is) az Alkotmánybíróság az Abh. indokolásának [34]–[37] bekezdéseiben már állást foglalt, és az elsőfokú bíróság ezen jogértelmezéssel összhangban hozta meg ítéletét, amelynek ellenkezőjét az indítványozó sem állította. Az Alkotmánybíróság döntésében kifejtett jogértelmezéstől való eltérésre a Kúriának sincs lehetősége.
- [17] A Kúria az indítványozó érveit sorra véve megállapította: az alperes adatkezelési gyakorlatát kifogásoló érvei kapcsán elvi jelentőségű jogkérdést, illetve az uniós jog értelmezését igénylő kérdést az indítványozó nem tárt fel, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának *ad*) alpontja vonatkozásában pedig a felülvizsgálati kérelem indokolást nem tartalmazott. A fentiekre tekintettel a törvényi feltételek hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria megtagadta.
- [18] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állította.
- [19] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét arra vezeti vissza, hogy a Kúria nem adott érdemben számot a befogadás megtagadásának indokairól. Alapvető jelentőségű kérdés álláspontja szerint, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésében nevesített, kizárólag mérlegelési jogkörben megítélhető befogadhatósági feltételek kapcsán milyen mélységű indokolás felel meg az indokolt bírói döntéshez való jog követelményének.

- [20] Érvelését az Alkotmánybíróság tisztességes eljáráshoz való jog kapcsán kialakított gyakorlatával alátámasztva állította, hogy a Kúria az alapjogi relevanciájú kérdéseket megválaszolatlanul hagyta, az Abh.-ra hivatkozással azokhoz további indokolást nem fűzött. Ekként indokolása formálissá vált, érdemi választ nem adott az ügy szempontjából jelentős kérdésekre (a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma és a jogkérdés társadalmi jelentősége), kiüresítette az indokolási kötelezettség tartalmát, megsértve ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, és az annak részét képező indokolt bírói döntéshez való jogot.
- [21] Az indítványozó hangsúlyozta: nem a Kúria döntésének felülmérlegelését várja az Alkotmánybíróságtól, hanem az indokolási kötelezettség teljesítésének alkotmányjogi szempontú megítélését.
- [22] 3. Az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [23] 3.1. Az indítványozó panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben terjesztette elő.
- [24] Az indítványozó meghatalmazással eljáró jogi képviselője útján terjesztette elő az alkotmányjogi panaszt, amelynek benyújtására jogosult, mivel az alapügyben felperes volt, ami érintettségét megalapozza.
- [25] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdésének első mondata alapján a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozata alkotmányjogi panasszal az általános szabályok szerint önállóan is támadható.
- [26] Az Alkotmánybíróság korábban már állást foglalt a tekintetben, hogy a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így a Kúria döntése megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdésben foglaltaknak, ezért alkotmányjogi panasszal támadható {lásd például: 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [14]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [27] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzésével szemben nincs helye jogorvoslatnak. Erre figyelemmel az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [28] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.
- [29] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz, így az indítvány e körben teljesítette a törvényi feltételt.
- [30] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.
- [31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek is megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezését, a sérelmezett bírói döntést, és kifejezetten kéri a megsemmisítését. Az indítvány elégséges indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a kifogásolt bírói döntés miért és mennyiben ellentétes az Alaptörvény indítványban megjelölt rendelkezésével.
- [32] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [33] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd hasonlóan: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]; 3262/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [53]–[54]}.
- [34] 4.1. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárással kapcsolatos korábbi döntéseiben már megfogalmazta, hogy nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről,

avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]; 3430/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [19]}.

- [35] Jelen ügyben megállapítható, hogy a Kúria sorra véve vizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjában írt befogadási feltételek teljesülését, valamint az indítványozó érveit, határozatát az Alkotmánybíróság döntésével összhangban hozta meg (Kúria végzése, Indokolás [20]–[21]).
- [36] Az Alkotmánybíróság emlékeztet a felülvizsgálati kérelem befogadásával kapcsolatos gyakorlatára is, amely szerint: „Annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül” {3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; utóbb megerősítette: 3032/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [54]}.
- [37] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2025. március 11.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3556/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3120/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.37.430/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Maklár Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Maklár Zoltán) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján a Kúria Kfv.VI.37.430/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az indítvány és a határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó (az alapügy felperese) a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság mellé kinevezett önálló bírósági végrehajtó.
- [4] A Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság fegyelmi tanácsa 2013. május 31-én kelt, Fgy.vh.14/2012/38. számú határozatával az indítványozót fegyelmi vétség miatt hivatalvesztéssel sújtotta. A Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság fegyelmi tanácsa 2016. február 24-én jogerős Vh.fgyf.1/2016/8. számú határozatával az elsőfokú döntést megváltoztatva az indítványozót pénzbírság megfizetésére kötelezte. Az indítványozó a pénzbírságot 2016. május 11-én kifizette.
- [5] Az indítványozó 2022. december 8-án végrehajtói szolgálata folyamatoságának megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságához (a továbbiakban: alperes). Az alperes az indítványozó kérelmét a 2023. január 13-án kelt, SZTFH/519-1/2023. számú határozatával a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 234/A. §-ában és a 306/I. §-ában foglaltak alapján elutasította. Az alperes a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar (a továbbiakban: kar) hivatali szerve által adott tájékoztatásban foglaltak alapján megállapította, hogy az indítványozót 2015. szeptember 1-jét követően egy alkalommal a figyelmeztetésnél, illetve az írásbeli megrovásnál súlyosabb fegyelmi büntetéssel sújtották, ezért a folyamatoság megállapíthatóságának feltétele nem áll fenn.
- [6] Az indítványozó az alperes határozata ellen közigazgatási pert indított. Keresetében a határozat hatályon kívül helyezését (megsemmisítését) és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte, valamint indítványozta, hogy a bíróság kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását a Vht. 297. § (1) bekezdés első mondatának „– a 234/A. §-ban foglalt kivétellel –” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a konkrét ügyben történő alkalmazhatóságának kizárása iránt, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és a XXIV. cikk (1) bekezdésének megsértése miatt. Keresetében kifogásolta, hogy az alperes nem vette figyelembe a vele szemben alkalmazott fegyelmi büntetés jogkövetkezményének a törvény erejénél fogva történő megszűnését is.
- [7] A Fővárosi Törvényszék a 2024. április 17-én kelt, 103.K.700.565/2023/30. számú ítéletével a keresetet elutasította.
- [8] A bíróság az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére vonatkozó indítvány teljesítését mellőzte, tekintettel arra, hogy a Fővárosi Törvényszék 105.K. tanácsa a jelen üggyel azonos tényállású ügyben előterjesztett kezdeményezése folytán az Alkotmánybíróság a 3519/2023. (XII. 14.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.) döntést hozott, így az előterjesztett kérelem szükségtelenné vált. Az Alkotmánybíróság az Abh.-val a bírói kezdeményezést elutasította. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a vizsgált jogszabályi rendelkezés a végrehajtói szolgálati jogviszony egy későbbi időpontban esedékessé váló megújítására vonatkozó kedvezményes lehetőséget érintő kizáró feltételt tartalmaz, tehát nem a kihirdetését megelőző időre nézve állapít meg kötele-

zettséget, és nem a végrehajtók korábbi jogállását, vagy a már teljesedésbe ment végrehajtói jogviszonyt változtatott meg. A támadott rendelkezés ekként nem ütközik a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába.

- [9] A bíróság hangsúlyozta: az alperesnek hatásköre volt a kérelemről dönten, és ehhez a kar hivatali szervétől a szükséges adatokat beszerezni, amelyeket eljárásában jogszerűen használt fel. Rámutatott a bíróság, hogy az adat törlésére vonatkozó kötelezettség nem azonos a megsemmisítéssel, a kar a Vht. 250/A. § (7) bekezdése alapján a fegyelmi büntetések adatait [Vht. 250/A. § (2) bekezdés 18. pont] a végrehajtók névjegyzékéből való törlést követően is köteles 50 évig megőrizni.
- [10] A bíróság rögzítette továbbá: a kar indítványozó által kifogásolt adatkezelése jogszerűségének, illetve adatvédelmi incidens bekövetkezésének vizsgálatára a perben nincs lehetőség.
- [11] A bíróság idézte az Abh. indokolásának [36] és [37] bekezdését, amely szerint a kifogásolt jogszabályi rendelkezés a végrehajtói szolgálati jogviszony folyamatossága megállapításának akadályát – a végrehajtói állást betöltő személyre nézve – ugyan hátránként, de nem szankcionáló jellegűként határozta meg. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a privilegizált körből való kiesés (azaz a szolgálat pályázat nélküli meghosszabbításának lehetőségétől való elesés) valójában egy kedvezmény elvesztését jelenti, a kifogásolt jogszabályi rendelkezés a szolgálati jogviszonynak egy későbbi időpontban esedékessé váló megújítására vonatkozó kedvezményes lehetőséget érintő kizáró feltételt határoz meg, amely a hátrányos jogkövetkezmény körébe nem sorolható.
- [12] A fentiekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy az indítványozó nem tudott olyan jogsértést feltárni, ami az alperesi határozat jogszerű voltának alátámasztottságát megkérdőjelezhetné volna, ezért a keresetet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés c) pontja alapján elutasította.
- [13] Az indítványozó a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontjára alapítottnak, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, az alperes határozatának megsemmisítését és új eljárás lefolytatására kötelezését; másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, valamint az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [14] A Kúria a 2024. július 4-én kelt, Kfv.VI.37.430/2024/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. A Kúria döntése indokolásában mindenekelőtt hangsúlyozta: a befogadásról szóló döntés meghozatala során nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia, önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére hivatkozás a befogadást nem alapozza meg.
- [15] Kiemelte, hogy a befogadási kérelemben felvetett alapjogi relevanciájú kérdésekben (így a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma kapcsán is) az Alkotmánybíróság az Abh. indokolásának [34]–[37] bekezdéseiben már állást foglalt, és az elsőfokú bíróság ezen jogértelmezéssel összhangban hozta meg ítéletét, amelynek ellenzőjét az indítványozó sem állította. Az Alkotmánybíróság döntése mindenkire kötelező [Abtv. 39. § (1) bekezdés], ezért az abban foglaltaktól való eltérésre a Kúriának sincs lehetősége.
- [16] A Kúria az indítványozó érveit sorra véve megállapította: az alperes adatkezelési gyakorlatát kifogásoló érvei kapcsán elvi jelentőségű jogkérdést, illetve az unió jog értelmezését igénylő kérdést az indítványozó nem tárt fel, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontja vonatkozásában pedig a felülvizsgálati kérelem indoklást nem tartalmazott. A fentiekre tekintettel a törvényi feltételek hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria megtagadta.
- [17] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állította.
- [18] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét arra vezeti vissza, hogy a Kúria nem adott érdemben számot a befogadás megtagadásának indokairól, sem a visszaható hatályú jogalkotás tilalmával, sem a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségét illetően nem fejtett ki érdemi indoklást. Az Abh.-ban foglaltakra hivatkozással mellőzte a befogadási kérelemben foglaltak vizsgálatát.
- [19] Érvelését az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának a tisztességes eljáráshoz való jog kapcsán kialakított gyakorlatával alátámasztva állította, hogy a Kúria az alapjogi relevanciájú kérdéseket megválaszolatlanul hagyta, az Abh.-ra hivatkozással azokhoz további indoklást nem fűzött. Ekként indokolása formálissá vált, érdemi választ nem adott az ügy szempontjából jelentős kérdésekre (a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma és a jogkérdés társadalmi jelentősége), kiüresítette az indokolási kötelezettség tartalmát, megsértve ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, és az annak részét képező indokolt bírói döntéshez való jogot.

- [20] Hangsúlyozta: mivel a Kp. kizárólag a Kúria mérlegelési jogkörébe utalja, hogy mely eljárási szabályok megsértése alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát, kiemelt jelentősége van megtagadó határozat esetén a döntés indokainak pontos, az ügyre tekintettel elvárható körű és mértékű megismerésének.
- [21] Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés álláspontja szerint, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésében nevesített, kizárólag mérlegelési jogkörben megítélhető befogadhatósági feltételek kapcsán milyen mélységű indokolás felel meg az indokolt bírói döntéshez való jog követelményének.
- [22] 3. Az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [23] 3.1. Az indítványozó panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben terjesztette elő.
- [24] Az indítványozó meghatalmazással eljáró jogi képviselője útján terjesztette elő az alkotmányjogi panaszt, amelynek benyújtására jogosult, mivel az alapügyben felperes volt, ami érintettségét megalapozza.
- [25] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdésének első mondata alapján a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozata alkotmányjogi panasszal az általános szabályok szerint önállóan is támadható.
- [26] Az Alkotmánybíróság korábban már állást foglalt a tekintetben, hogy a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így a Kúria döntése megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdésben foglaltaknak, ezért alkotmányjogi panasszal támadható [lásd például: 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [14]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [27] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzésével szemben nincs helye jogorvoslatnak. Erre figyelemmel az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [28] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.
- [29] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz, így az indítvány e körben teljesítette a törvényi feltételt.
- [30] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.
- [31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek is megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezését, a sérelmezett bírói döntést, és kifejezetten kéri a megsemmisítését. Az indítvány elégséges indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a kifogásolt bírói döntés miért és mennyiben ellentétes az Alaptörvény indítványban megjelölt rendelkezésével.
- [32] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [33] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. [lásd hasonlóan: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]; 3262/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [53]–[54]].
- [34] 4.1. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárással kapcsolatos korábbi döntéseiben már megfogalmazta, hogy nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon [lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]; 3430/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [19]].

- [35] Jelen ügyben megállapítható, hogy a Kúria megvizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjában írt befogadási feltételek teljesülését, valamint az indítványozó érveit, döntésének indokairól számot adott (Kúria végzése, Indokolás [20]–[24]), határozatát az Abh.-ban foglaltakkal összhangban hozta meg.
- [36] Az Alkotmánybíróság emlékeztet a felülvizsgálati kérelem befogadásával kapcsolatos gyakorlatára is, amely szerint: „Annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül” {3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; utóbb megerősítette: 3032/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [54]}.
- [37] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2025. március 11.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3551/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3121/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.919/2023/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó magánszemély – aki egy 2023. február 13. napján a cégnyilvántartásból töltött gazdasági társaság (a továbbiakban: cég) ügyvezetője volt – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kúria Pfv.IV.20.919/2023/5. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.245/2023/3. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 19.P.20.277/2023/5. számú ítéletének alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és a panaszban foglaltak az alábbiak szerint foglalkoznak össze.
- [3] 2.1. 2022. december 13-án egy internetes médium (a továbbiakban: alperes vagy szerkesztőség) az általa szerkesztett weboldalon „Tízmilliók mentek szocialista kifizetőhelyre” címmel cikk jelent meg, amely a következő mondatokat tartalmazza: „Több tízmillió forintos tanácsadói megbízásokat adott Tóth Bertalan, az MSZP korábbi társelnöke olyan cégeknek, amelyek egyike épp végelszámolás alatt van, a másik pedig például vadontermő erdei termék gyűjtésével foglalkozik. A társaságok egyébként szinte rögtön azután, hogy bejegyezték azokat, pénzt kaptak a párttól. Bőkezűen bánt Tóth Bertalan a [céggel] is, amelyet 2019-ben jegyeztek be a cégbíróságon, és már ebben az évben meg is kapta első megbízását a szocialistáktól, közel ötmillió forintért. Az összegért cserébe [az indítványozó] vezette cég tájékoztató anyagokat készített az MSZP-frakciónak, és szóbeli konzultációkat tartott. A [cég] minden bizonnyal jól végezte dolgát, mert azóta megszakítás nélkül kap megbízást a szocialista párttól: eddig összesen 37 millió forint értékben. Ráadásul az utolsó két megbízást ugyanazon a napon, 2022. május 2-án, ugyanabban a témában, ugyanakkora összegért írta alá Tóth Bertalan. A különbség csupán annyi volt, hogy az egyik szerződés augusztus 31-ig, a másik viszont október 31-ig tartott. Utóbbi azért érdekes, mert a cégbíróság internetes felületén a [cég] végelszámolás alatt van, ennek kezdete szeptember 1-je volt. [Az indítványozó] neve nem új keletű a baloldalon, ő volt 2019-ben a szocialista párt delegáltja a Nemzeti Választási Bizottságban, de ő volt az is, aki a bíróság előtt képviselte Nagy Blankát, az ellenzék trágár kiskunfélegyházi jelöltjét, valamint rendszeresen képviseli a bűnszervezet létrehozásával és költségvetési csalással vádolt Czegléd Csabát.”
- [4] Az indítványozó helyreigazítási iránti kérelmének a szerkesztőség nem tett eleget.
- [5] 2.2. Az indítványozó keresetében helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az alperest, mely szerint a fenti cikkben valótlanul állította, hogy az általa vezetett cég 2022. május 2-án ugyanabban a témában, ugyanakkora összegért két megbízást kapott, amelyből az egyik október 31-ig tartott, valamint a végelszámolás kezdő időpontját is tévesen jelölte meg. A keresetet a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdésére, 12. §-ára és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 496. § (1) bekezdésére alapította.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert érvelése szerint a felperes a kereset előterjesztésére anyagi jogosultsággal nem rendelkezik, a sérelmezett közlés nem a felperesre, hanem az cikkben említett cégre vonatkozóan fogalmaz meg állításokat.
- [7] A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasította. A bíróság álláspontja szerint a sérelmezett közlésben az alperes nem az indítványozó személyére, hanem az általa vezetett és a cikkben megnevezett céggel kapcsolatban állított tényeket.

- [8] 2.3. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntését – a per főtárgya tekintetében – helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint a sajtó-helyreigazítás sajátos személyiségvédelmi eszköz, ezért a sajtó-helyreigazítás iránti igény a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:54. § (1) bekezdése alapján csak személyesen érvényesíthető. Ugyan a cikk cégvezetőként megnevezte az indítványozót, ebből azonban nem következik, hogy a vállalkozásról tett állítások az indítványozóra vonatkoznak. A kifogásolt közlések (a megbízási szerződések száma, hatálya, a végelszámolás kezdő időpontja) egyértelműen a céggel kapcsolatban fogalmaznak meg tényállításokat. A másodfokú bíróság szerint a közlés alanya nem az indítványozó, hanem a cég, ezért az indítványozó alanyi jogosultsággal nem rendelkezik a kereset érvényesítésére.
- [9] 2.4. A jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. Az indítványozó felülvizsgálati kérelme elsődlegesen arra irányult, hogy a Kúria a jogerős ítéletet – az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően – helyezze hatályon kívül, és elsődlegesen hozzon a keresetnek helyt adó ítéletet, másodlagosan pedig az első-, vagy másodfokú bíróságot utasítsa új eljárásra, új határozat hozatalára. Megsértett jogszabályként az Smtv. 4. § (3) bekezdését, 12. § (1) bekezdését, a Pp. 346. § (5) bekezdését, 493. §-át, 496. §-át, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 13. számú állásfoglalásait, a Ptk. 2:54. § (1) bekezdését, továbbá az Alaptörvény 28. cikkét és VI. cikk (1) bekezdését jelölte meg. Az indítványozó szerint a keresetösségi jogának fennállását támasztja alá a Kúria Pfv.IV.20.352/2012/6. és a Pfv.IV.20.320/2019/3. számú határozata is, melyek szerint a polgármester saját személyében követelhet sajtó-helyreigazítást, ha a sajtóközlemény az önkormányzat tevékenységének visszasságait a polgármester személyével és tevékenységével közvetlenül összefüggésbe hozza. A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.407/2018/8. számú ítélete szerint pedig a gazdasági társaság igazgatósági elnökének személyétől nem elválasztható a gazdasági társaság tevékenysége. Ezen ítélet indokolása szerint is jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy az indítványozó név szerint szerepel a cikkben, abból következik az érintettsége.
- [10] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Érvelése szerint a sajtó-helyreigazítási igénnyel érintett közlemény tartalma az indítványozó személyét nem érinti.
- [11] A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A felülvizsgálati kérelem Alaptörvény megsértésére alapított elemével kapcsolatban utalt arra, hogy önmagában az Alaptörvény egyes cikkeinek megsértésére hivatkozás nem ad alapot a jogerős ítélet érdemi felülbírlatára, ugyanis az Alaptörvény rendelkezései az egyes anyagi és eljárási jogszabályokon keresztül érvényesülnek. A felülvizsgálati eljárás során kizárólag az vizsgálható, hogy e konkrétan megjelölt jogszabályokat a másodfokú bíróság a jogerős ítélet meghozatala során megsértette-e. A Kúria – következetes gyakorlatára hivatkozással – rámutatott, hogy az Alaptörvény egyes cikkeinek érvényesülését a felülvizsgálati kérelemben megjelölt tételes jogszabályhelyek alkalmazásával összefüggésben kell vizsgálni.
- [12] A Kúria a személyiségi jog megsértésével kapcsolatos igényérvényesítési jogosultság fennállását illetően utalt arra, hogy az kizárólag a keresetben sérelmezett közléssel összefüggésben vizsgálható. Annak megítélése, hogy a szöveg kifogásolt részei az indítványozót érintik vagy sem, azaz az indítványozót a keresetben foglalt közlések helyreigazítása iránt az igényérvényesítési jogosultsága megilleti-e, nem a Pp. 493. §-ának az egyes személyiségi jogok érvényesítése iránti perek felsorolását tartalmazó rendelkezése, de nem is a perindítás speciális szabályairól szóló Pp. 496. §-a alapján dönthető el. Amennyiben a kifogásolt tényállítás – a szöveg összefüggései alapján – nem az indítványozóra vonatkozik, akkor a kért helyreigazító közlemény közzétételére az indítványozó keresetösségi joggal akkor sem rendelkezik, ha a cikk egyébként a nevét is tartalmazza.
- [13] Kifejtette továbbá a Kúria, hogy az indítványozó által felhívott több határozat nem sorolható a közzétett határozatok fogalmi körébe, ezért az e határozatokban foglaltaktól történő eltérés indokolására a Pp. 346. § (5) bekezdése alapján a bíróság nem köteles.
- [14] Az indítványozó azon okfejtésével kapcsolatban, miszerint az ítéltábla indokolás nélkül tért el a Kúria – jogi személy és egyszemélyi vezetőjének felelősségét azonosító – Pfv.IV.21.345/2019/6. számú határozatától, rámutatott arra, hogy abban a felülvizsgálat tárgyát nem képezte a keresetösségi jog kérdése. A jogerős ítélet indokolásából kitűnően a felülvizsgálat során más jogkérdésben – a tényállítás valóságáról és nem a keresetösségi jogról – kellett állást foglalni, ezért azonos jogkérdés eltérő értelmezéséről nem lehet szó. Az indítványozó által megjelölt további precedens határozatok és a jelen ügy háttértényállása lényegesen eltér, a jogkérdés egybevetéséhez szükséges ügyszabotosság ezért nem állapítható meg.
- [15] 2.5. A bíróságra 2024. március 4. napján elektronikus úton benyújtott alkotmányjogi panasz szerint a Kúria és az alsóbb szintű bíróságok ítéletei ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, a VI. cikk (1) bekezdésével, a IX. cikk (4) bekezdésével és a XXVIII. cikk (1) bekezdésével.

- [16] Az indítványozó az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének sérelmét azért állítja, mert a Kúria nem folytatta le az ügyében az alapjogi tesztet, mérlegelésének eredményét nem rögzítette az indokolásában.
- [17] Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt jó hírnévhez való jog és egyúttal az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét abban jelölte meg, hogy a bíróságok az Smtv. 12. § (1) bekezdését, a PK 12. és a PK 13. állásfoglalásokat, valamint több kúriai ítéletet nem vettek figyelembe, mert nem találták a keresetösségi jogát megalapozó körülménynek azt, hogy a cikk őt név szerint említi. Ezzel az indítványozó szerint a bíróságok alapos ok nélkül hagyták figyelmen kívül a hatályos jogot és visszaéltek függetlenségükkel. A jó hírnév sérelmével összefüggésben az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatára és azon keresztül az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJE) 8. cikkének megsértésére is hivatkozik az indítványozó.
- [18] Az indítványozó szerint a Kúria nem végezte el az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és a IX. cikk (4) bekezdése összevetését.
- [19] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósághoz való jog részeként értelmezett törvényes bíróhoz való jog sérelmét azért állítja, mert megglátása szerint „indokolatlan bírócsere” történt a Kúria eljárása során.
- [20] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére az indokolási kötelezettség megsértése kapcsán is hivatkozik: álláspontja szerint a Kúria elmulasztotta megindokolni azt, hogy miért tért el az addigi gyakorlatától. Olvasatában ugyanis egy ügyvezető és (volt) cége közötti kapcsolat, valamint egy önkormányzat és annak polgármestere közötti kapcsolat egymáshoz hasonló, így az utóbbira vonatkozó általa felhívott döntés az előbbire is irányadó.
- [21] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek megfelel-e.
- [22] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. A követelménynek az indítvány megfelel, mivel az indítványozó részére a Kúria ítéletét 2024. január 3. napján kézbesítették, az alkotmányjogi panaszt 2024. március 4. napján nyújtotta be.
- [23] A panasz a befogadás jogorvoslatok kimerítésével kapcsolatos feltételének is megfelel, mivel a Kúria felülvizsgálati ítéletével szemben a jogorvoslat kizárt. Az indítványozó jogi képviselő nélkül járt el, így meghatalmazást nem kellett csatolnia.
- [24] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvényellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [25] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott egyedi ügyben való érintettség megállapítható: az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló Kúria és alsóbb szintű bíróságok előtt folyamatban volt peres eljárás felperese volt, ezért nyilvánvalóan érintettnek tekinthető.
- [26] Alkotmányjogi panasz csak az indítványozó Alaptörvényben foglalt jogának sérelme esetén nyújtható be. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti jó hírnévhez való jognak természetes személy, így az indítványozó is alanya lehet {3244/2024. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [6] és [16]}, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szereplő tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megillet minden olyan jogalanyt, amely bírósági eljárásban félként vesz részt {3028/2024. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [23]}. Az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésében az emberi méltósághoz való jog elsőbbségét biztosítja a véleménynyilvánítással szemben, ezért e követelmény az indítvány ezen eleme vonatkozásában is teljesül.
- [27] Nem felel meg azonban a befogadás e szempontjának az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, amely az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem minősül az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának {3459/2024. (XII. 13.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az indítványozó azon felvetése kapcsán, miszerint a támadott bírói döntés sérti az EJE 8. cikkét, rámutat az Alkotmánybíróság, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja; a bírói döntések nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára az Alaptörvény 24. cikke és az Abtv. alapján nincs hatásköre {3002/2025. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [25]}.

- [28] 3.2. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében csak a határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta e feltételek teljesülését is.
- [29] Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezését, kifejezett kérelmet terjesztett elő a sérelmezett bírói döntések megsemmisítésére, továbbá indokolást is előadott arra nézve, hogy az alapüggyel milyen kapcsolatba hozható az Alaptörvény megsértettnek vélt VI. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdése a jó hírnévhez való jog vonatkozásában. Ugyanakkor nem adott elő részletes indokolást az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdése vonatkozásában arra nézve, hogy a támadott ítéletek miért sértik emberi méltósághoz való jogát.
- [30] 3.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [31] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában egységes indokolást adott elő, amelynek lényege a hatályos jog rendesbíróság általi figyelmen kívül hagyása volt. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság emlékeztet töretlen gyakorlatára, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog elsősorban processzuális természetű alapjog, annak megsértése az anyagi jog értelmezésének valamely hibája miatt csak kivételes esetben, akkor következhet be, ha a bíróság valamely jogszabályt önkényesen, a hatályos jogot nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyó módon értelmez [3405/2023. (VIII. 24.) AB végzés, Indokolás [67]].
- [32] A Kúria ítéletének indokolásában a sajtó-helyreigazítási perek adott ügyben irányadó kereteit részletesen bemutatta, s számot adott arról, hogy az indítványozó vonatkozásában miért nem áll fenn a keresetiségi jog: a sajtó-helyreigazítási pert olyan tényállítások miatt indította, amelyek az általa vezetett cég vonatkozásában relevánsak, rá mint magánszemélyre nézve azonban nem tartalmaztak megállapítást. A bíróságok azon jogértelmezése, mely szerint a sajtó-helyreigazítási per csak személyes sérelem miatt indítható, valamint annak megállapítása, hogy az indítványozó és az általa vezetett cég nem azonos jogalany, nem jelenti azt, hogy az értelmezés az Alaptörvénnyel ellentétes, önkényes, vagy a hatályos jogot nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyó lenne, s ezért az alkotmányjogi panasz ezen elemének érdemi vizsgálatát megalapozná.
- [33] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező törvényes bíróhoz való joga azért sérült, mert a felülvizsgálati szakban a Kúria ügyében eljáró tanácsában indokolatlan bírócserére került sor. „Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az eljáró bírói tanács tagjaiban bekövetkezett változás perjogi, törvényességi kérdés, amellyel összefüggésben már rögzítette, hogy: »a törvényes bíróhoz való jog alkotmányos elvéből [...] semmiképpen sem következik az, hogy a bíró személye, vagy – mint jelen esetben – az eljáró tanács összetétele az eljárásra vonatkozó törvényi rendelkezések betartása mellett ne változhatna az eljárás során« [3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [32]]” [3026/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [30]].
- [34] A tisztességes eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettséggel kapcsolatban pedig az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megfogalmazott érvekre reagált, részletes indokolást adta döntésének. Az, hogy az indítványozó a Kúria jogi mérlegelésével nem ért egyet, nem alapozza meg az ítélet alaptörvény-ellenességét. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság emlékeztet töretlen gyakorlatára, miszerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik „a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” [4/2022. (III. 23.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), Indokolás [23]]. „Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre” [Abh., Indokolás [23]; legutóbb: 3047/2025 (I. 21.) AB végzés, Indokolás [40]].
- [35] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére azt visszautasította.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1722/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3122/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.634.515/2022/29. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Kékesi Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Kékesi Melinda) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.634.515/2022/29. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló jogvita lényege az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az indítványozó és volt férje 2009. évben kötöttek házasságot. Házasságukból két gyermekük született (2010. és 2013. években). Miután a felek között megromlott a viszony, az életközösségük mindenre kiterjedően 2019 márciusában megszűnt. A felek 2019 júliusában ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratban megállapodást kötöttek egymással a gyermekekkel kapcsolatos járulékos kérdések, az utolsó közös otthon használatának rendezése, valamint a házastársi közös vagyon megosztása vonatkozásában. A felek akként állapodtak meg, miszerint a gyermekek felett a továbbiakban is közösen gyakorolják a szülői felügyeletet, valamint a gyermekek lakóhelyéül az utójára közösen lakott ingatlant jelölték ki, amely ingatlan a felperesi édesapa tulajdonában és használatában van. A szülők az egyezségben a gyermekek szocializációját heti váltott gondoskodásban jelölték meg és megállapodtak a felperes édesapa által fizetendő tartásdíj összegéről. A felek rögzítették továbbá, hogy amennyiben bármelyikük Budapesten kívül kívánja kialakítani az életterét – a gyermekek érdekeinek biztosítása érdekében – a lakhelyváltoztatáshoz a másik fél hozzájárulása szükséges.
- [4] A felek megállapodását követően az édesapa (alapügy felperese) 2019 decemberében házasság felbontása iránti keresetlevelet terjesztett elő, amelyben egyező akaratnyilvánítással kérte a házasság felbontását, a járulékos kérdésekben pedig elsődlegesen a felek megállapodásának megfelelő tartalmú egyezséget kívánt kötni az indítványozóval (az alapügy alperesével), másodlagos kereseti kérelme pedig arra irányult, hogy a bíróság a szülői felügyeleti jog gyakorlására őt jogosítsa fel. Tekintettel arra, hogy az eljáró bíróság megítélése szerint az indítványozó tért el a felek között megkötött megállapodástól (Budai Központi Kerületi Bíróság ítélete, Indokolás [84]), ezért a Budai Központi Kerületi Bíróság 17.P.XI.31.191/2019/147. számú ítéletében a peres felek házasságát felbontotta és a felperes édesapa másodlagos kereseti kérelmének megfelelően a gyermekek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására a felperes édesapát jogosította fel. A bíróság rendelkezett továbbá a gyermekekkel való kapcsolattartás kérdéséről, valamint kötelezte az indítványozót tartásdíj megfizetésére.
- [5] 1.2. Az ítélettel szemben az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatását, a viszontkeresetének történő helytadást, vagyis a gyermekek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására való feljogosítását és a felperes gyermektartásdíj megfizetésére kötelezését kérte. A döntés fellebbezett részeit a Fővárosi Törvényszék 2023. május 16. napján kelt 50.Pf.634.515/2022/29. számú ítéletével – az indokolás kiegészítésével – jogerősen helybenhagyta. A másodfokú bíróság a felülbírálat eredményeképpen arra a megállapításra jutott, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást teljes egészében lefolytatta, az irányadó tényállást helyesen állapította meg, a releváns peradatokat megfelelően rögzítette és azok okszerű mérlegelése eredményeként a szülői felügyelet és járulékok tekintetében jogszerű, megalapozott és a gyermekek érdekében álló döntést hozott (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [51]). A másodfokú bíróság megítélése szerint nem szolgálja a gyermekek érdekét, ha a saját érdekeit szem előtt tartó indítványozó gondozásába kerülnek a gyermekek (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [73]).

- [6] 1.3. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát, amelyben a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.634.515/2022/29. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint 28. cikkének sérelmére hivatkozással.
- [7] Az indítványozó a XVI. cikk (1) bekezdésének sérelmét arra alapította, hogy az eljárás során a másodfokú bíróság az ítélőképességük birtokában lévő gyermekeit nem hallgatta meg személyesen egyszer sem, annak ellenére, hogy az indítványozó az eljárás során több alkalommal is kérelmezte, ezáltal nem érvényesülhetett a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga, egyúttal az indítványozó ezen alapjog biztosítására vonatkozó kötelezettségének sem tudott eleget tenni.
- [8] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmeként fogalmazta meg, hogy a másodfokú bíróság el lehetetlenítette a bizonyítást számára azáltal, hogy a bíróság egyes okirati bizonyítékokat kiragadva, indokolás nélkül mellőzött, a gyermekek személyes meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványait figyelmen kívül hagyta és ennek indokára sem tért ki az ítélet. Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokon eljáró bíróság annak sem adta indokát, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás körébe új, relevánsnak ítélt tényállási elemeket emelt be, amellyel szintén megsértette az indokolt bírói döntéshez való jogát, a világos és egyértelmű indokolási kötelezettség követelményének elmaradásával.
- [9] Nem valósult meg továbbá a fegyverek egyenlőségének követelménye sem – szól az alkotmányjogi panasz – azáltal, hogy az indítványozóra nézve kedvezőtlen, objektivitást mellőző, személyeskedő, szubjektív értékítéletnek tekinthető megállapításokat tartalmaz a másodfokú ítélet, egyúttal a felperesi édesapára vonatkozó kedvezőtlen ténymegállapítások nem szerepelnek az indokolásban. Ennek okán a döntés és a mérlegelési körben figyelembe vett tények, körülmények hangsúlyozása egyoldalú, kiegyensúlyozatlan, a felperesi édesapa számára kedvező, míg az indítványozóra nézve kedvezőtlen, a valóságnak nem megfelelő és így a megállapított bírósági tényállás, valamint az abból levezett következtetések is megalapozatlanok és iratellenesek. Az indítványozó meglátása szerint a másodfokú bíróság részrehajló volt a felperessel szemben, amelynek következtében az indokolt bírói döntéshez való jog mellett a pártatlanság elve is sérült az eljárásban.
- [10] Az alkotmányjogi panasz szerint a másodfokú bíróság érdemi indokolása során nem vette figyelembe a szükségességi-arányossági teszt alkalmazását, amely sérti az Alaptörvény 28. cikkét és ezáltal a XXVIII. cikk (1) bekezdését is.
- [11] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmének alátámasztására hivatkozott az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének sérelmére, valamint a gyermekei érdekeire való utalással az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett, a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20. napján kelt Egyezmény sérelmére is.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek [Abtv. 30. § (1) bekezdés, valamint 52. § (1b) bekezdés a)–f)] csak részben felel meg, az alábbiak szerint.
- [13] 2.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára [Abtv. 27. § (1) bekezdésére] alapította. Az indítvány megjelöli az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XVI. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés, valamint a 28. cikk].
- [14] Az alkotmányjogi panasz azon elemeivel összefüggésben, melyben az indítványozó egyes nemzetközi egyezmények sérelmére is hivatkozott, az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Alkotmánybíróságnak nincs arra hatásköre, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárásban egy bírói döntés nemzetközi szerződésbe ütközését vizsgálja [lásd például: 14/2023. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [19]].
- [15] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a jogi képviselő a Fővárosi Törvényszék ítéletét 2023. május 23. napján vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig határidőben, 2023. július 24. napján terjesztette elő.
- [16] Az indítványozó jogi képviselővel jár el, a jogi képviselő a meghatalmazását csatolta. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát.

- [17] 2.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható.
- [18] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére is, amely azonban az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani, ezért az indítvány ezen elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjának követelményét. {lásd például: 3535/2023. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [24]}.
- [19] 2.4. Az Alaptörvény a XVI. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthetők, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [20] 2.5. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének megfelelően az indítványozó alkotmányjogi panaszában csak a saját Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozhat. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában részben arra hivatkozott, hogy a támadott bírói döntések a gyermekek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében rögzített jogait sértik. Figyelemmel arra, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát kizárólag a saját nevében terjesztette elő, továbbá figyelemmel arra, hogy – a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.634.515/2022/29. számú jogerős ítéletéből következő módon – nem az indítványozó gyakorolja a gyermekekkel kapcsolatos szülői felügyeleti jogokat, ezért az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésével összefüggő elemében sem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltételnek, így érdemben nem bírálható el {lásd például: 3064/2023. (II.16.) AB határozat, Indokolás [16]}.
- [21] 2.6. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [22] 2.7. Az Abtv. 29. § szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát, azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2012. (II.14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [23] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét részben az általa benyújtott bizonyítási indítványok figyelmen kívül hagyása miatt, részben a bizonyítási eljárás hiányosságai és az indokolási kötelezettség megsértése, részben pedig a másodfokú bíróság elfogultsága miatt állította.
- [24] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, tekintettel az Alkotmánybíróság tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos, kimunkált gyakorlatára és az alkotmányjogi panasz tartalmára.
- [25] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem látta megállapíthatónak az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján, az alábbiak szerint.
- [26] Az indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben kizárólag olyan bizonyítási, bizonyíték-értékelési kérdéseket kifogásol, amelyek vizsgálata törvényességi és nem alkotmányossági kérdés, ekként az Abtv. 29. §-a alapján nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis a tényállás megállapítása, illetve a bizonyítékok értékelése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {ennek az elvnek a korai rögzítéséhez lásd: 3325/2012. (XI.12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság feladata nem a tény-, illetőleg jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól.
- [27] A másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a döntés meghozatalához szükséges mértékben feltárta, s abból okszerű következtetéssel, a vonatkozó jogszabályok és a következetes ítélkezési gyakorlat megfelelő alkalmazásával érdemben helyes, a gyermekek érdekében álló döntést hozott. Ugyanakkor a perbe hozott jogvita elbírálásához az elsőfokú bíróság nemcsak a szükséges bizonyítást folytatta le, hanem azt is, hogy az indítványozó további indítványainak a teljesítésétől már nem volt várható újabb, a per elbírálása szempontjából releváns adat, körülmény feltárása.
- [28] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró bíróság jogi álláspontját, illetőleg (a bíróság álláspontjával szemben) további bizo-

- nyítást tartana szükségesnek, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől.
- [29] Az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozza, hogy az indítványozó állításával ellentétben az eljáró bíróságok az ügy alapjogi vonatkozásait felismerték. Mind a Budai Központi Kerületi Bíróság, mind a Fővárosi Törvényszék a döntésük meghozatala során a gyermekek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése által védett legjobb érdekéből indultak ki. Önmagában az a tény, hogy az eljáró bíróságok mérlegelésüknek eredményeként arra a következtetésre jutottak, hogy a gyermekek feletti szülői felügyelet az édesapát illeti, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [30] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [lásd például: 3366/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [33]].
- [31] Jelen esetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy formai értelemben a Fővárosi Törvényszék ítélete egyértelmű, az Alaptörvényből fakadó indokolási kötelezettség követelményét kielégítő mélységű és egyben az eljárási törvények előírásainak is megfelelő indokolást tartalmaz, amely teljesíti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettség követelményét.
- [32] Az Alkotmánybíróság végezetül arra is rámutat, hogy önmagában abból, hogy a bíróság a bizonyítékokból az indítványozóétól eltérő következtetést vont le, még nem következik, hogy a bíró személyes előítélettel vagy elfogultsággal viseltetett volna az eljárásban. E körben az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi, hogy bár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 15. § (2) bekezdése szerint a kizárási okot a fél az eljárás bármely szakaszában bejelentheti, ilyen kérelemmel az indítványozó nem élt a perben.
- [33] Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően pedig ebben az elemében sem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.
- [34] 3. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, amely a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, illetve amely alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, ennek következtében az alkotmányjogi panasz befogadására – mivel az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írt feltételeknek – nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), c) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. (2) és (3) bekezdésére, visszautasította.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1686/2023.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3123/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a cégnyilvánoságról, bírósági cégeljárásról, végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 120. § (1) bekezdése, 121. §-a, valamint 122. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 10.Vpk.41/2020/38. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük (dr. Árva Zsuzsanna ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint 27. § (1) bekezdése alapján kezdeményezték az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] Alkotmányjogi panaszukban elsődlegesen az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a cégnyilvánoságról, bírósági cégeljárásról, végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 120. § (1) bekezdése, 121. §-a, 122. § (4) bekezdése, másodlagosan az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a Budapest Környéki Törvényszék 10.Vpk.41/2020/38. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei az indítványozók előadása alapján a következőképpen foglalhatók össze.
- [4] Az indítványozók – másokkal együtt – egy általános értékesítő és fogyasztási szövetkezet (a továbbiakban: szövetkezet) tagjai voltak több évtizeden keresztül annak 2014-es megszűnéséig, és ez alatt az idő alatt a szövetkezetben személyesen dolgoztak és gyűjtötték össze a szövetkezet vagyonát. A szövetkezet tagjai 1999-ben – főleg idős korukra tekintettel – úgy döntöttek, hogy személyesen már nem vesznek részt a munkában, ezért részvénytársaságot alapítottak (a továbbiakban: Zrt.), mely a szövetkezettel párhuzamosan létezett egymás mellett annak 2014-es megszűnéséig; ezen időszak alatt a szövetkezet vagyonát a Zrt. vette át különböző jogcímen. 2013-ban a szövetkezet tagjai elhatározták végelszámolásukat, 2014-ben a szövetkezet törlésre került a cégjegyzékből.
- [5] Az indítványozók 2023. március 6-án a Zrt. vezérigazgatójától szereztek tudomást arról, hogy egy korábbi ingatlan nem került átírásra a Zrt. nevére, az a szövetkezet nevén maradt egészen 2022-ig. A Zrt. jogosultságáról az ingatlan tekintetében ugyan 1999-ben is született dokumentum, de a tulajdonjog bejegyzése valamilyen – az indítványozók számára nem ismert – okból elmaradt.
- [6] Az indítványozók értesültek arról is, hogy a tárgyi szövetkezeti ingatlanra vagyonrendezési eljárást indított egy harmadik személy, a vagyonrendezési eljárás megindítása 2022. február 11-én közzétételre került a Céglőnyben. A vagyonrendezési eljárás a Budapest Környéki Törvényszék 10.Vpk.41/2020/38. számú, 2022. december 19. napján kelt és 2023. január 12. napján jogerőre emelkedett végzésével lezárult, és az ingatlant egy, a szövetkezeten és a Zrt.-n kívüli harmadik személy szerezte meg. Az indítványozóknak a vagyonrendezési eljárásról nem volt tudomásuk. Előadták, hogy véleményük szerint koruknál fogva nem várható el tőlük, hogy az elektronikus céglőny, vagy az elektronikus árverési felületet nézegessék, és így a törvény által biztosított 30 napos határidőn belül bejelentsek az általuk megszerzett ingatlannal kapcsolatos igényüket. Ennek megfelelően hitelezői, illetve tagi igénybejelentést nem tudtak tenni; a vagyonrendezési eljárás jogerősen lezárult, az ingatlant az árverési vevő nevére a földhivatal be is jegyezte. A vagyonrendezési eljárás lezárulása a Céglőnyben 2023. február 21. napján közzétételre került.
- [7] 3. Az indítványozók a vagyonrendezési eljárás befejezéséről való tudomásszerzést (ami az indítványban foglaltak szerint 2023. február 6.) követően nyújtották be – az Alkotmánybíróság főtítkárának hiánypótlási felhívására kiegészített – alkotmányjogi panaszukat. Ebben egyrészt a vagyonrendezési eljárást befejező 10.Vpk.41/2020/38.

számú végzés, másrészt a vagyonrendezési eljárást szabályozó egyes jogszabályi rendelkezések alaptörvényellenességét állították, az alábbiak szerint.

- [8] 3.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszukban a Ctv. 120. § (1) bekezdése, a 121. §-a, valamint 122. § (4) bekezdése alkotmányossági vizsgálatát kérték. Álláspontjuk szerint a támadott rendelkezések sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogot, a XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz és indokoláshoz fűződő jogot, a 28. cikkben foglalt józan észnek, és erkölcsös célnak megfelelő jogszabályértelmezést, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jogot. A sérelmezett rendelkezések nem felelnek meg szerintük az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményének sem, továbbá sértik a XV. cikk (2) bekezdésében foglalt alapvető jogokkal kapcsolatos jogegyenlőség követelményét.
- [9] Az indítványozók szerint a Ctv. 120. § (1) bekezdése alapján az eljáró bírónak csak lehetősége van arra, hogy meghallgassa a törölt cég volt tagjait és az esetleg fellelhető korábbi vezető tisztségviselőit, ez azonban nem kötelezettsége. A rendelkezés továbbá nem írja elő, hogy a vagyonrendező, vagy az eljáró bíróság a volt tagokat, vagy vezető tisztségviselőket megkeresse, nem kötelezi a vagyonrendezőt az iratok őrzési helyükről való beszerzésére, továbbá nem ír elő a vagyontárggyal kapcsolatban tényállás- tisztázási kötelezettséget. Mindez az indítványozók szerint sérti a tisztességes (hatósági) eljáráshoz való jogot, valamint a jogbiztonság elvét.
- [10] A Ctv. 121. § (1)–(2) bekezdését szintén ellentétesnek tartják a tisztességes (hatósági) eljáráshoz való joggal, valamint a jogbiztonság elvével. Álláspontjuk szerint nem a bíróság belátására kellene bízni a meghallgatást, továbbá nem egy elektronikus kiadványban megjelenő, 30 napos határidőt előíró végzéssel kellene felhívni a volt tagokat az esetleges igénybejelentésre, hanem a vagyonrendező kötelezettségévé kellene tenni, hogy a volt vezető tisztségviselőt és a volt tagokat az eljárásról értesítse. Az indítványozók szerint fontos tény, hogy – szemben a felszámolási eljárással vagy a kényszerűtöreléssel – a vagyonrendezési eljárással érintett jogi személy tagjai megismerhetők a cégnyilvántartásból, így „indokolatlan, aránytalan és tisztességtelen hirdetményre bízni megkeresésüket”. A hirdetményi közlés az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével is ellentétes szerintük, mert indokolatlan különbséget tesz egyes cégeket érintő eljárásokban érdekelték között, mivel más eljárásokkal szemben a vagyonrendezési eljárás esetén nem írja elő a jogszabály a hitelezők közvetlen értesítését. Az indítványozók szerint ez egyéb helyzet szerinti megkülönböztetést jelent a gazdasági élet szereplői, céges eljárásokban résztvevő igényre jogosultak között. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését sérti tehát, hogy ebben az eljárásban a tagok egy 30 napos anyagi jogi határidőben élhetnek csak igénybejelentéssel és nincsen számukra egy hosszabb jogvesztő határidő, mint más eljárásokban. A vagyonrendezési eljárás érintettjei tehát hátrányosabb helyzetbe kerülnek, mint például egy felszámolási eljárás érintettjei vagy mint egy ingatlan vagyontárgyra jogot formáló érintettek. A vagyonrendezési eljárással érintett vagyon esetleges hitelezői számára a jogszabály sokkal hátrányosabb határidőt enged, mint más eljárások hitelezőinek, valamint más eljárások (például a végelszámolás) esetén a maradék vagyont a tagok kapják meg (és ehhez semmilyen igényt nem kell bejelenteniük), míg a végelszámoláshoz hasonló vagyonrendezési eljárásban a maradék vagyon sorsa ismeretlen, és a törvény nem rendelkezik arról, hogy a társaság megszűnéskor tagi jogviszonyban állók között kerülne arányosan felosztásra.
- [11] Az indítványozók szerint nem felel meg az Alaptörvény 28. cikkében foglalt józan észnek sem egy ilyen rövid tartalmú határidő, és nem tartják erkölcsösnek sem (nem felel meg annak a társadalmi elvárásnak és alkotmányos alapelvnek, hogy a megszerzett tulajdonához mindenkinek joga van), hogy ismert igénylők nem kerülnek közvetlen megkeresésre.
- [12] Az indítványozók szerint a Ctv. 121. § (5) bekezdése sérti a jogbiztonságot és a tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a jogorvoslathoz való jogot is, mert a vagyonrendező eljárása ellen csak az eljárás alatt enged kifogással élni. Álláspontjuk szerint a vagyonrendező nem járt el gondosan, mert a kérelmező iratából tudomással kellett, hogy bírjon arról, hogy az ingatlanra a Zrt.-nek igénye van, ennek ellenére az iratőrzés helyéről nem kérte ki az ingatlannal kapcsolatos iratokat, a szövetkezet végelszámolóját nem kereste meg, és semmilyen intézkedést nem tett az ingatlannal kapcsolatos körülmények tisztázására. A Ctv. 121. § (5) alapján azonban kizárólag csak a kirendelésének időtartama alatt terjeszthető elő kifogás, ráadásul sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot a rendkívül rövid határidő, továbbá az, hogy kizárólag csak az eljárásban résztvevő fél részére biztosít kifogásolási jogot a jogalkotó. Amennyiben a vagyonrendezési eljárás jogerősen lezárul, úgy azzal szemben a jogszabály nem ad semmilyen jogorvoslati jogot olyan fél részére, aki az eljárásban nem vesz részt, de valamilyen jogát a vagyonrendezési eljárás sérti, ezért a Ctv. 121. § (5) bekezdése ellentétes az Alaptörvény fenti rendelkezéseivel.
- [13] Végezetül véleményük szerint a Ctv. 122. § (4) bekezdése sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz való jogot is. Az indítványozók szerint méltánytalan, tisztességtelen és jóerkölcsbe ütközik,

hogy olyan szövetkezeti tagok, akik évtizedeken keresztül saját munkával gyűjtöttek össze egy vagyont, ne részesüljenek belőle azért, mert – szerintük elvárható módon – nem olvassák a cégközlőnyt, az eljárásról nem értesülnek, és így elmulasztják az igénybejelentést. Ehelyett a jogalkotó (feltehetőleg) a vagyonrendezési eljárást kezdeményező hitelezőnek juttatja a vételárat, bár ez sem derül ki a jogszabályból. Sérelmesnek tartják, hogy a jogszabály nem rendelkezik a letétbe tett összeg, adott esetben a vagyonrendezés során eladott ingatlan vételárából megmaradó rész sorsáról. Álláspontjuk szerint ez jogalkotói mulasztás, és erről egyébként a támadott végzés sem rendelkezik. Vagyis ezen jogszabályhely alapján a megszerzett tulajdonjogot, amely jogutód nélküli megszűnés esetén a társaság volt tagjait illetné meg (amennyiben egyéb hitelező nem jelentkezik), elvonja a tagoktól, pusztán azon tényről fogva, hogy nem jelentkeznek a hirdetményre. Álláspontjuk szerint ez a rendelkezés is sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését, mert indokolatlanul különbözteti meg a vagyonrendezéssel érintett jogi személy volt tagjait a végelszámolás alatt álló társaság tagjaihoz képest.

- [14] 3.2. Az indítványozók az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti panaszukban a Budapest Környéki Törvényszék 10.Vpk.41/2020/38. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték, mert ellentétesnek tartják az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, a XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint a 28. cikkével.
- [15] Az indítványozók szerint akkor tisztességes egy eljárás, ha az eljáró bíró minden tényről feltárja, minden körülményt figyelembe vesz. Jelen esetben akkor lett volna tisztességes az eljárás, ha a bíróság megkeresi a Zrt.-t, de legalább a társaság volt végelszámolóját, aki a megszűnt cég iratait is őrzi. Szintén sérti az indítványozók szerint a jogbiztonsághoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot, hogy a vagyonfelosztási javaslatot a volt vezető tisztviselőnek, és a volt tagoknak nem küldi meg a bíróság, különös tekintettel arra a tényre, hogy az iratörzés kötelező megszűnt társaságok esetében. A fentiekben túl indokolatlan megkülönböztetésnek tartják, hogy más eljárásokkal ellentétben nem értesítik a tagokat a vagyonfelosztásról. Összességében a tisztességes eljáráshoz való joguk azáltal sérül, hogy az eljáró bíró nem tárta fel megfelelően a tényállást: a végelszámolás irataiból megismerhető tagokat nem értesítették közvetlenül a vagyonrendezési eljárásról; a végelszámolót, a társaság tagjait nem keresték meg, kizárólag hirdetményi értesítésre került sor; szemben más céges eljárásokkal, az értesítés és igénybejelentési határidő rendkívül rövid, és kizárólag csak igénybejelentéssel részesülhet a vagyonból bárki, jogorvoslati eljárás nem áll rendelkezésre olyan személyek részére, akiknek valamely joga vagy jogos érdeke áll fenn a vagyontárggyal kapcsolatban.
- [16] 4. Az ellenérdekű fél jogi képviselője útján az Abtv. 57. § (2) bekezdése alapján nyilatkozatot terjesztett elő, melyben kifejtette álláspontját az alkotmányjogi panasszal kapcsolatban. Ebben vitatta az indítványozók érintettségét, a jogorvoslati lehetőségek kimerítését, az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő betartását, valamint alkotmányossági kérdés fennállását.
- [17] 5. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [18] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt főszabály szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróságnak ezért először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az indítvány határidőben érkezettnek tekinthető-e.
- [19] A Budapest Környéki Törvényszék 10.Vpk.41/2020/38. számú végzése 2022. december 19-én kelt, 2023. január 12-én emelkedett jogerőre. A vagyonrendezési eljárás befejezéséről rendelkező végzést 2023. február 21-én tették közzé a Cégközlönyben. A panaszosok – saját előadásuk szerint – 2023. március 6-án értesültek a vagyonrendezési eljárás lefolytatásáról és jogerős lezárásáról a Zrt. vezérigazgatójának tájékoztatása folytán. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszt 2023. március 28-án nyújtották be elektronikus úton, a támadott végzés Cégközlönyben való közzétételéhez mérten határidőben, 60 napon belül.
- [20] 5.2. Mind az Abtv. 26. § (1) bekezdése, mind a 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz előterjesztésének feltétele, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítse, vagy jogorvoslati lehetőség ne legyen számára biztosítva [Abtv. 26. § (1) bekezdés b) pont, illetőleg 27. § (1) bekezdés b) pont].

- [21] Az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg: a kérelmező 2020. szeptember 12-én kezdeményezte a vagyonrendezési eljárás lefolytatását, melyet a Budapest Környéki Törvényszék 2022. február 11-én kelt 10.Vpk.41/2020/26. számú végzésével rendelt el, az eljárás megindításának Céggözlönyben való közzétételére 2022. február 11-én került sor a bíróság 10.Vpk.41/2020/28. számú végzésével. Ebben a bíróság megnevezte a vagyonrendezőt, valamint felhívta a törölt cég volt hitelezőit, volt tagjait (részvényeseit), illetve azt, akinek a vagyonrendezés lefolytatásához jogi érdeke fűződik, hogy a törölt céggel, vagyonával szembeni igényeiket 30 napon belül a vagyonrendezőnek jelentsék be, és egyidejűleg csatolják az igényt megalapozó okiratokat; azzal, hogy a bejelentési határidő a közzététel napjával kezdődik. Ezt követően a vagyonrendező nyilvános pályázati felhívást tett közzé a Céggözlönyben majd 2022. szeptember 5-én kezdeményezte a vagyonrendezési eljárás befejezését, melyre a Budapest Környéki Törvényszék támadott, 10.Vpk.41/2020/38. számú, 2022. december 19-én kelt végzésével került sor.
- [22] Jelen esetben az indítványozóknak a Ctv. 121. § (2) bekezdésének megfelelően lehetőségük lett volna arra, hogy a vagyonrendezési eljárásba bekapcsolódjanak. A vagyonrendezési eljárás megindításáról és a hitelezők, volt tagok és egyéb érdekeltek felhívásáról szóló bírósági végzés Céggözlönyben történő közzététele éppen azt a célt szolgálja, hogy az egyes eljárásokról valamennyi potenciális érintett tudomást szerezhessen. A Ctv. 11. §-a is kifejezetten rögzíti, hogy a Céggözlöny a cégnilvánosság biztosítását szolgálja.
- [23] A vagyonrendezési eljárásba történő bekapcsolódás esetén (melyre a fentiek szerint az indítványozóknak lehetősége lett volna) az indítványozók [a Ctv. 121. § (5) bekezdésének megfelelően] kifogással élhettek volna a vagyonrendező egyes intézkedéseivel vagy mulasztásaival szemben, melyet a bíróság bírál el, döntése ellen pedig külön fellebbezésnek van helye.
- [24] Azáltal, hogy az indítványozók nem éltek ezekkel a számukra biztosított lehetőségekkel (nem vettek részt a vagyonrendezési eljárásban, jóllehet arról a Céggözlönyből tudomást szerezhettek volna; ennek elmaradása miatt pedig utóbb nem élhettek kifogással a vagyonrendező eljárásával szemben sem), az indítványozók valójában nem merítették ki a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségeket, ami pedig az Abtv. 26. § (1) bekezdés *b*) pontja, illetőleg 27. § (1) bekezdés *b*) pontja értelmében az alkotmányjogi panaszok benyújtásának előfeltétele.
- [25] Az Alkotmánybíróság megjegyzi: a Budapest Környéki Törvényszék 10.Vpk.41/2020/38. számú végzésének [6] bekezdése értelmében a vagyonrendezési eljárást követően fennmaradó összeg bírói letétbe került. A Budapest Környéki Törvényszék Céggözlönyben 2023. december 1-jén megjelent 10.Vpk.119/2023/8. számú végzése szerint a tárgyi ingatlan vételára tekintetében a vagyonrendezési eljárás megindult, ennek során pedig a szövetkezet volt tagjaként lehetséges az igényérvényesítés és az indítványozók jogorvoslattal is élhetnek, melyet követően lehetőség van alkotmányjogi panasz benyújtására (amennyiben az indítvány a befogadás egyéb feltételeinek is megfelel).
- [26] 5.3. Mindezekre tekintettel – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdés *b*) pontjában, és 27. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt követelményeknek, ezért nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *e*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/737/2023.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3124/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.1229/2023/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A saját ügyében személyesen eljáró Lacko István (a továbbiakban: indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a támadott bírósági döntésekben megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozót mint alapul fekvő büntetőügy I. rendű terheltjét az Orosházi Járásbíróság a 3.B.51/2022/83. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdés *b*) pontja és *bc*) alpontja, valamint (4) bekezdés *b*) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett lopás büntetében. Többszörös visszaesőként ezért büntetésül 4 év fegyházbüntetésre, valamint mellékbüntetésként 4 év közügyektől eltiltásra ítélte a bíróság.
- [4] 1.2. Az indítványozó az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezett a Gyulai Törvényszékhez. Az indítványozó lényegileg azt kifogásolta, hogy a II. rendű terhelt kihallgatásai során annak védője nem volt jelen, a jegyzőkönyvben az értesítése sem volt feltüntetve, így az indítványozó bűnösségét is törvényellenesen felvett vallomásokra alapozták, holott elkövetői minősége legfeljebb bűnsegéd, mivel – álláspontja szerint – a bűncselekményről utólag szerzett tudomást. Ezenfelül előadta, hogy az érintett vallomások az elsőfokú bíróság a tárgyalás során nem ismertette.
- [5] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését a 12.Bf.28/2023/78. számú ítéletével abban a vonatkozásban megváltoztatta, hogy különös és többszörös visszaesőként minősítette az indítványozót és a szabadságvesztés-büntetését 3 év 6 hónapra csökkentette. Egyebekben a tényállás megalapozottságára figyelemmel helyben hagyta azt. A Gyulai Törvényszék az ítéletében észlelte, hogy az első fokon eljáró Orosházi Járásbíróság valóban megsértette a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 525. § (1) és (2) bekezdésében foglalt eljárási szabályokat, miután nem ismertette a II. rendű terhelt nyomozás során tett vallomásait, holott az jelentősen eltért a bíróságra benyújtott írásbeli és az előkészítő ülésen tett vallomástól. Emellett a II. rendű terhelt a tárgyaláson sem kívánt vallomást tenni, így az elsőfokú bíróságnak hivatalból kötelessége lett volna tehát a hivatkozott vallomást felolvasni, amelyet azonban elmulasztott eljárása során.
- [6] A Gyulai Törvényszék indokolása alapján ez azonban az elsőfokú ítéletet nem tette megalapozatlanná és a hatályon kívül helyezésére sem volt törvényes ok. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a Be. 593. § (1) bekezdése alapján a döntés részbeni megalapozatlanságát kiküszöbölte eljárása során azzal, hogy tárgyalást tartott, amelyen a nyomozás során tett gyanúsítottai vallomásait azok felolvasásával a tárgyalás anyagává tette. Hangsúlyozta továbbá, hogy nem csupán a II. rendű terhelt vallomása alapján állapították meg az indítványozó bűnösségét, hanem az összes bizonyíték figyelembevételével.
- [7] 1.3. Az indítványozó a másodfokú bíróság jogerős ítélete ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, a fellebbezésben előadottakkal lényegileg egyező indokok mentén. Részben a bűnösséggel kapcsolatban büntető anyagi, emellett eljárási szabályszegésekre hivatkozva kérte többek között a jogerős döntés hatályon kívül helyezését, valamint a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását. A Kúria az indítványt alaptalannak találta, ezért a Bfv.I.1229/2023/3. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet elutasította. A végzés indokolásának lényege szerint, mivel az indítványozó a felülvizsgálati eljárásban a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatban megállapított tényállásban foglalt tényeket támadott, ezért a vonatkozó jogszabályok alapján a felülvizsgálat kizárt volt.

- [8] 2. Az indítványozó ezt követően azért fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, mert álláspontja szerint az Orosházi Járásbíróság 3.B.51/2022/83. számú ítélete, a Gyulai Törvényszék 12.Bf.28/2023/78. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.I.1229/2023/3. számú végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdését. Mindezekre figyelemmel kérte a döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és azok megsemmisítését.
- [9] Az indítványozó – alkotmányjogi panaszában és annak kiegészítéseiben előadott – álláspontja szerint a bíróságok és nyomozó hatóságok részéről felmerült, valamint az eljárás során elkövetett hibákkal megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való, valamint a XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt hatékony védelemhez fűződő jogát.
- [10] Az első- és másodfokú bíróság a bizonyítási indítványait indokolás nélkül visszautasította és – az indítványozó véleménye szerint – a nyomozó hatóság sem tett eleget bizonyítási, továbbá kézbesítési kötelezettségének, mivel nem osztotta meg vele a II. rendű terhelt vallomásait annak ellenére, hogy az az elsőfokú ítélet indokolásában bizonyítékként szerepeltek, és az indítványozó bűnösségét is azokra alapították. Így a bíróságok eljárása a büntetőeljárásban részt vett további személyek törvényes jogait is korlátozta.
- [11] Állította, hogy valótlan tényeket sorakoztattak fel a terhére és az általa előadott bizonyítékokat nem értékelték kellő súllyal a bíróságok, valamint a bűncselekmény kapcsán általa hivatkozott mentő és enyhítő körülményeket sem vették figyelembe. Emellett a bizonyítékokat túlnyomórészt az indítványozó terhére értékelték, így az eljárás során nem teljesült a pártatlanság és az objektív bizonyítékértékelési követelmény sem.
- [12] Utalt rá az indítványozó, hogy a nyomozó hatóság a bíróság által bizonyítékként értékelt vallomásokat törvényellenesen vette fel – ami az indítványozó szerint egyben a II. rendű terhelt hatékony védelemhez fűződő jogát is sérti –, mivel annak védője nem volt jelen a kihallgatás során. Miután a másodfokú bíróság a bizonyítékok közül – az arra irányuló indítványa ellenére – sem rekesztette ki a vallomásokat, annak ítélete szintén olyan vallomáson alapul, amelyet nem volt az indítványozónak lehetősége az eljárás során megvizsgálnia. A törvényellenes bizonyítékok felhasználása – az indítványozó álláspontja alapján – sértette a tisztességes bírósági eljárás részét képező „*fair trial*” elvét.
- [13] Mindennek következtében az indítványozó felkészülni sem tudott a védekezésre, ami álláspontja szerint – az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján – a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványát képező fegyveregyenlőséget, valamint a hatékony védelemhez való jogát is sértette. A másodfokú bíróság elvonta az iratok teljes ismeretében történő indítványtételi és észrevételezési jogot, amely a védelem alapvető joga a büntetőeljárás során. Az indítványozó utalt továbbá az Alkotmánybíróság gyakorlatára, miszerint a büntetőeljáráshoz kapcsolódó egyes jogok, az ügy iratainak teljességében történő megismerése nem pótolható az eljárás más szakaszában.
- [14] Az indítványozó végezetül megjegyezte azt is, hogy a felülvizsgálat során a Kúria is tévesen értelmezte a vonatkozó jogszabályokat a felülvizsgálati indítványának elutasításával.
- [15] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [16] 3.1. Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben, az annak kézbesítésétől számított, az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül alkotmányjogi panaszt nyújtott be, azonban azt az Alkotmánybíróság egyesbíróként eljárva, a párhuzamosan folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel visszautasította. Az Ügyrend 32. § (4) bekezdése értelmében, ha a határidőben benyújtott alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel utasította vissza, a Kúria felülvizsgálati eljárást lezáró határozatának kézbesítésétől számított, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül az alkotmányjogi panaszban sérelmezett döntés ellen ismételten benyújtható alkotmányjogi panasz. Az Alkotmánybíróság jelen eljárása során a befogadás feltételeinek vizsgálatát ezek alapján kiterjesztette a jogerős ítéletre és a jogerős döntéssel felülvizsgált elsőfokú határozatra is [lásd hasonlóan például: 3336/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [20]].
- [17] Az Alkotmánybíróság az előbbiekre tekintettel megállapította, hogy indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint megállapított határidőn belül nyújtotta be.
- [18] 3.2. Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – megfelel. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntéseket, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezését [az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdését], és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az alkotmányjogi panasz tartalmazza az állított alaptörvény-ellenesség indokolását, valamint kifejezett kérelmet a sérelmezett döntések megsemmisítésére.

- [19] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-ában és az Abtv. 29. §-aiban foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [20] 3.3.1. Az egyedi ügyben való érintettség megállapítható, mivel az indítványozó a panasszal támadott ügyekben – az alapügy terheltjeként – a felülvizsgálati eljárást kezdeményező fél volt.
- [21] 3.3.2. Az Abtv. 29. §-a befogadhatóság további tartalmi feltételeként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket csak az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára már nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [23] „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti superbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}
- [24] Az indítványozó lényegében azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság és nyomozó hatóság bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, bizonyítási indítványainak nem adott helyt, ezáltal a bizonyítást törvénysértően végezte és téves tényállást állapított meg bűnössége kapcsán.
- [25] A másodfokú bíróság döntésének indokolásában ezzel kapcsolatosan azonban kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság és a nyomozó hatóság a bizonyítási szakaszt a vonatkozó szabályok figyelembevételével folytatták le, továbbá nem vétettek olyan jellegű eljárási hibát, amely okot adott volna a határozat hatályon kívül helyezésre vagy a bizonyítékok kirekesztésére. Az elsőfokú bíróság tehát az alapul fekvő jogszabályok szerint eljárva, megalapozott és indokolt tényállást alkotott a bűnösség kérdése kapcsán. Ezen felül az indítványozó által előadottakra reflektálva, a másodfokú bíróság azt is megállapította, hogy a hivatalos jegyzőkönyv tartalmából igazolható módon kitűnik az a tény, hogy a II. rendű terhelt kihallgatásairól annak védője értesítve lett. A bíróság álláspontja szerint az eljárás további szakaszaiban a védőnek lett is volna lehetősége ezzel szemben kifogást tenni, azonban azzal nem élt, a II. rendű terhelt pedig maga akart vallomást tenni annak ellenére, hogy a védője hiányára figyelmeztették.
- [26] Az eljáró bíróságok döntéseik indokolásában az alapügyben részletesen kifejtettekre visszautalva tehát egyértelműen számot adtak arról, hogy miért, mely jogi érvek mentén tartják megalapozatlannak az indítványozó – alkotmányjogi panaszában is előadott – sérelmeit.
- [27] Miután a felülvizsgálati kérelmében az indítványozó az alapügyben általa előadottakat ismételte meg, a Kúria ezzel kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy a felülvizsgálati kérelemben az alapügyben megállapított tényállás vitatására nincs törvényes lehetőség és a tényállástól eltérő tényekre felülvizsgálati indítványt alapítani nem lehet. Az indítványozó által megjelölt Kúriai Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatoktól a bíróságok eljárásuk során nem helyezkedtek eltérő jogi álláspontra, így nem valósult meg a Be. 649. § (1) bekezdésében foglalt anyagi és (2) bekezdésében foglalt eljárási szabálysértés sem. Az indítványozó a felülvizsgálat törvényi okainak formai megjelölése mellett valójában csak a bíróságok bizonyíték-értékelő, -mérlegelő tevékenységét és ezen keresztül a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényeket támadta, amelyre felülvizsgálati indítványt alapítani nem lehet. Hangsúlyozta továbbá a Kúria, hogy a nyomozás során elkövetett relatív eljárási szabálysértések miatt nincs helye felülvizsgálatnak.
- [28] 4. Az Alkotmánybíróság az indítványozó érvelésével kapcsolatban a következőkre mutat rá. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog és a hatékony védelemhez való jog sérelmén keresztül valójában a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adta, miszerint a bíróságok nem megfele-

lően állapították meg a tényállást, tévesen ítélték meg az indítványozó cselekményét, tévesen minősítették a bűncselekményt. Az indítványozónak a törvényszék és a járásbíróság ítéletével és a Kúria végzésével szemben is, a bizonyítással és az indokolással szemben felhozott kifogásai alapvetően törvényességi, szakjogi jellegűek {lásd hasonlóan: 3024/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [11]}.

- [29] Megállapítható mindezek alapján, hogy miután az indítványozó elsősorban azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert megalapozatlannak, tévesnek és jogszabálysértőnek tartja az ügyében hozott bírósági döntéseket, a panasz valójában azok ismételt felülbírálatára irányul. Jelen ügyben is emlékeztetni szükséges azonban az Alkotmánybíróság azon gyakorlatára, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {lásd hasonlóan például: 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [30] Az Alkotmánybíróság a fenti megállapításokkal összefüggésben megjegyzi azt is, hogy önmagában az, hogy az indítványozó a számára hátrányos, de az egyébként részletesen és kimerítően megindokolt, a bizonyítékok mérlegelésén és értékelésén alapuló következtetések alapján a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával hozott bírói döntések érvelését tévesnek, hibásnak, sérelmesnek, a saját álláspontjával ellentétesnek tartja és vitatja, nem alkotmányossági kérdés, és nem ad alapot a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének a megállapítására {lásd hasonlóan például: 3382/2024. (X. 18.) AB végzés, Indokolás [34]}.
- [31] 5. Alkotmánybíróság ezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasz a sérelmezett döntésekkel kapcsolatban nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, így nem teljesítette az Abtv. 29. §-ban meghatározott befogadhatósági feltételt. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/128/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3125/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasítása

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.20.169/2023/14. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Molnár és Társa Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Molnár István) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.20.169/2023/14. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a támadott bírósági határozatokban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Egy kétlakásos lakóház 200/500 hányadú tulajdonosa az indítványozó, 150/500 és 150/500 hányadú tulajdonosai pedig az alapügy I. és II. rendű alperesei voltak. Az indítványozó az I. és II. rendű alperesek jogelődjével korábban szóban megállapodott az ingatlan 300/500 tulajdoni hányadának megvásárlásáról, azonban a szerződéskötésre az alperesek jogelődjének halála miatt nem került sor. A III. és IV. rendű alperesek az I. és II. rendű alperesek tulajdoni hányadára 2020. június 13. napján 88 millió forint vételáron ajánlatot tettek, a vételárból foglalo címén 4 millió forintot ügyvédi letétbe helyeztek. A vételi ajánlatot az okiratszerkesztő ügyvéd megküldte az indítványozónak, és felhívta, hogy a kézbesítéstől számított 8 napon belül írásban az elővásárlási joga gyakorlásával kapcsolatban nyilatkozzon.
- [4] Az indítványozó az ügyvédi felhívást 2020. június 16. napján átvette, és 2020. június 22. napján a képviseleti jog igazolása céljából ügyvédi meghatalmazás csatolását, valamint a teljesítés konkrét módjáról való tájékoztatást kért, továbbá azt is kérte, hogy a nyilatkozati határidőt 30 napra módosítsák a megalapozott döntés és a szükséges források időzítése miatt. Az ügyvéd 2020. június 25. napján kelt levelében megismételte a vételi ajánlat lényeges tartalmát, egyúttal mellékelte ügyvédi meghatalmazását, és tájékoztatást adott a teljesítés módjáról és részleteiről. Az ügyvéd levele zárórészében az írásbeli nyilatkozattétel határidejét 8 napban rögzítette, amely a postai bélyegző időpontja szerint kerül számításra.
- [5] Az indítványozó 2020. július 2. napján ügyvédje által ellenjegyzett írásbeli nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, hogy az elővásárlási jogával élni kíván. A jognyilatkozat megtételéről az indítványozó ügyvédje július 3. napján e-mailben értesítette az okiratszerkesztő ügyvédet, és még azon a napon levélben is megküldte az okiratot, melyet az okiratszerkesztő ügyvéd 2020. július 10. napján vett át.
- [6] Az I. és II. rendű alperesek mint eladók, és a III–IV. rendű alperesek mint vevők 2020. július 13. napján a vételi ajánlattal egyező tartalommal megkötötték az adásvételi szerződést, melyben azt is rögzítették, hogy a vételi ajánlatra az indítványozó határidőben nem tett nyilatkozatot. Az okiratszerkesztő ügyvéd 2020. július 20. napján az ingatlanügyi hatósághoz is benyújtotta a III–IV. rendű alperesek tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmét és az azt megalapozó adásvételi szerződést.
- [7] 1.2. Az indítványozó keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I–IV. rendű alperesek között megkötött adásvételi szerződés vele szemben hatálytalan, az adásvételi szerződés a – vételi ajánlat szerinti tartalommal – közte és az I–II. rendű alperesek mint eladók között jött létre. Kérte továbbá az ingatlanügyi hatóság megkeresését a tulajdonosváltás ingatlan-nyilvántartásba történő átvezetése iránt. Az indítványozó utóbb előterjesztett, keresetváltoztatást tartalmazó beadványában újabb kérelmeket terjesztett elő: kérte az ingatlanügyi hatóság megkeresését a III–IV. rendű alperesek tulajdonjogának törlése, továbbá (a vételár megfizetésének igazolását követően) az indítványozó tulajdonszerzésének bejegyzése érdekében, valamint kérte, hogy a bíróság kötelezze a III–IV. rendű alpereseket az ingatlanrész birtokbaadására.
- [8] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék az indítványozó keresetét a 4.P.22.249/2020/56. számú ítéletével elutasította. A Fővárosi Törvényszék ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az indítványozó a keresetet a Pol-

gári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:223. § (2) bekezdése szerinti 30 napos perindítási határidőn belül terjesztette elő, az indítványozó keresetváltoztatása pedig olyan kérdéseket érintett, amelyekre a 30 napos határidő nem vonatkozott, ekként az indítványozó újabb kereseti kérelmei is érdemben elbírálhatóak voltak. A bíróság megítélése szerint az indítványozó számára már az első okiratból ismertté vált minden olyan körülmény, amely alapján gyakorolhatta az elővásárlási jogát, ugyanakkor alappal követelhetette meg az okiratszerkesztő ügyvéd képviseleti jogának igazolását. A 2020. június 25. napján ismételt megküldött második felhívás lerontotta az első felhívás joghatását, az ajánlati kötöttség így a második felhívásban megjelölt 8 napos határidő elteltével szűnt meg, ami az első felhívás kézbesítésétől számítva 20 nap volt, ez pedig nem tekinthető szükségtelenül rövid időnek az elővásárlási jog gyakorlásához. Tekintettel arra, hogy az ajánlati kötöttség 2020. július 6. napján szűnt meg, az elfogadó nyilatkozat pedig csak 2020. július 10. napján érkezett meg az okiratszerkesztő ügyvédhez, így az elsőfokú bíróság szerint nem volt jogi akadály annak, hogy az I–II. rendű alperesek a vételi ajánlatnak megfelelően a III–IV. rendű alperesek részére értékesítsék tulajdoni hányadukat. A bíróság ítéletében azt is megállapította, hogy az indítványozó egyébként sem tett az ajánlattal egybehangzó jognyilatkozatot, hiszen nem vállalt kötelezettséget a foglaló megfizetésére.

- [9] 1.3. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.433/2022/10/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, azonban annak jogi indokolását módosította. A Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az indítványozó az elfogadó nyilatkozatát határidőben tette meg és azt határidőben postára is adta, azaz az indítványozó a nyilatkozattételi határidőt nem mulasztotta el. Az indítványozó azonban nyilatkozatában valójában nem fogadta el teljes terjedelmében a vele közölt ajánlatot, amit részben az a tény támaszt alá, hogy nem fizette meg a foglaló összegét a nyilatkozat megtételével egyidejűleg, részben pedig az a tény, hogy személyes nyilatkozata szerint az indítványozó azt nem is kívánta előre megfizetni. A Fővárosi Ítéltábla ezért arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó határidőben megtett nyilatkozata tartalmában nem volt alkalmas a szerződés létrehozására, az ajánlat teljes terjedelmű elfogadásának hiányában pedig a Ptk. 6:222. § (4) bekezdésében foglalt törvényi feltételek nem teljesültek, ezért nem jött létre adásvételi szerződés az indítványozó és az I–II. rendű alperesek között.
- [10] 1.4. Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria Pfv.II.20.169/2023/14. számú ítéletével a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta. A Kúria arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó (bár keresetében kérte, de) felülvizsgálati kérelmében nem kérte annak megállapítását, hogy az adásvételi szerződés közte és az eladók között jött létre, a megállapítási kereset hiányában pedig a hatálytalanságra vonatkozó felülvizsgálati kérelem alaptalan. A Kúria szerint az indítványozó azon nyilatkozata, miszerint „az elővásárlási jogommal élni kívánok”, önmagában megfelel az elfogadó nyilatkozat tartalmi kritériumainak, jelen esetben azonban az indítványozó saját perbeli nyilatkozata szerint a szerződés tartalmát nem fogadta el teljes egészében, azaz a szerződés egészére vonatkozó generális elfogadó nyilatkozatától eltérően valójában a megküldött szerződés tartalmától részben (a foglaló tekintetében) el kívánt térni, az elővásárlási jog jogosultjának azonban ilyen joga nincs. Mindezen szempontokra figyelemmel a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy a jogerős ítélet nem iratellenes, logikai hibában nem szenved, nem tekinthető kirívóan okszerűtlennek, és nem is jogsabálysértő.
- [11] 1.5. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő, majd egészítette ki az Abtv. 27. §-a szerinti panaszát, melyben a Kúria Pfv.II.20.169/2023/14. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, a B) cikk (1) és (2) bekezdéseit, a T) cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését és a XIII. cikk (1) bekezdését.
- [12] Az alkotmányjogi panasz szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére vezet, hogy a Kúria döntését a Ptk. rendelkezéseivel szemben a 2/2009. (VI. 24.) PK vélemény 7. pontjára alapította. Amíg ugyanis a korábban hatályos Ptk. (melynek idején a PK vélemény megalkotásra került) megkövetelte az ajánlat „teljes terjedelmében, feltételek nélkül” történő elfogadását, addig a Ptk. 6:222. § (4) bekezdése már csak azt írja elő, hogy „[h]a az elővásárlásra jogosult a tulajdonoshoz intézett nyilatkozatában az ajánlatot elfogadja, a szerződés közöttük jön létre.” Az indítványozó arra is hivatkozik, hogy az 1/2014. PJE határozat V. 1. b) pontja kifejezetten azt rögzíti, hogy a PK vélemény 7. pontja csak a régi Ptk. alapján elbírálandó ügyekben alkalmazható, az új Ptk. hatálya alá tartozó esetekben nem. Azáltal pedig, hogy a Kúria a döntését a Ptk. rendelkezései helyett egy kifejezetten nem alkalmazható PK véleményre alapította, döntése nem csupán *contra legem*mé, hanem oly mértékben önkényessé, a hatályos jogtól elszakadóvá vált, hogy az már az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata

szerint eléri az alaptörvény-ellenesség szintjét. A Kúria ítélete ugyanis egyfelől nem alkalmazta a hatályos jogot, másfelől nem tartalmaz indokolást arra vonatkozóan, hogy a bíróság a döntését miért nem a hatályos jog alkalmazásával hozta meg, harmadfelől a Kúria a döntését egy jogszabálynak nem minősülő „pseudo normára” alapította, és végül negyedfelől, a Kúria a döntésével valójában új jogot alkotott.

- [13] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése sérelmét is állítja. Alkotmányjogi értelemben nem csupán a tulajdon, hanem a tulajdoni váromány is védelmet élvez. Az indítványozó azon várakozása, hogy a határidőben közölt és a vételi ajánlat lényeges feltételeit teljes egészében elfogadó, elővásárlási jogot gyakorló nyilatkozata alapján tulajdont szerez az I. és II. rendű alperesek tulajdonán, ilyen, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése és egyben az Emberi Jogok Európai Egyezménye Első Kiegészítő Jegyzőkönyve védelmét is élvező tulajdoni várománynak tekinthető, a Kúria *contra legem* döntése pedig ettől a tulajdontól fosztotta meg az indítványozót.
- [14] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek, így különösen az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, 29–30. §-ában és 52. § (1b) bekezdésében fogalt törvényi feltételeknek eleget tesz-e.
- [15] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-ában meghatározott esetben az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria ítéletét 2023. október 9-én vette át, míg az alkotmányjogi panaszt 2023. december 8-án nyújtotta be, ezért megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre.
- [16] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Az indítványozó a bírósági eljárásban felperesként vett részt, ezért érintettsége fennáll. Az indítványozó jogi képviselője az Alkotmánybíróság eljárására is kiterjedő ügyvédi meghatalmazását csatolta.
- [17] 2.2. A határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek részben tesz eleget, a következők szerint.
- [18] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [19] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [az Alaptörvény R cikk (2) bekezdését, a B cikk (1) és (2) bekezdéseit, a T cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését és a XIII. cikk (1) bekezdését]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a támadott bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [20] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozással terjeszthető elő. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény R cikk (2) bekezdése, B cikk (2) bekezdése és T cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaznak Alaptörvényben biztosított jogot, az Alaptörvény B cikk (1) bekezdésére pedig csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával és a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz [az R cikk (2) bekezdésére például: 3048/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [11], a B cikk (2) bekezdésére például: 3109/2019. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [26], a T cikk (1) bekezdésére például: 3049/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [22], a B cikk (1) bekezdésére például: 3032/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [33]]. Az alkotmányjogi panasz ezért ezekben az elemeiben nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja törvényi követelményét.
- [21] Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményének ugyanakkor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és a XIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben eleget tesz.
- [22] 2.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]]. A feltételek meglétének vizsgálata az

Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Ezeknek a feltételeknek az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem felel meg.

- [23] 2.3.1. Az alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, sem pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, figyelemmel az alkotmányjogi panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára.
- [24] 2.3.2. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét mindenekelőtt arra hivatkozva állította, hogy a Kúria a döntését a Ptk. rendelkezései helyett egy kifejezetten nem alkalmazható PK véleményre alapította, döntése nem csupán *contra legem*mé, hanem oly mértékben önkényessé, a hatályos jogtól elszakadóvá vált, hogy az már az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint eléri az alaptörvény-ellenesség szintjét.
- [25] Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben nem zárta ki, hogy a *contra legem* jogalkalmazás kivételes esetben, a bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája miatt a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének a megállapíthatóságára vezessen {vesd össze például: 29/2021. (XI.10) AB határozat, Indokolás [30]; 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [21]–[29]; 3295/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [37]–[40]}. „A 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az ügyben a bíróság *contra legem* jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányosági sérelem szintjére: a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe, döntésének ezt a mozzanatát nem indokolta meg, s döntését ehelyett egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó kifejezetten hatályon kívül helyezte.” {3044/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [28]} Az indítványozó arra hivatkozott, hogy a Kúria jogértelmezése során *contra legem* jogalkalmazást valósított meg, mivel az 1/2014. PJE határozat V. 1. b) pontja kifejezetten azt rögzíti, hogy a PK vélemény 7. pontja csak a régi Ptk. alapján elbírálandó ügyekben alkalmazható, az új Ptk. hatálya alá tartozó esetekben nem. Az Alkotmánybíróság panaszos állításával szemben azonban megjegyzi, hogy a fent említett PJE határozat V. 1. b) pontja azt rögzíti, hogy a határozatban felsorolt jogszabályhelyeket új Ptk.-ba beépültnek tekinti. Ebből következően tehát a Kúria az elővásárlási jogra vonatkozóan is a hatályos Ptk. rendelkezéseit alkalmazta, így jogalkalmazása az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján nyilvánvalóan nem tekinthető önkényesnek.
- [26] 2.3.3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése sérelmével összefüggésben azt állította, hogy a határidőben közölt és a vételi ajánlat lényeges feltételeit elfogadó elővásárlási jogot gyakorló nyilatkozata alapján a tulajdoni várománnyal rendelkezik, melytől a támadott bírósági döntéseknek köszönhetően elesett, így sérült a tulajdonhoz való joga.
- [27] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben a jogvita éppen arról szólt, hogy az indítványozó által megtett nyilatkozat szabályszerű volt-e. A Kúria ítéletének indokolásában (Indokolás [50]) rámutatott arra, hogy a panaszos a közölt vételi ajánlatot teljeskörűen nem fogadta el, ezért a határidőben megtett írásbeli nyilatkozata nem volt alkalmas adásvételi szerződés létrehozására. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben pedig arra is rámutat, hogy az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a tulajdonhoz való jog a már meglévő tulajdont védi, annak pedig nem képezi részét a tulajdon megszerzése {az elővásárlási joggal összefüggésben lásd: 3244/2017. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [48]}.
- [28] Az Alkotmánybíróság e körben továbbá azt is kiemeli, hogy következetes gyakorlata szerint a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése eredendően a rendes bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {legutóbb például: 3283/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogszabályok értelmezése alapvetően az egyedi ügyekben eljáró hatóságok és bíróságok feladata, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság a döntésének indokairól az

eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {lásd például: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]}, mely követelmények a Kúria jelen esetben eleget tett.

- [29] 2.3.4. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panaszban rögzített érvek nem alkalmasak arra, hogy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét felvessék vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést megalapozzanak, ekként az alkotmányjogi panasz nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem.
- [30] 3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, továbbá az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek, ezért nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2779/2023.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3126/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Egri Törvényszék 2.Bf.90/2023/21. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Bácskai László ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szól 2011. CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a támadott bírósági döntésekben megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az alapul fekvő büntetőeljárás a Hatvani Járásbíróságon indult meg az indítványozó és társa ellen. Az ügy átszignálás folytán másik előadó bíróhoz került, akinek azonban elfoglaltsági okra történő bejelentésére tekintettel az Egri Törvényszék az ügy lefolytatására a Hevesi Járásbíróságot jelölte ki. Megállapította a Törvényszék a 2.Bkk.243/2021/3. számú végzésében, hogy a bíróval szemben a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kizárási ok áll fenn, mivel korábban a bíróságon munkakapcsolatban állt az alapügy sértettjével, és miután a bíróságon nem volt más, aki az ügyben eljárhatott volna, így más bíróságot kellett kijelölni az eljárás lefolytatására.
- [4] Az első fokon eljáró Hevesi Járásbíróság 3.B.63/2021/65. számú ítéletével az indítványozót mint a büntetőügy I. rendű terheltjét bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett önbíráskodás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 368. § (1) bekezdés], valamint kábítószer birtoklásának vétségében [Btk. 178. § (6) bekezdés]. Az indítványozót ezért mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 3 év 4 hónap szabadságvesztésre és mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [5] 1.2. Az ügyészség a büntetés súlyosbítása, míg az indítványozó a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. A másodfokon eljáró Egri Törvényszék a 2.Bf.90/2023/21. számú ítéletével az elsőfokú döntést megváltoztatta és az indítványozót az önbíráskodás bűncselekményének elkövetése vonatkozásában minősítette különös visszaesőnek, emellett a szabadságvesztés büntetését és a közügyektől eltiltás tartamát pedig 5 évre súlyosította. Egyebekben az elsőfokú döntést annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.
- [6] 2. Az indítványozó ezt követően azért fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, mert álláspontja szerint a Hevesi Járásbíróság 3.B.63/2021/65. számú ítélete, valamint az Egri Törvényszék 2.Bf.90/2023/21. számú ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Mindezekre figyelemmel kérte a döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és azok megsemmisítését.
- [7] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában foglalt álláspontja szerint az elsőfokú és másodfokú eljárás során hozott ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának a bíróság pártatlanságára vonatkozó részjogosítványát. Ezen kritérium teljesülése különös jelentőséggel bír a büntetőügyek elbírálása során, mert mindez több más alapjog érvényesüléséhez is elengedhetetlen az indítványozó szerint, aki e körben az Alkotmánybíróság releváns gyakorlatából hozott példákat. A független és pártatlan bíróság követelménye segíti elő a részrehajlástól és előítéletektől mentes ítélezést, amely azonban ügyében – véleménye szerint – nem valósult meg. Ez egy olyan eljárási garancia, amely elengedhetetlen a bírókba és a bíróságokba vetett közbizalom fenntartása érdekében. A korábbi alkotmánybírósági döntések mellett a nemzetközi követelményekre is hivatkozott ennek kapcsán az indítványozó, álláspontjának alátámasztásaként.
- [8] Az indítványozó kifogását lényegileg arra alapozza, hogy első fokon az a bíró járt el, aki korábban már az ügy előadója volt és az ügyben több érdemi tárgyalást is tartott. Az indítványozó szerint az első fokon ítélező bíró korábban a sértettel egy bíróságon dolgozott, ami véleménye alapján felveti az elsőfokú, és mivel a másodfokú

bíróság osztozik az elsőfokú ítélet alaptörvény-ellenességében, ezért a másodfokú bíróság pártatlanságának kényét is.

- [9] Erre tekintettel az első fokon eljáró bíró az ügyben a pártatlanság látszatát sem biztosította. Az eljáró bíró elfogultsága az indítványozó szerint abszolút eljárási szabálysértést valósított meg, amely megalapozza a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatos gyakorlatára történő hivatkozás mellett hangsúlyozta, hogy szintén a tisztességes bírósági eljárás részét képező „*fair trial*” elve szerint az eljárás során ennek teljesülését csak az ügy összes körülményének figyelembe vételével lehet megvalósítani. Indítványában az alaptörvény-ellenesség megállapítása mellett kérte az indítványozó az Alkotmánybíróságot, hogy függesse fel a jogerős ítélet végrehajtását.
- [10] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság az Ügyrendben meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [11] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben nyújtotta be.
- [12] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [13] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-ában és az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [14] 3.3.1. Az egyedi ügyben való érintettség megállapítható, mivel az indítványozó a panasszal támadott büntetőügy I. rendű terheltje volt. Megállapítható továbbá, hogy az indítványozónak a támadott határozattal szemben további (rendes) jogorvoslati lehetősége nem áll fenn.
- [15] 3.3.2. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy a bírói döntés érdemben érinti az alaptörvény-ellenességet vagy az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [16] Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít ahhoz, hogy az ellene emelt minden vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül elbírálja. A bíróság pártatlanságának követelménye azt hivatott elősegíteni, hogy az ítélező bíró az ügyben résztvevő felekkel szembeni elfogultságtól vagy előítéletektől mentesen bírálja el az ügyet és hozza meg döntését. A pártatlanság követelménye egyfelől a bíró magatartásával és hozzáállásával szemben elvárásként jelentkezik (a pártatlanság szubjektív oldala). Másfelől azonban mércét állít a jogszabályi környezettel szemben is. E mérce szerint az eljárási szabályoknak törekedniük kell minden olyan helyzet elkerülésére, amely a bíró pártatlanságában jogos kétségeket ébreszthet (a pártatlanság objektív oldala). Ebből fakad, hogy a konkrét ügyben a bírónak nemcsak tárgyilagosan szükséges ítéleznie, de a pártatlan ítélezés látszatának megőrzése is feladata {legutóbb például: 3031/2020. (II. 24.) AB határozat, Indokolás [22]–[24], eredetileg: 25/2013. (X. 4.) AB határozat, Indokolás [26]; 33/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [33]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [25]–[38]}.
- [17] Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatosan a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy az indítványozó az első fokon eljáró bíróval szemben nem hivatkozott semmilyen abszolút kizárási okra, melyet a Be. 14. §-a megnevezne, csupán az indítványban előadott álláspontjára alapozza a kizárási ok és az elfogultság fennállását. A másodfokú bíróság végzésében ugyan megállapította, hogy az eredetileg illetékes bíróságon nem

volt másik olyan bíró, aki az ügyben eljárhatott volna, azonban a másodfokú bíróság ezt a megállapítást az után tette, hogy a Hatvani Járásbíróságon elsőként eljáró bírótól az ügyet 2021. szeptember 14. napján átszignálták. Miután ez – az indítványozó állítása szerint – azért történt, mert az elsőként eljáró bírót áthelyezték, így a 2021. szeptember 28. napján kelt döntés vele szemben nem volt hatályos, a megállapítás rá nem vonatkozhatott. Az indítványozó által előadottak a Be. irányadó szabályai alapján abszolút kizárási okot tehát nem, legfeljebb relatív kizárási okot vethetnek fel. A másodfokú bíróság tanácsi összetételét tekintve pedig maga az indítvány is elismeri, hogy tanács tagjaival szemben abszolút kizárási ok nem állt fenn.

- [18] A Be. szerinti relatív, vagyis az egyéb okból származó elfogultsággal kapcsolatban az indítvány és a rendelkezésre álló bírósági határozatok alapján megállapítható, hogy az indítványozó nem sérelmezte a büntetőeljárás során sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság pártatlanságát, ezzel kapcsolatos aggályait csak az alkotmányjogi panaszában vetette fel.
- [19] Az indítványozónak az elfogultságra vonatkozó kizárási ok érvényesítésére – a jogszabályban előírt feltételekkel és határidővel – a büntetőeljárás során fennálló lehetősége volt, azonban erre sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárás során nem hivatkozott, valamint az elfogultsági kifogást a Kúria által történő felülvizsgálat során is felvethette volna, azonban ilyen eljárást nem kezdeményezett. Továbbá maga az elsőfokú és másodfokú bíróság, az ügyesség és a védő(k) sem észleltek eljárási hibát az eljáró bírák vagy bíróságok elfogultságával kapcsolatban.
- [20] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti (relatív) okra alapított kizárás iránti bejelentés kapcsán a törvény értelmében a bíró belátásától függ, hogy bármely indokból elfogultnak tekinteti-e a magát. Ilyen nyilatkozat hiányában a bíró elfogultlanságának kell kétségesse válnia ahhoz, hogy ezen kizárási ok, illetve a kizárás iránti bejelentés alapossága megállapítható legyen. Az esetleges elfogultság kérdése pedig mindig, és minden felhozott indok tekintetében csak konkrét és valóságos tények alapján, és az adott ügghöz kötötten vizsgálható [lásd hasonlóan: 3180/2024. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [17]].
- [21] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában előadott érveken túlmenően pedig semmi olyan más tényre, bírói nyilatkozatra, vagy egyéb körülményre nem tudott az indítványában rámutatni, amely az elsőfokú bíró elfogultságát jelentené.
- [22] Az Alkotmánybíróság ezekhez a kifogásokhoz kapcsolódva hangsúlyozza, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva kizárólag a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. A tisztességes eljárás alapjoga nem teremtett alapot arra, hogy a bírósági szervezet felett hagyományos, negyedfokú jogorvoslati fórumként járjon el [3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]]. A bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogkörébe tartozó ügyekben, mint a tényállás megállapítása, illetve bizonyítékok értékelése, valamint a törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]; A 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]].
- [23] 4. Az Alkotmánybíróság az indítványnak a pártatlan bírósághoz való jogra hivatkozó fenti érvei alapján nem észlelt olyan körülményt, amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet valószínűsítene, továbbá az indítványozó állításai nem vetnek fel az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [24] 5. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 29. §-ában foglaltakra – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.
- [25] 6. Az indítványozó alkotmányjogi panaszbeadványában kérte a sérelmezett bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését is. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz visszautasításáról döntött, az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti, végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemről nem kellett határoznia.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/674/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3127/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 5/2011.(II.25.) önkormányzati rendelete 8. § (3) bekezdése és 10. § (2) bekezdés a) pontja, valamint a Kúria Kfv.I.35.081/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó Pro-Komposzt Kft. jogi képviselője (dr. Kozeschnik Bálint ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, illetve 27. §-a alapján. Az indítványozó a Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 5/2011.(II.25.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 8. § (3) bekezdésének és 10. § (2) bekezdés a) pontjának megsemmisítését, valamint a megsemmisített rendelkezések alkalmazása tilalmának elrendelését kérte. Az indítványozó kérte a Kúria Kfv.I.35.081/2024/2. számú végzésének – a Fővárosi Törvényszék 108.K.702.030/2023/20. számú ítéletére kiterjedő hatályú – megsemmisítését is.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] A perben felperes indítványozó gazdasági társaság 2022. július 29. napján adatbejelentést tett Budapest Főváros XXIII. Kerület Soroksári Polgármesteri Hivatal jegyzőjéhez (a továbbiakban: önkormányzati adóhatóság), melyben kérte annak megállapítását, hogy a tulajdonában álló ingatlan rekultivációs kötelezettség miatt 2019. január 1-től telekadómentes. Az önkormányzati adóhatóság határozatában kimondta, hogy az ingatlan vonatkozásában adómentesség biztosítása iránt nem intézkedik. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) szerint az önkormányzat illetékességi területén lévő telek az adó tárgya, az adó alanya pedig a telek tulajdonosa. Az adó alóli mentesség körében utalt a Htv. 19. § a)–d) pontjaira, amelyek között a rekultivációs kötelezettség nem szerepel. A Htv. 6. § d) és 7. § e) pontjai értelmében pedig a telekadó alóli mentesség esetei az indítványozó mint vállalkozó esetében önkormányzati rendeletben sem bővíthetők. A rekultivációs kötelezettség általánosságban nem jelent telekadó alóli mentességet. Az ingatlan adókötelezettség alá esik.
- [4] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: alperes) az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú határozat szerint az érintett ingatlan a Htv. alapján telekadó tárgyat képezi, a Htv. 19. §-a szerinti mentességek rá nem vonatkoznak, így az adóköteles. A rekultivációs kötelezettség nem szerepel a Htv. telekadó kötelezettség megszűnésének felsorolt esetei között.
- [5] Az indítványozó keresetében elsődlegesen az alperes határozatának – az elsőfokú határozatra is kiterjedő – megváltoztatását, annak megállapításával kérte, hogy az ingatlan mentes a teleadó alól, míg másodlagosan az alperes határozatának megsemmisítését kérte. Keresetét a Fővárosi Törvényszék alaptalannak találta, és elutasította. Mivel az alperes határozata adókötelezettséget nem állapított meg, csupán rögzítette, hogy nem rendelkezik az ingatlan esetén adómentességgel, a bíróság nem vizsgálta az indítványozó keresetében vitatott adó mértékét és annak konfiskáló jellegét. Ebből kifolyólag a bíróság nem kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál, illetve az Alkotmánybíróságnál az adómértéket meghatározó Ör. 10. § (2) bekezdés a) pontja törvényességi, valamint alaptörvény-ellenességi felülvizsgálatát, ugyanis a rendelkezés az ügyben nem volt alkalmazandó. Az indítványozó által hivatkozott, a Kúria EBH2011. 2357 számon közzétett döntése (a továbbiakban: EBH), a Fővárosi Törvényszék szerint a jelen ügyben nem volt alkalmazható. Az EBH-ban vizsgált határozatban konkrét adókötelezettséget állapított meg a hatóság, konkrét adómérték alkalmazásával. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az adótárgy jellegét kizárólag a Htv. telek fogalom-meghatározása alapján, míg a mentességi eseteket kizárólag a Htv. 19. §-a szerinti mentességi szabályok szerint kellett vizsgálnia. Az alperes határozata alapján a Htv. 7. § e) pontja szerint az Ör. által a Htv. 6. § d) pontja alapján biztosított, a Htv.-hez képest további adómentességek kizárólag a magánszemélyeket illetik meg, így az indítványozóra nem alkalmazhatók. Ugyanakkor az indítványozó nem az Ör. szerinti mentességre hivatkozott.

- [6] Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek befogadását a Kúria megtagadta, mivel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) alpontja és b) pontja alapján a befogadás feltételei nem álltak fenn.
- [7] 1.2. Az indítványozózt követően alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján.
- [8] 1.2.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban előadottak alapján az Ör. 8. § (3) bekezdése, illetve 10. § (2) bekezdés a) pontja az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe, illetve XXX. cikk (1) bekezdésébe ütközik az alábbiak szerint.
- [9] Az indítványozó idézte az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntéseit. Az Alkotmánybíróság gyakorlatára hivatkozva előadta, hogy „a vagyoni típusú adók nem járhatnak a vagyontárgy értékének elvonásával, azoknak az adóztatott vagyontárgyhoz mérten arányosnak kell lennie”, az „arányosság követelménye akkor sérül, ha az adómérték alkalmas arra, hogy az elévülési idő alatt a telek értékével egyező vagy azt meghaladó összeget vonjon el”. Jelen esetben az indítványozó állítása szerint a telek forgalmi értékének 100 %-át kell megfizetni. Utalt a rekultivációs kötelezettségre, amely a forgalmi értéket jelentősen befolyásolja, mert annak következtében az ingatlan forgalomképtelen, negatív forgalmi értékkel rendelkezik. Az Ör. 10. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott 75 Ft/m² mértékű telekadó lényegesen meghaladja az adótárgy értékét, így az súlyosan aránytalan, konfiskáló jellegű, elvonja az indítványozó tulajdonát. Az Ör. 8. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenes, mert az adó konfiskáló jellege nem függhet az adóalany minőségétől, azaz attól, hogy az adóalany vállalkozó vagy magánszemély. Jelen ügyben az ingatlanok adómentességét kell élveznie a forgalmi értékre tekintettel.
- [10] 1.2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján támadta a Fővárosi Törvényszék és a Kúria döntését, mert azok meglátása szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe, XXVIII. cikk (1) bekezdésébe, valamint XXX. cikk (1) bekezdésébe ütköznek az alábbiak szerint.
- [11] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz való jogot sérti az ingatlan adóköteles teleknek minősítése. A kivetett telekadó mértéke aránytalan és indokolatlanul magas. Az érintett ingatlan esetén a telekadó kivetése, az ingatlan adótárgynak minősítése, illetve az, hogy az ingatlan – alkotmányjogi panaszhoz csatolt szakértői véleménnyel alátámasztottan – negatív értéke, forgalomképtelensége ellenére adófizetési kötelezettség áll fenn sérti a tulajdonhoz való jogot. Ezáltal a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásával alaptörvény-ellenes adóztatást hagyott helyben, fenntartva a tulajdonjog sérelmét. Az indítványozó szerint alkotmányjogilag releváns az a kérdés, hogy tekinthető-e adótárgynak egy olyan „adótárgy”, amelyre bármilyen mértékű adó kivetése konfiskálónak minősül.
- [12] Sérti az arányos köztelherviselés elvét, hogy a tárgyi ingatlanra telekadót vetettek ki annak ellenére, hogy az ingatlan gazdaságilag hasznosíthatatlan és forgalomképtelen a rekultivációs kötelezettség miatt. Az ingatlan forgalmi értéke negatív, így az adóteher indokolatlanul súlyos, nincs a tulajdonos teherbíróképességével összhangban. A telekadó kitermelhetetlen terhet ró a tulajdonosra. A Kúria azzal, hogy a felülvizsgálati kérelmet nem fogadta be, lényegében az aránytalan adóterhet hagyta helyben, mellyel megsértette az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdését.
- [13] Az Ör. rendelkezéseinek állított alaptörvény-ellenessége keretében az indítványozó megjegyezte, hogy a Fővárosi Törvényszék nem ismerte fel az ügy alapjogi tartalmát, és nem kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását, formális indokolással elutasítva az indítványozó erre irányuló indítványát.
- [14] Az indítványozó szerint a Fővárosi Törvényszék határozata megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát azzal, hogy a Kúria joggyakorlatától eltérve állapította meg, hogy az esetében kivetett telekadó tárgyát képezheti a rekultiválandó ingatlan. Ezen eltérést a Fővárosi Törvényszék nem indokolta meg. Az ellentmondó gyakorlat sérti a tisztességes eljárás elvét. Az indítványozó tévesnek tartja a bíróság több megállapítását. Az érintett ingatlan nem felel meg a telek fogalmának, annak negatív forgalmi értéke miatt. Ahogy téves a rekultivációval érintett ingatlanok az adótárgyak köréből való kiemelésének, valamint adómentesség körében való elhelyezésének hiányára kifejtett bírósági indokolás is. A Kúria végzése a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot azért sérti, mert a Kúria nem mérlegelte megfelelően az indítványozó alapvető jogi érveit, különösen a telekadó konfiskáló jellegét. *Contra legem* a Kúria azon jogértelmezése – hiszen a Kp. ilyen feltételt nem támaszt –, hogy az indítványozó nem utalt ügyszakosságra, ezért nincs helye a befogadásnak. Figyelmen kívül hagyta a Kúria, hogy a támadott döntés eltér a hivatkozott gyakorlatról, így iratellenesen állapította meg, hogy nincs ügyszakosság.

- [15] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendben meghatározottak szerinti elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [16] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézhezvételétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó 2024. július 8. napján benyújtott alkotmányjogi panaszát határidőben terjesztette elő.
- [17] Az indítványozó jogi képviselővel jár el, a jogi képviselő az alkotmánybírósági eljárásra kiterjedő meghatalmazását a hiánypótlásra való felhívást követően csatolta.
- [18] 2.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti [a) pont], továbbá az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [b) pont]. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése ugyanezen feltételeket rögzíti amellet, hogy a panasznak nem kifejezett előfeltétele az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés, és hogy a panasz az ügyben alkalmazott, alaptörvény-ellenes jogszabállyal szemben nyújtható be. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdésében, és 27. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek való megfelelés vizsgálatát követően az alábbi megállapításokat tette.
- [19] 2.2.1. Az indítványozó mint az alkotmányjogi panaszra okot adó per felperese az egyedi ügy érintettjének és jogosultnak is tekinthető. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [20] 2.2.2. A fentiek alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított panasz befogadásának feltétele, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályi rendelkezést az eljáró bíróságok az indítványozó egyedi ügyében alkalmazták.
- [21] Jelen ügyben a rendelkezésre álló iratok alapján az indítványozó annak megállapítását kérte, hogy a tulajdonában álló ingatlan 2019. január 1. napjától telekadó mentes. Az alperes határozata kizárólag arról rendelkezett, hogy az indítványozót nem illette meg adómentesség az ingatlan esetén. Az indítványozó terhére adókötelezettséget a támadott határozat nem állapított meg. A közigazgatási per tárgyát képező határozat nem az adómértéket meghatározó rendelkezésen alapult, azt nem alkalmazták (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [22]–[24]). A Fővárosi Törvényszék ítéletének indokolása alapján az indítványozó az Ör. szerinti mentességre nem hivatkozott. Az alperes határozata a Htv. 6. § d) és 7. § e) pontjára hivatkozva állapította meg, hogy a telekadó mentesség esetei az indítványozó esetén nem bővíthetők önkormányzati rendeletben sem (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [2], [32]).
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírósági eljárásban sem az Ör. 10. § (2) bekezdés a) pontját, sem pedig az Ör. 8. § (3) bekezdését nem alkalmazták. A támadott jogszabályi rendelkezések bíróságok általi alkalmazásának hiányában az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek [lásd hasonlóan: 3110/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [46]; 3225/2023. (V. 5.) AB végzés, Indokolás [18]].
- [23] 2.2.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az alapügy érdemében hozott döntésnek a Fővárosi Törvényszék ítélete tekinthető, amelyet az indítványozó alkotmányjogi panasszal nem támadott meg. A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) alpontja és b) pontja szerinti befogadhatósági ok fenn nem állta miatt a Kp. 118. § (2) bekezdésére alapítottan megtagadta.
- [24] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerint a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozata alkotmányjogi panasszal az általános szabályok szerint önállóan is támadható. Ilyen esetben az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül csak akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg”.
- [25] A Kúria – felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó – döntése mérlegelési jogkörben hozott döntésnek minősül. Így a Kúria végzésén keresztül a jogerős törvényszéki döntés állított alaptörvény-ellenessége vizsgálható.
- [26] 2.3. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében csak a határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta az alkotmányjogi panasz e feltételek való megfelelését is.

- [27] Az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezéseket [a] pont]; megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntéseket, és az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit [c] és d) pont]. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz a bírói döntések megsemmisítésére [f] pont]. Az alkotmányjogi panasz tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [b] pont], illetve indokolást arra nézve, hogy a bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e] pont].
- [28] 3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [29] Az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban előadott érvelés az Alkotmánybíróság jelenlegi gyakorlatához képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely az érdemi elbírálást indokolná. Ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy fennáll-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye.
- [30] 3.1. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének, illetve XXX. cikk (1) bekezdésének megsértését az indítványozó a telekadó kivetésére, mértékének aránytalanságára, az ingatlan adótárgynak minősítésére, továbbá arra alapította, hogy az ingatlan negatív értéke, forgalomképtelensége ellenére adófizetési kötelezettség áll fenn. A Kúria azzal, hogy nem fogadta be a felülvizsgálati kérelmet – az indítványozó szerint – alaptörvény-ellenes adóztatást, aránytalan adóterhet hagyott jóvá.
- [31] Az indítványozó azon érvelése, mely szerint a telekadó kivetése, illetve a telekadó aránytalansága a fenti alaptörvényi rendelkezésekbe ütközik, a támadott döntés tartalma alapján nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Jelen esetben az indítványozóval szemben az adómértéket tartalmazó rendelkezést nem alkalmazták, a közigazgatási perben támadott döntés az indítványozóra nézve adókötelezettséget nem állapított meg (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [22]–[23]). A Fővárosi Törvényszék ítélete szerint az ingatlan forgalmi értékét abban az ügyben lehet összevetni az ingatlant terhelő adókötelezettséggel, amely ügyben adókötelezettséget állapítottak meg. Jelen ügyben az adótárgy értékét vizsgálni nem kellett (Indokolás [26], [28]).
- [32] A Fővárosi Törvényszéknek abban kellett állást foglalnia, hogy az ingatlan telekadó tárgyának minősül-e, amennyiben igen, az indítványozót megilleti-e az adómentesség. Önmagában az, hogy a rekultivációs kötelezettség alá eső ingatlan a Htv. 52. § 16. pontja alapján teleknek, illetve a Htv. 17. § alapján adótárgynak minősül-e, valamint, hogy a rekultivációs kötelezettség folytán az adómentesség fennáll-e, az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül eső szakjogi, törvényértelmezési kérdés. A Fővárosi Törvényszék indokolását adta annak, hogy az indítványozó rekultivációra, az ingatlan negatív forgalmi értékére, valamint a Htv. 7. § g) pontjára alapított érvelése a vizsgált esetben mely okból nem vezethet az adótárgy hiányának és a telekadó mentesség fennálltának megállapításához.
- [33] Az indítvány ezen elemei tehát nem vetik fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [34] 3.2. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértésének okát az eljáró bíróságok jogértelmezésében, Fővárosi Törvényszék bírósági gyakorlattól való eltérésében és ennek a Kúria általi figyelmen kívül hagyásában látta.
- [35] Jelen ügyben a Fővárosi Törvényszék ítélete kellő indokolást tartalmaz az indítványozó fellebbezésében előadottakra. Az Alkotmánybíróság kiemeli az ítélet indokolásának azon részét, mely szerint az indítványozó egyszerre érvelt amellett, hogy az ingatlan nem tekinthető adótárgynak, illetve, hogy az ingatlan esetén az indítványozót adómentesség illeti meg. Ahogy azt a Fővárosi Törvényszék is megjegyezte, ez a két állítás egymást kizárja, mert értelmezhetetlen a mentesség azon ingatlan esetén, amely nem képezi az adó tárgyát. A bíróság kifejezetten kitért arra is, hogy az indítványozó által hivatkozott EBH döntés miért nem irányadó az ügyben. Eszerint – ellenben az EBH-ban vizsgált határozattal, – jelen ügyben adókötelezettséget nem állapítottak meg. Továbbá az érintett ingatlan külterületen, míg az EBH döntésben szereplő ingatlan belterületen fekszik (Fővárosi Törvényszék ítélete, Indokolás [27]–[28], [30]).
- [36] Szintén részletes indokolással ellátva vizsgálta a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt rendelkezések alapján a befogadhatóságot, majd jutott arra a következtetésre, hogy sem a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa)

és *ab*) alpontja, sem pedig *b*) pontja alapján nem állnak fenn a befogadás feltételei. Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy a Kúria telekadóval, illetve az adómentességgel kapcsolatban hozott döntései felsorakoztatását követően állapította meg, hogy gyakorlatának továbbfejlesztése nem indokolt. Ahogy az EBH-tól jogkérdésben való eltérés esetén is korábbi döntésére hivatkozva állapította meg, hogy ügyszakjossági hiányában nincs helye befogadásnak (Kúria végzése, Indokolás [17]–[19]). Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „annak megítélése, hogy felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásának előfeltételei fennállnak-e vagy sem, illetőleg a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásra alkalmas-e vagy sem, alapvetően nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági, hanem az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül eső szakjogi-törvényértelmezési kérdés [lásd például: 3068/2023. (II. 16.) AB végzés, Indokolás [21]] mindaddig, amíg a Kúria a döntésének meghozatala során az Alaptörvény által biztosított értelmezési tartomány keretein belül maradva hozza meg döntését” {3246/2024. (VII. 5.) AB végzés, Indokolás [15]}. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben nem azonosított olyan jogalkalmazást, amely az Alaptörvény által biztosított kereteit túllépte volna, ezzel felvetve a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[37] Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék és a Kúria olyan megállapításait vitatta, amelyek nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdések. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó az eljáró bíróságok értelmezését nem osztja, még nem adhat okot az Alkotmánybíróság eljárására.

[38] Szintén nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe a jogalkalmazás egységének megteremtése, az az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése szerint a Kúria hatáskörébe tartozó jogegységi kérdésnek tekinthető [lásd hasonlóan: 3380/2024. (X. 18.) AB végzés, Indokolás [25]].

[39] 3.3. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is kiemeli, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. Az alkotmányjogi panasz „nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. [...] A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]}. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírlati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon” {3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíró« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {először lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.

[40] 3.4. Az indítványozó által előadott érvelés valójában az eljáró bíróságok – és hatóságok – jogértelmezésének helytállóságát és tényállás megállapítását vitatja. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem fogalmaz meg. Ekként nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem.

[41] 4. A fentiek szerint az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Abtv. 26. § (1) bekezdése, 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2852/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3128/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Nyíregyházi Törvényszék 2.Pf.20.067/2023/18. számú ítélete, valamint az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 2. számú mellékletének 21. pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. számú mellékletének 21. pontja, míg az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában a Nyíregyházi Törvényszék 2.Pf.20.067/2023/18. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, utóbbit a Nyíregyházi Járásbíróság 24.P.22.963/2019/287. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló polgári per bírósági iratai alapján megállapítható előzménye szerint az indítványozó (az alapügy alperese) és volt élettársa (az alapügy felperese, a továbbiakban: felperes) kapcsolatából 2018 júniusában egy gyermekük született. Közöttük a konfliktusokkal terhelt élettársi kapcsolat – egy tettelegesséig fajuló vita következtében – 2019 novemberében megszűnt, amikor is felperes ideiglenes megelőző távollattartás elrendelését kezdeményezte az indítványozóval szemben.
- [3] A Nyíregyházi Járásbíróság a megelőző távollattartást elrendelte, amelynek időtartama alatt az indítványozó gyermekkel való kapcsolattartása szünetelt, majd a Nyíregyházi Járásbíróság – a Nyíregyházi Törvényszék a 2.Pkf.20.289/2020/2. számú végzésével helybenhagyott – 24.P.22.963/2019/8. számú végzésével ideiglenes intézkedésként felügyelt kapcsolattartást rendelt el, valamint az indítványozó tartásdíj-fizetési kötelezettségéről is rendelkezett, melynek az indítványozó önként nem tett eleget. A felügyelt kapcsolattartás az indítványozó távollattartásai miatt egyetlen alkalommal sem valósult meg. A felperes munkavégzése helyének változása okán a gyermekkel másik településre költözött, amely körülményre tekintettel az elsőfokú bíróság a 24.P.22.963/2019/52. számú végzésével a kapcsolattartás helye és ideje tekintetében az ideiglenes intézkedést tartalmazó végzését megváltoztatta. Annak ellenére, hogy az indítványozó az elsőfokú eljárás során több alkalommal terjesztett elő az ideiglenes intézkedés megváltoztatása iránt kérelmet, a felügyelt kapcsolattartás módosított helyszínén kijelölt időpontjaiban az indítványozó – saját elhatározásából – pár hónap után nem jelentkezett.
- [4] A Nyíregyházi Járásbíróság 24.P.22.963/2019/287. számú, 2022. november 11. napján kelt ítéletével a gyermek feletti szülői felügyeleti jog teljes körű gyakorlására a felperest jogosította fel, részletesen szabályozva egyúttal az indítványozó és a gyermek közötti felügyelt folyamatos kapcsolattartást, valamint rendelkezett az indítványozó tartásdíj-fizetési kötelezettségéről is. A Nyíregyházi Járásbíróság ítéletét egyebek között a perben kirendelt igazságügyi pszichológus és elmeorvosszakértő szakvéleményeire alapozta, amely szakvéleményeket a bíróság aggálymentesnek ítélte. A bíróság ítéletében érdemben megindokolta azon jogi álláspontját, hogy a kirendelt szakértő miért rendelkezik megfelelő kompetenciával a gyermekek pszichológiai vizsgálatára (Nyíregyházi Járásbíróság ítélete, Indokolás [42]). A szakvélemény aggálymentességére tekintettel a bíróság elutasította az indítványozó újabb szakértő kirendelése iránti indítványát is.
- [5] 1.2. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék 2.Pf.20.067/2023/18. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Nyíregyházi Törvényszék ítéletében részletes indokát adta annak, hogy a perben kirendelt szakértő miért teljesítette a rá vonatkozó képesítési követelményeket (Nyíregyházi Törvényszék ítélete, különösen Indokolás [80]–[85]). A Nyíregyházi Törvényszék az indítványozó-

nak a szakvélemény tartalmi hiányosságaira vonatkozó érvelését sem osztotta [Nyíregyházi Törvényszék ítélete, különösen Indokolás [87]–[96]]. A másodfokú bíróság ítéletében arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a szakvélemény megállapításain túlmenően a gyermek szempontjából valamennyi körülményt együttesen mérlegelve jutott arra a következtetésre, hogy a szülői felügyeleti jog gyakorlására az ítélet meghozatalának időpontjában a felperes az alkalmasabb.

- [6] 1.3. Az indítványozó a másodfokú ítélet meghozatalát követően terjesztette elő az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, illetőleg 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát, amelyben részben az IM rendelet 2. számú mellékletének 21. pontja, részben pedig a Nyíregyházi Törvényszék 2.Pf.20.067/2023/18. számú ítéletének – a Nyíregyházi Járásbíróság 24.P.22.963/2019/287. számú ítéletére kiterjedő hatályú – alaptörvény-ellenességét állította. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott jogszabályi rendelkezés, illetőleg bírói döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, az alábbiak szerint.
- [7] Az IM rendelet támadott rendelkezése a panasz szerint azért sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mert a kérdéses szakterület nevében egyaránt szerepel a gyermek és a felnőtt korosztály is, amelyhez képest az egyes szakértőknek elegendő vagy a felnőttek, vagy a gyermekek vonatkozásában kompetenciával rendelkezniük ahhoz, hogy a másik korosztályt is vizsgálhassák.
- [8] A támadott bírói döntések pedig az alkotmányjogi panasz szerint azért sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság nem olyan szakértő kirendeléséről határozott, aki egyaránt rendelkezik szakképesítéssel a felnőtt, valamint a gyermek- és ifjúsági korosztályra is. Az indítványozó e körben kifogásolja, hogy bár részletesen kifejtette a szakvéleménnyel kapcsolatos formai és érdemi (szakmai) aggályait, azokat a másodfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. Az indítványozó e körben azt is kifogásolja, hogy az elsőfokú bíróság egy, az indítványozó számára kedvező szakvéleményt kizárt a bizonyítékok köréből, az indítványozó számára kedvezőtlen szakvéleménnyel szemben azonban újabb szakértőt nem rendelt ki.
- [9] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [10] 2.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontjára [Abtv. 26. § (1) bekezdés] és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára (Abtv. 27. §) alapította.
- [11] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdése és az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó perbeli képviselője a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét 2023. július 19. napján vette át, a személyesen eljáró indítványozó pedig alkotmányjogi panaszát 2023. augusztus 9. napján, határidőben terjesztette elő az elsőfokú bíróságnál. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel az ügy alpereseként saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. A másodfokú ítélet alkotmányjogi panasszal támadható, az IM rendelet támadott rendelkezése pedig az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben alkalmazott jogszabálynak tekinthető. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jognak tekinthető.
- [12] Mind az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti, mind pedig az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [13] 2.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteyle vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [14] 2.3.1. Az Alkotmánybíróság elsőként az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt vizsgálta meg és az alábbi következtetésekre jutott.
- [15] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben alapvető alkotmányjogi kérdést nem fogalmaz meg, figyelemmel az alkotmányjogi panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára.
- [16] Az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján ugyanakkor a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteyle sem állapítható meg. Az IM rendelet 2. számú melléklete 21. pontja vagylagosan rögzíti ké-

pesítési feltételként az okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai felnőtt szakpszichológia vagy okleveles pszichológus és klinikai és mentálhigiéniai gyermek és ifjúsági szakpszichológia szakvizsga meglétét, az igazságügyi szakértői névjegyzék adattartalma és a nyilvános adatok köre kétséget kizáróan lehetővé teszi mind a peres felek, mind pedig a bíróság számára azt, hogy előzetesen tájékozódjon a kirendelésre kerülő szakértő szakvizsgájával kapcsolatosan. Abban az esetben, ha a peres felek az eljárás során megkérdőjelezzik a szakértő személyét és/vagy hozzáértését, az eljáró bíróságnak a felek kifogásait érdemben meg kell vizsgálnia és ítéletében megfelelően értékelnie kell. Annak megítélése pedig, hogy az IM rendelet 2. számú melléklete 21. pontjában megjelölt vagylagos szakvizsgafeltételek egymással mennyiben tekinthetők egyenértékűnek, az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül eső szakmai (és ekként nem alkotmányjogi) kérdés {ezzel egyezően: 3204/2021. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [26]}.

- [17] 2.3.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt vizsgálta meg és az alábbiakat állapította meg.
- [18] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz sem fogalmaz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, figyelemmel az alkotmányjogi panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára.
- [19] Ugyancsak nem veti fel az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, az alábbiak szerint.
- [20] Az indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben az indokolási kötelezettség állított sérelme kivételével kizárólag olyan bizonyítási, bizonyíték-értékelési kérdéseket kifogásol, amelyek vizsgálata törvényességi és nem alkotmányossági kérdés, ekként az Abtv. 29. §-a alapján nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis a tényállás megállapítása, illetve a bizonyítékok értékelése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, amelyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbírósággá” válna, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {ennek az elvnek a korai rögzítéséhez lásd: 3325/2012. (XI.12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság feladata nem a tény-, illetőleg jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól.
- [21] Az Alkotmánybíróság mindazonáltal megjegyzi: a másodfokú bíróság döntésében kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény megállapításain túlmenően a perbeli gyermek szempontjából valamennyi körülményt együttesen mérlegelve jutott arra a következtetésre, hogy a szülői felügyelet gyakorlására a felperesi édesapa alkalmasabb (Nyíregyházi Törvényszék ítélete, Indokolás [101]). Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítási eljárás adatait okszerűen vetette egybe (Nyíregyházi Törvényszék ítélete, Indokolás [103]). Ugyanakkor az indítványozó további, igazságügyi szakértő kirendelésére tett indítványának a teljesítésétől a bíróság szerint már nem volt várható újabb, a per elbírálása szempontjából releváns adat, körülmény feltárása, hiszen az elsőfokú bíróság a tanúvallomások eredményét az indítványozó javára kedvezően értékelve akként foglalt állást, miszerint az indítványozó italozó életmódja nem nyert bizonyítást (Nyíregyházi Törvényszék ítélete, Indokolás [104]; Nyíregyházi Járásbíróság ítélete, Indokolás [73]).
- [22] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró bíróság jogi álláspontját, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől. Ennek megfelelően annak vizsgálata, hogy a perben kirendelt szakértő rendelkezik-e a szükséges kompetenciával, illetőleg az általa adott szakvélemény aggálytalannak tekinthető-e, az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik.
- [23] Az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik ugyanakkor annak vizsgálata, hogy az eljáró bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettségüknek az Alaptörvény által megkívánt mélységben eleget tettek-e. Jelen esetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Nyíregyházi Törvényszék ítéletében kiemelkedő részletességgel indokolta a szakértő személyével (kompetenciájával), a szakvélemény tartalmával (aggálytalanságával) és a másik szakértő kirendelésének mellőzésével kapcsolatos jogi álláspontját (Nyíregyházi Törvényszék ítélete, Indokolás [71]–[98]).
- [24] Az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az az elvárás fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége és különösen nem következik az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {legutóbb például: 3032/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [53]}.

- [25] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1873/2023.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3129/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.IV.10.014/2024/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Bende Tamás Ádám ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben a Kúria felülvizsgálati jogkörben hozott Mfv.IV.10.014/2024/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozással.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a rendelkezésre bocsátott iratok szerint a következő.
- [3] Az indítványozó 2006 óta vezető térségi tervező munkakörben állt egy Kft. (a továbbiakban: munkáltató), illetve jogelődje alkalmazásában. Munkaköri feladata volt a területfejlesztési és területrendezési tervek elkészítése, szakmai egyeztetések előkészítése, vezetése. Tervezői munkájának a külsős partnerekkel, helyi érdekeltekkel és szakemberekkel való kapcsolattartás, egyeztetés is a részét képezte. 2006-tól a Balaton térség tervezője, témafelelőse volt.
- [4] A munkáltató – amelynek a tulajdonosa a Magyar Állam, a tulajdonosi jogok gyakorlója pedig ebben az időszakban a Miniszterelnökség volt – egyik feladata a jogszabálytervezet-veleményezés. Elvárás volt a cégnél, hogy a cég álláspontjaként nem közölhető olyan álláspont, amely nincs összhangban a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkársága álláspontjával, és az indítványozó figyelmét 2020-ban külön is felhívták a körültekintő kommunikáció fontosságára, valamint arra, hogy a munkavállalók szakmai megnyilvánulásait a kívülállók a munkáltatója álláspontjaként értelmezhetik.
- [5] 2021 márciusában nyilvánosságra hoztak az Országgyűlés honlapján egy olyan törvényjavaslatot, amelyet korábban a munkáltató készített elő, illetve véleményezett. Az indítványozó először a cégen belül jelezte a kérdéseit és a kételyeit, majd a hivatali címéről 72, a Balaton parti tervezéssel érintett külsős címzettnek is küldött egy elektronikus levelet, amelyben szakmai kérdéseket fogalmazott meg a jogszabálymódosítással kapcsolatban, és bennefoglalt módon bizonyos problémákra, hiányosságokra, lehetséges negatív következményekre is felhívta a figyelmet. A munkáltató másnap azonnali hatállyal megszüntette a munkaviszonyát.
- [6] Az elsőfokú bíróság elutasította az indítványozó keresetét, megállapítva, hogy az indítványozó magatartása oly mértékben rengette meg a munkaviszony alapját képező bizalmat, ami jogszerűen megalapozza az azonnali hatályú felmondást. Az indítványozó levele mindemellett alkalmas volt a munkáltató jó hírnevének, jogos gazdasági érdekének csorbítására is.
- [7] A másodfokú bíróság a véleménynyilvánításhoz való jogra alapított ítéletében a munkaviszony jogellenes megszüntetését állapította meg.
- [8] A Kúria felülvizsgálati jogkörben hozott Mfv.IV.10.014/2024/5. számú ítéletével a másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A kúriai döntés a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 8. § (3) bekezdésére hivatkozott, amely szerint a munkavállaló véleménynyilvánításhoz való jogát a munkáltató jó hírnevét, jogos gazdasági és szervezeti érdekeit súlyosan sértő vagy veszélyeztető módon nem gyakorolhatja. A Kúria rámutatott, hogy az indítványozó által munkavállalóként a munkaszervezeten kívüliek felé kifejtett, a munkaszervezeten belül egyébként nem egyeztetett vélemény – amely nem magánéleti vélemény volt – közvetetten alkalmas volt a tulajdonosi jogokat gyakorló Miniszterelnökségre és az állam jogalkotási feladatainak megítélésére is. Nem tartalmazott ugyan trágár, vulgáris, becsületsértő kifejezéseket, de az abban használt kifejezések egyértelműen azt a látszatot keltik, hogy az előkészítő és véleményező munkáltató alkalmazottja nem ért egyet az előterjesztett törvénytervezettel, annak szakmaiságát és egyes rendelkezései indokoltságát megkérdőjelezi. A kritika alkalmas volt a munkáltató és az előterjesztő kormányzati szerv szakértelmének, így jó hírnevének veszélyeztetésére, ezért az indítványozó a munkaviszonyából származó lényeges és vétkes kötelezettszegésének súlya jelentős mértékű volt. Mivel az indítványozó tudatában

volt annak, hogy a szervezeten kívül álló személyekkel és intézményekkel szemben nem képviselhet a munkáltatótól eltérő álláspontot, tőle – azon túl is, hogy megfelelő gondosság tanúsítása esetében a szakmai felvetésekre történő belső válaszadást meg kellett volna várnia – egyértelműen elvárható volt, hogy szakmai véleményét a munkáltató feladatkörét is érintő jogszabálytervezettel szemben kívülálló számára csak a munkáltatóval történt egyeztetést követően fejtsse ki. Az indítványozó tehát a Kúria ítélete szerint magatartásával megszegte a munkáltató egyértelmű, a külső személyekkel folytatott kommunikációval kapcsolatos elvárását, amely objektíve alkalmas volt arra, hogy a munkáltatóban a munkavállaló irányában fennálló és szükséges bizalmat meggingassa [Mt. 52. § (1) bekezdés c) és d) pont]. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a Kúria ítélete szerint, hogy a munkáltató rossz színben való feltüntetésére vonatkozó szándékosság ugyan nem volt megállapítható, de a magatartás súlyos gondatlanságát a rendelkezésre álló adatok egyértelműen alátámasztották. Valamennyi munkaszervezetben elvárás, hogy a munkavállaló lojalitást tanúsítson a munkáltatóval szemben, az ott tudomására jutott értesítéseket, belső problémákat ne tárja a munkaviszonyon kívül álló személyek vagy szervezetek felé. Az adott esetben az indítványozónak nem volt alapvető érdeke szakmai véleményének külső résztvevő személyek számára történő közlése anélkül, hogy az általa felvetett problémákat saját feletteseivel előzetesen megtárgyalta volna. Az indítványozó magatartása objektíve alátámasztotta a bizalomvesztést is, így a vele közölt azonnali hatályú felmondás nem volt jogszabálysértő.

- [9] 2. Az indítványozó az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított alkotmányjogi panaszában elsődlegesen a 14/2017. (VI. 30.) AB határozatra (a továbbiakban: Abh.) hivatkozik, amely szerint a munkavállaló véleménynyilvánítási jogának korlátozása esetében értékelni kell a szóban forgó közlés közéleti és szakmai kötődését (1), a közlés ténybeli kötődését, illetve értékítélet jellegét (2), azt, hogy a közlés okozott-e hátrányt, vagy kedvezőtlenül hatott-e a munkáltató megítélésére (3), a véleménysszabadságával élő jóhiszeműségét (4), illetve mindehhez képest a véleménynyilvánítás miatt alkalmazott munkáltatói intézkedés súlyát (5) (Indokolás [34]). Ezeket a követelményeket az indítványozó szerint a Kúria nem vizsgálta. A vitatott közlés szakmai jellegű volt, de egy nyilvánosan közzétett jogszabálytervezet megvitatása – azzal kapcsolatban szakmai diskurzus kezdeményezése – közéleti kérdés is. Az indítványozó levelében írtak a bíróságok szerint is értékítéletnek, kritikának minősülnek, azonban a jó hírnév sérelme csak tényállítással valósítható meg, véleménynyilvánítással nem (Kúria Pfv. 20.759/2019/3. számú ítélet). Nincs semmilyen arra vonatkozó adat, hogy a közlés a munkáltató számára hátrányt okozott volna, a megítélését kedvezőtlenül befolyásolta volna. Az indítványozó jóhiszemű volt a közlés megtételekor, szakmai proaktivitás, tájékozódási, tájékoztatási, jobbító, nem pedig ártó szándék vezérelte. Ehhez képest a munkáltató – az indítványozó szerint a Miniszterelnökség felhívására – azonnal a lehető leg-súlyosabb intézkedést alkalmazta, és mivel az indítványozó munkaköre rendkívül speciális, azóta sem tudott a pályán elhelyezkedni. Az indítványozó azt állítja, a Kúria a véleménynyilvánítási szabadságot korlátozó szabályt [Mt. 8. § (3) bekezdés] tágan értelmezte, mert lényegében azt mondta ki, hogy az nem csupán a munkáltatóra terjed ki, hanem a munkáltató tekintetében tulajdonosi jogokat gyakorló szerv, hovatovább az állam tekintetében is szűkebb a véleménynyilvánítási szabadság.
- [10] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megvizsgálva a befogadhatóság feltételeit, jelen ügyben a következőket lehetett megállapítani.
- [11] 3.1. A támadott kúriai ítélet az indítványban írtak szerint 2024. május 15-én került kézbesítésre az indítványozó jogi képviselője számára, a panaszt pedig 2024. július 13-án, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtották be. A támadott, felülvizsgálati jogkörben hozott kúriai ítélet alkotmányjogi panasszal támadható, a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítették, az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és az eljárásban felperesként való részvételére tekintettel érintettnek is minősül. A jogi képviselő meghatalmazását csatolták. A kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményét teljesíti.
- [12] 3.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [13] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése által biztosított jog tartalmát érintően [a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3325/2024. (VII. 29.) AB határozat], és a véleménynyilvánítás szabadságának a munkajogi jogviszonnyal való összefüggését is vizsgálta már az Abh.-ban. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést ezért az ügy nem vet fel.

- [14] Ami a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét illeti, az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá.
- [15] Egyrészt megállapítható, hogy a Kúria támadott, Mfv.IV.10.014/2024/5. számú ítéletében hivatkozott az Abh.-ra, és az ítéletben lényegét tekintve megjelennek az Abh.-ban írt vizsgálati szempontok.
- [16] Másrészt jelentősége van annak, hogy a munkaügyi jogvita során a bíróság által megállapított tényállás szerint szakmai típusú közlésről volt szó: a szóban forgó kijelentések szorosan kapcsolódtak a munkáltató tevékenységéhez és az indítványozó munkaviszonyához, kérdéseit és aggályait pedig az indítványozó – saját bevallása szerint is szakmai proaktivitás keretében, tájékozódási, tájékoztatási céllal, nem pedig közéleti vita kezdeményezése céljából – küldte el a külsős szakmai partnereknek a hivatali e-mail címéről. Az Abh. értelmében a munkáltató érdekszférájába tartozó szakmai jellegű közlések védelme nem azonos a véleménynyilvánítási szabadság kiemelt oltalmát élvező közéleti közlések védelmével (Indokolás [40]).
- [17] Harmadrészt a 3029/2020. (II. 10.) AB végzésbe foglaltak alapján (Indokolás [14]) jelen ügyben is fontos körülmény, hogy a felmondásra nem önmagában az indítványozó (szakmai) véleménynyilvánítása miatt, hanem a körülmények együttes értékelése alapján került sor. A Kúria a döntése során figyelembe vette, hogy a közlés egy, a munkáltató által korábban előkészített és véleményezett jogszabálytervezetet érintett; a felmondás indokálul szolgáló elektronikus levelet az indítványozó a munkaszervezeten belüli egyeztetés befejeződése – a feletteseinek reakciójának bevárása – nélkül küldte el kívülállók számára; a hivatali e-mail cím használata pedig téves benyomást kelthetett a címzettekben a munkáltató szakmai véleményét illetően (illetve kívülállókra nem tartozó belső szakmai vitákra engedett következtetni). Jelentőséget tulajdonított a bíróság emellett annak is, hogy az indítványozó figyelmét korábban felhívták a körütekintő kommunikáció fontosságára és a munkaviszony keretében a munkáltató szakmai álláspontja képviselőre vonatkozó munkavállalói kötelezettségre.
- [18] Figyelembe véve tehát az ügy egyedi körülményeit, az indítványba foglalt érvek ebben a konkrét esetben nem elegendőek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének a megalapozására az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésével – a szabad véleménynyilvánításhoz való joggal – kapcsolatban.
- [19] 4. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ban írt befogadási kritériumoknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 18.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3216/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3130/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.474/2024/5. számú részítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A K-Monitor Közhasznú Egyesület indítványozó jogi képviselő (dr. Molnár Noémi Fanni ügyvéd) útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.474/2024/5. részítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó szerint a támadott döntés ellentétes az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében rögzített, közérdekű adatok megismeréséhez való joggal és XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági tárgyaláshoz való joggal.
- [2] 1.1. A támadott bírósági határozatban ismertetett tényállás szerint a felperes 2023. március 6-án az alperesnek küldött adatigénylésben azt kérte, hogy küldje meg részére a [név] Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: cég) és az alperes között 2020. május 12-én, a „Stratégiai és komplex átalakítási tervek kidolgozása az egészségügyi ágazatban” elnevezésű szerződést, valamint a szerződés alapján a cég által 2020 augusztusában készített tanulmányt és a 2020 augusztusát követően az egészségügyi ágazat átalakítása kapcsán megkötött szerződéseket és mellékleteit.
- [3] Az alperes 2023. március 21-én a felperesnek megküldte a 2020. május 12-én megkötött szerződést, továbbá annak 1–4. számú mellékleteit anonimizált formában, kitakarásokkal. A további adatokkal kapcsolatos adatigény teljesítését megtagadta azon indokból, hogy az adatok döntés megalapozását szolgáló adatoknak minősülnek.
- [4] A felperes bírósághoz fordult, keresetében az alperest a következő adatok kiadásának a teljesítésére kérte kötelezni: 1. A cég és az alperes között „Stratégiai és komplex átalakítási tervek kidolgozása az egészségügyi ágazatban” tárgyban 2020. május 12. napján létrejött szerződést, valamint a szerződés alapján a cég által 2020 augusztusában készített tanulmányt (a továbbiakban: kereset); 2. Azokat a szerződéseket és mellékleteit, amelyeket az alperes 2020 augusztusát követően kötött az egészségügyi ágazat átadása kapcsán (a továbbiakban: második kereset). A felperes a második keresetétől az érdemi tárgyalási szakban elállt.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította (Fővárosi Törvényszék 29.P.21.902/2023/31.).
- [6] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette, azt megváltoztatta és az alperest a cég és az alperes között „Stratégiai és komplex átalakítási tervek kidolgozása az egészségügyi ágazatban” tárgyában 2020. május 12. napján létrejött szerződés, valamint a szerződés alapján a cég által 2020 augusztusában készített tanulmány kiadására kötelezte azzal, hogy – az alperes részéről eljáró személyek nevének kivételével – az alperest feljogosította a személyes adatok kitakarására (Fővárosi Ítélet tábla 9.Pf.20.627/2023/4/II.).
- [7] A jogerős részítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Ebben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság részítéletének a helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [8] A Kúria a jogerős részítéletet – az eljárási költség viselésére is kiterjedően – a szerződés mellékletei és a tanulmány kitakarás nélküli megküldése vonatkozásában hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság részítéletét e tekintetben – a per fő tárgyában – helybenhagyta, míg a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét leszállította; ezt meghaladóan a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.
- [9] 1.2. A részítélettel szemben az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírálta el.

- [10] 2. Az indítvány több érvet tartalmaz az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség és az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést illetően.
- [11] 2.1. A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességgel kapcsolatban indítványozó azt adta elő, hogy a támadott bírói döntés az indítványozó keresetének helyt adó jogerős ítéletet megváltoztatta és az indítványozó keresetét teljes mértékben elutasító elsőfokú bírósági ítéletét hatályában fenntartotta, az indítványozó alapjogi igényét érdemben elbírálta és érdemben elutasította. Az indítványozó szerint az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése azért sérült, mert a támadott bírói döntés bár az alkotmánybírósági gyakorlatot idézte, az igényelt adatok tartalmi vizsgálatát pusztán formálisan végezte el, több száz oldalnyi adatot pedig általánosan és egyeségesen kezelve ítélte nyilvánosság-korlátozás alá esőként.
- [12] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítványozó abban látja, hogy a támadott bírói döntés indoklásában még általános jelleggel sem tért ki minden igényelt adatkörre (indokolási kötelezettség). Emellett az indítványozó sérelmezi, hogy a támadott bírói döntés olyan tényeket állapított meg felülvizsgálati eljárásban, amelyeket az adatkezelő alperes megtagadási döntésében a pert megelőzően, vagy az elsőfokú, és a másodfokú eljárásban nem állított, így arra az indítványozó nem tudott nyilatkozni, illetve ellenbizonyítást ajánlani (fegyverek egyenlősége).
- [13] 2.2. Az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként – egyes alkotmánybírósági határozatok [34/1994. (VI. 24.) AB határozat, (32/1992. (V. 29.) AB határozat] indoklásából idézve – hivatkozott arra, hogy az adatok a Kormány működésével, azon belül pedig az egészségügyi ágazat átalakításával kapcsolatos jogalkotási előkészítő, majd jogalkotói munkával, illetve a kormányzati döntések végrehajtásával, azaz a közhatalom-gyakorlás átláthatóságával kapcsolatosak. Az indítványozó szerint a támadott bírói döntés olyan információktól zárta el a társadalmat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a polgárok informált véleményt tudjanak kialakítani a közhatalom-gyakorlás minőségéről, a kormányzati intézkedések irányáról, azon belül is pedig a polgárok életet napi szinten befolyásoló egészségügyi ágazat átalakításáról.
- [14] A panasz szerint másrészt az igényelt adatok összefüggésben vannak az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésében foglalt testi és lelki egészséghez való joggal, ezen jogok államon való számon kérhetőségével. Az igényelt adatok nyilvánossága olyan információkat jelentene a társadalom számára, amelyek alapján megítélhető lenne, hogy jogalkotó milyen lépéseket tesz, a lakosság egészségi állapotának javulása, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatai meghatározása céljából (az egészségügyről szóló célok). Az adatok nyilvánossága esetén a polgárok számára megismerhető és értékelhető lenne, hogy milyen irányban zajlik az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, a magas színvonalon gyógyító egészségügyi dolgozók jogviszonyának szabályozása, szolgálatuk anyagi elismerése (az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény szerinti célok).
- [15] A panasz idézi a döntés-előkészítő adatok nyilvánosság-korlátozásával kapcsolatos alkotmánybírósági határozatokat. Az indítványozó szerint a támadott bírói döntés nem volt figyelemmel az adatelvre akkor, amikor mind a szerződés és mellékletek kitakart részei, mind pedig a tanulmány a maga teljes egésze kapcsán indokoltnak tartotta a nyilvánosság kizárását.
- [16] Az indítványozó szerint a támadott bírói döntés nem felel meg az indokolási kötelezettség alaptörvényi követelményének, és emiatt sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Indítványozó szerint a támadott bírói döntés figyelmen kívül hagyta, hogy a per tárgya két adatkör kiadása volt: a szerződés és mellékletei, valamint a szerződés alapján készített tanulmányban szereplő adatok. A panasz szerint, bár a támadott bírói döntés rögzíti, hogy „[a] Kúriának az alperes elsődleges felülvizsgálati kérelme alapján azt kellett megítélnie, hogy a másodfokú bíróság a szerződés mellékletei és a tanulmány tárgyában a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat sértve kötelezte-e az alperest az adatigénylés teljesítésére” (Indokolás, [37] bekezdés), indoklásában, különösen pedig a négylépcsős alapjog-korlátozási teszt ismertetése során csak a tanulmány döntés-előkészítő jellegére tér ki (Indokolás, [52]–[57] bekezdések). A támadott bírói döntés bár indítványozó keresetét a szerződés és mellékletei vonatkozásában is alaptalannak találta, indokolást azonban a bírói döntés előbbi adatkör vonatkozásában egyáltalán nem tartalmazott. Az szerződés és mellékletei vonatkozásában az indokolás hiánya – figyelemmel az információszabadság ügyekben érvényesülő adatelvre is – indítványozó szerint sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelményét.
- [17] Az indítványozó szerint a támadott bírói döntés sérti a fegyverek egyenlőségének elvét, és emiatt sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Indítványozó szerint a fegyverek egyenlőségének elve sérül, ha a bíróság olyan tényt fogad el bizonyítékként, amit alperes a perben nem állított, és ebből következőleg indítványozónak nem volt lehetősége azt vitatni és esetlegesen bizonyítást ajánlani rá nézve. Indítványozó a támadott bírói dön-

tés írásba foglalt határozatából értesült először azokról az döntéshozatali eljárásokról, amelyekre hivatkozva alperes az adatok kiadását megtagadta.

- [18] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [19] 3.1. Az indítványozó saját ügyében jár el, megjelölte az indítványozói jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a támadott döntést 2024. július 31-én vette át, az alkotmányjogi panaszt 2024. szeptember 30-án – határidőben – nyújtotta be. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. További feltétel, hogy az indítvány részletes indokolást tartalmazzon, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó részletes indokolást adott elő arra vonatkozóan, hogy a támadott döntés mennyiben érinti az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében rögzített, közérdekű adat megismeréséhez való jogát, és a XXVIII. cikk (1) bekezdését (az indokoláshoz való jogot és fegyverek egyenlőségét illetően). Megállapítható az is, hogy a támadott döntéssel szemben nem állt további rendes jogorvoslat az indítványozó rendelkezésére.
- [20] 3.2. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [21] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja. Az Alkotmánybíróság már többször rámutatott arra, hogy: „[a]z Alkotmánybíróság a bíróságok ítéleteit [...] akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz” {3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [22]; 3031/2016. (II. 23.) AB végzés, Indokolás [19]; 16/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [16]; 17/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [25]}. Az Alkotmánybíróság – a 21/2013. (VII. 19.) AB határozatban (Indokolás [52]), illetve a 6/2016. (III. 11.) AB határozatában (Indokolás [46]) – rögzítette, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez való jog korlátozását érintő ügyben a támadott bírói döntést kizárólag alkotmányossági szempontból vizsgálja felül. Alkotmányos jogállásával összhangban az Alkotmánybíróság „következésként tartózkodik a bíróság által megállapított tényállás, a bizonyítékok bírói értékelésének és mérlegelésének felülvizsgálatától” {3240/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [22] 3.3. A panasszal támadott bírói döntés felülvizsgálati eljárásban keletkezett, vagyis a felülvizsgálati eljárás keretei között döntött a Kúria, amikor – a szerződés mellékletei és a tanulmány kitakarás nélküli megküldése vonatkozásában – a jogerős részítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság részítéletét e tekintetben – a per főtárgyában – helybenhagyta, illetve ezt meghaladóan a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.
- [23] Ítéletének indokolása szerint (Indokolás [50] bekezdés) a „másodfokú bíróság ítéletének [2] bekezdésében ugyan idézte a 3063/2023. (II. 16.) AB határozatot (a továbbiakban: Abh3.), annak megállapításait azonban teljes egészében figyelmen kívül hagyta. Az Alkotmánybíróság az Abh3. [23] bekezdésében kifejezetten a perbeli tanulmánnyal összefüggésben fejtette ki, hogy »ha az iratban található információelemek szorosan kapcsolódnak egymáshoz, az egyes elemek leválasztása értelmezhetetlen adatot eredményezne, akkor nincs lehetőség arra, hogy a dokumentum egyes részeinek megismerhetőségéről a bíróság külön-külön döntsön. Önmagában az, hogy a támadott döntés az iratban található adatokat nem tartotta egymástól elválaszthatónak és egységesen hozott döntést az adattömeg megismerhetőségéről, nem sérti az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését«”.
- [24] Az indokolás [51] bekezdése szerint a Kúria a zártan csatolt iratok vizsgálata, elemzése és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján elvégezte a négylépcsős közérdekű tesztet és ennek alapján tett megállapításokat az indokolás [51]–[57] bekezdéseiben.

- [25] A Kúria ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a szerződés mellékleteinek a tanulmányra vonatkozó kitakarással érintett részei, továbbá a tanulmány – az abban foglalt adattartalom komplexitására is figyelemmel – nyilvánossága a döntés megalapozását szolgáló adatok nyilvánosság alóli kivételesen korlátozható kategóriába tartozik részben az Infotv. 27. § (5) illetve a (6) bekezdése alapján. A tanulmányban, illetve a szerződés mellékletében foglalt információk ugyanis olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy az elemek nagyterjedelmű leválasztása értelmezhetetlen adatot eredményezne, ami miatt nincs lehetőség arra, hogy a dokumentum egyes részei megismerhetőségéről a bíróság külön-külön döntsön (Indokolás [59] bekezdés).
- [26] 3.4. Tényállási, bizonyítékértékelési, szakjogi, törvényértelmezési kérdés az, hogy a kért adat (adattömeg) az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdése hatálya alá tartozik-e, vagyis az adat további jövőbeli döntés megalapozását is szolgálja, vagy az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése, illetve egyes bírósági eljárásokban való részvétele során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.
- [27] A konkrét ügyben az általános hatáskörű bíróságok – a kereset, a fellebbezés és a felülvizsgálati kérelem keretei között – a lényeges alkotmányjogi kérdésekkel kapcsolatos valamennyi felvetést értékelésük körébe vonták a közérdekű adat kiadása iránti perben, döntéseiket indokolták.
- [28] A Kúria ítélete elvi tartalma szerint – amely az Abh3. következtetéseivel egybecseng, vagyis ahhoz illeszkedik –, ha az adatigénylés tárgyát képező döntés megalapozását szolgáló adatok (információelemek) olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy az egyes elemek nagyterjedelmű leválasztása értelmezhetetlen adatot eredményezne, nincs lehetőség arra, hogy a dokumentum egyes részeinek megismerhetőségéről a bíróság külön-külön döntsön.
- [29] A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság a vizsgált ügyben az indítványban foglaltak alapján nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezésével összefüggésben érdemi alkotmányossági vizsgálatot igénylő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességgént lehetne értékelni. Az alkotmányjogi panasz a támadott kúriai részítélet törvényességi és nem alkotmányossági vizsgálatára irányul.
- [30] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3354/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3131/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.271/2022/11. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Finta Eszter ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozó által kifogásolt határozat a következő.
- [3] A Kúria 2023. február 28-án meghozott Bfv.III.271/2022/11. számú végzésével hatályában fenntartotta a Pécsi Ítélőtábla 2021. szeptember 7-én kihirdetett Bf.I.23/2020/67. számú ítéletét, amely megváltoztatta a Kaposvári Törvényszék 2020. február 5-én kihirdetett 11.B.244/2018/218. számú ítéletét és az indítványozóval mint VI. rendű vádlottal szemben kiszabott halmazati büntetést 5 év 6 hónapról 7 évre súlyosította.
- [4] 1.1. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy lényege a következő.
- [5] A Somogy Megyei Főügyészség B.1239/2017/178/I. számú vádiratában emelt vádat az indítványozó mint bűnszervező ellen bűnszervezetben elkövetett befolyással üzérkedés büntette miatt.
- [6] A felrótt cselekmények lényege szerint az I. rendű vádlott – személyi védelemre jogosult állami vezetőt színlelve – vállalkozókat keresett meg azzal az ígérettel, hogy kapcsolatai útján pályázati forrásokhoz juttatja őket egy meghatározott pénzösszegért cserébe.
- [7] Az I. rendű vádlott a vállalkozókkal tartott megbeszélésekre olyan módon érkezett, hogy hivatalos biztonsági kíséretet színlelve az indítványozó (VI. rendű vádlott) más vádlottakkal egyetemben rendvédelmi szervek által használt, illetve ahhoz hasonló gyakorlóruházatot viselt, továbbá maguknál valódi lőfegyvernek kinéző (ténylegesen Airsoft fegyvereket) tartottak. A megbeszélésekhez az indítványozó biztosította – az élettársa tulajdonában lévő – egyik járművet, amely a rendvédelmi szervek által használt gépjárművekhez hasonlatos típusú és rendszámú, továbbá azzal a találkozókon megkülönböztető fényjelzést használva jelent meg.
- [8] A Kaposvári Törvényszék 2020. február 5-én meghozott 11.B.244/2018/218. számú ítéletével bűnösnek mondta ki az indítványozót 6 rendbeli bűnszervezőként elkövetett befolyással üzérkedés büntetésében, ezért az indítványozót – halmazati büntetésül – 5 év 6 hónapi szabadságvesztésre és a közügyektől 5 évi eltiltásra ítélte.
- [9] A Törvényszék szerint a bűnszervezetben elkövetés nem volt megállapítható a konspiratív működés, valamint a hierarchikus szervezettség hiányára tekintettel.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség az indítványozó terhére eltérő minősítésért és súlyosításért jelentett be fellebbezést.
- [11] Az indítványozó védője az ítélet ellen elsődlegesen az eljárásnak törvényes vád hiányában történő megszüntetéseért, másodlagosan felmentésért, harmadlagosan eltérő minősítésért és enyhítésért fellebbezett. Az indítványozó védője a nyilvános ülésen tett, és írásban is indokolt jogorvoslati kérelmével az indokolási kötelezettség megsértése miatt az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását is indítványozta.
- [12] A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Pécsi Ítélőtábla 2021. szeptember 7-én meghozott Bf.I.23/2020/67. számú ítéletével a Törvényszék ítéletét megváltoztatta és az indítványozóval szemben kiszabott halmazati büntetést 7 évi szabadságvesztésre és a közügyektől 8 évi eltiltásra súlyosította. Az Ítélőtábla megállapította, hogy az indítványozó – a Törvényszék által helyesen minősített bűncselekményt – bűnszervezetben követte el.
- [13] Az Ítélőtábla szerint a Somogy Megyei Főügyészség vádiratának tényállása röviden ugyan, de főbb vonalaiban tartalmazta a vádiratban az indítványozó terhére rótt bűncselekmény törvényi tényállási elemeihez rendelhető legfontosabb tényeket.
- [14] Az Ítélőtábla szerint a Törvényszék a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) szem előtt tartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat beszerezte. Az

eljárási szabályok megtartását vizsgálva az Ítéletábra megállapította, hogy a Törvényszék nem sértett olyan eljárási szabályt, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezethetett volna. Ugyanakkor az Ítéletábra megállapította, hogy a beszerzett bizonyítékok értékelése, különösen, ami a bíróság indokolási kötelezettségét érinti, nem mindenben felelt meg az eljárási szabályoknak.

- [15] Az Ítéletábra szerint a Törvényszék által megállapított tényállás részben megalapozatlan, azonban az a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján orvosolható volt és így a tényállás alkalmasnak mutatkozott a vádlottak büntetőjogi felelősségének az eldöntésére.
- [16] Az indítványozó védője felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a bűnsegédi elkövetői alakzat, valamint a bűnszervezetben elkövetés téves megállapítására hivatkozással. Sérelmezte továbbá az indokolási kötelezettség teljesítését, mert álláspontja szerint elmaradt a bíróság mérlegelési körébe vont, terheltenként egyéniesített, bűnösséget alátámasztó bizonyítási eszközök számbavétele, a bizonyítási eszközökből levont következtetések felsorakoztatása, a terhelti védekezések elvetésének részletes és alátámasztott elemzése.
- [17] A Kúria 2023. február 28-án meghozott Bfv.III.271/2022/11. számú végzésével az Ítéletábra ítéletet – az indítványozó tekintetében is – hatályában fenntartotta.
- [18] A Kúria indokai szerint az indítványozó bűnsegédi magatartásához kapcsolódó tudati oldal vizsgálatát az eljáró bíróság helyesen elvégezte, az ehhez szükséges tényeket a tényállás tartalmazza, az e tényekből levont jogkövetkeztetés pedig helyes.
- [19] A Kúria szerint a tényállás konkrétan, és elegendő mértékben tartalmazza azt, hogy az indítványozó milyen módon nyújtott segítséget az I. rendű terheltnek a befolyással üzérkedés bűncselekményének elkövetéséhez.
- [20] A Kúria szerint az Ítéletábra ítéletében törvényesen állapította meg, hogy az indítványozó cselekményeit bűnszervezetben követte el, és törvényesen alkalmazta annak a büntetési tételre kiható jogkövetkezményeit is.
- [21] A Kúria az indokolási kötelezettség kapcsán egyfelől rögzítette, hogy az indokolási kötelezettség sérül, ha a tényállás és a tényálláson kívüli indokolás között, vagy a rendelkező rész (jogkövetkeztetés) és a tényálláson kívüli indokolás között van ellentmondás, eltérés, kétértelműség. Ha azonban a tényállás valamely rendelkezés ténybeli alapját nem rögzíti, vagy önmagában kétértelmű, avagy a tényállás és a rendelkező rész (jogkövetkeztetés) eltérő, akkor az anyagi jogi sérelem. A Kúria szerint az indítványozó vonatkozásában azonban ilyen nem történt.
- [22] Másfelől a Kúria rögzítette, hogy az indokolási kötelezettség megsértése a hatályos Be. alapján már nem felülvizsgálati ok, ezért az indítványozó védője által előterjesztett kifogás e részében felülvizsgálatban kizárt.
- [23] Harmadrészt a Kúria utalt az Alkotmánybíróság gyakorlatára {3032/2019. (II.13.) AB határozat [24] bekezdés}, valamint megjegyezte, hogy az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett, a döntésének szempontjából releváns kérdéseket megfelelően indokolta.
- [24] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdéseinek sérelmére hivatkozva kérte a Kúria Bfv.III.271/2022/11. számú végzése, valamint a Pécsi Ítéletábra Bf.I.23/2020/67. számú ítélete, továbbá a Kaposvári Törvényszék 11.B.244/2018/218. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [25] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdéseiben foglalt alapvető jogainak sérelmét arra hivatkozással állította, hogy az első fokon eljáró Törvényszék elmulasztotta teljesíteni indokolási kötelezettségét, amit sem az Ítéletábra, sem a Kúria nem orvosolt, illetve nem is tudott orvosolni. Mindez pedig – tekintettel az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága indítványban hivatkozott gyakorlatára – a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmén túl kiüresítette a jogorvoslathoz való jogát, valamint sértette a védelemhez való jogát is.
- [26] Indokai a következők.
- [27] Az indítványozó szerint a Törvényszék érdemben nem tett eleget indokolási kötelezettségének, mivel az elsőfokú ítéletből nem megismerhető az indítványozóra vonatkoztatva, hogy a bíróság milyen alapon állapította meg bűnösségét. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet indokaiból nem derül ki (konkrét bizonyítékok megjelölésével), hogy tudata átfogta volna, hogy a Btk. 299. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a), b), c) pontjai szerint minősülő befolyással üzérkedés büntette elkövetéséhez nyújt segítséget.
- [28] Indokai szerint a bűnsegédi minőség alátámasztását igazoló, ténybeli indoklás kizárólag a cselekvőség tekintetében jelenik meg az elsőfokú ítéletben, azaz, hogy az indítványozó mely esetben, milyen tevékenységet fejtett ki, azonban a tudattartalmára nézve ténybeli indoklás rá egyéniesítve nem áll rendelkezésre. Álláspontja szerint ugyanis önmagában a Törvényszék által rögzített azon körülmény, hogy „tisztában kellett legyen a saját cselekménye illegális voltával”, és „tudta, hogy nem a TEK munkatársa”, „rendőrösdit játszott” nem jelenti azt, hogy

azzal is tisztában kellett lennie, hogy az I. rendű vádlott magát hivatalos személyként beállítva arra hivatkozik, hogy hivatalos személyt befolyásol és ezért jogtalan előnyt kér.

- [29] Álláspontja szerint a Törvényszék által megjelölt azon körülmény, hogy „nyilvánvalóan tisztában kellett legyen” azzal, hogy milyen „lehúzásban vesz részt” {elsőfokú ítélet, Indokolás [208]} szintén arra utal, hogy a bíróság is pusztán arra jutott, hogy valamiféle lehúzásról lehetett tudomása a vádlottnak, ami azonban nem egyenlő a befolyással üzerkedés alap vagy minősített esetének egyes tényállási elemeire is kiterjedő tudattartalommal. Álláspontja szerint ilyen bírói érvelést – az azt megalapozó tények és bizonyítékok megjelölésével – nem tartalmaz az elsőfokú ítélet, a jogi indoklás pedig az indítványozót is érintően mindösszesen négy sor. {elsőfokú ítélet, Indokolás [220]}
- [30] Az indítványozó az elsőfokú ítélet kifogásolt indokolása kapcsán hivatkozott a Be. 167. § (4) bekezdésére, 451. § (1) és (4) bekezdéseire, valamint az 561. § (3) bekezdésére. Álláspontja szerint – tekintettel az Alkotmánybíróság 3310/2017. (XI. 24.) AB végzésére – a konkrét eljárásjogi szabályokkal együtt olvasva vizsgálendő, hogy a bíróság eleget tett-e indokolási kötelezettségének. Indokai szerint ugyanis a bizonyítékok elemző értékelése és az ellentétes tartalmú bizonyítási eszközök egybevetése helyett esetenként a bizonyítás eszközeinek felsorolása vagy a nyomozati anyag elnevezése szerinti megjelölése történt meg.
- [31] Az indítványozó az Ítélet tábla ítéletével összefüggésben kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet annak ellenére nem helyezte hatályon kívül, hogy megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása és bizonyíték értékelése nem mindenben felelt meg a bíróság indokolási kötelezettségére vonatkozó eljárási szabályoknak. Álláspontja szerint az Ítélet tábla igyekezett ugyan valamelyest pótolni az indoklás hiányosságát, kitérve arra, hogy I. rendű vádlott védekezése miért nem volt elfogadható, azt mely bizonyítékok cáfolták, az indítványozó esetében azonban továbbra is pusztán annyi került rögzítésre, hogy tisztában volt az ügylet illegális jellegével, ez az üzenetváltásokból és hangfelvételtől is kiderült (másodfokú ítélet 86. bekezdés).
- [32] Az indítványozó szerint annak ellenére, hogy az indítványozó a Kúria végzésében találkozott először valamiféle konkrét érvrendszerrel és indokolással az indítványozó bűnössége kapcsán, a Kúria kifejtett indokolása nem orvosolta az indokolási kötelezettség megsértését és nem is pótolhatja azt, mivel a felülvizsgálati eljárásban hozott határozattal szemben további jogorvoslati lehetőség nincs.
- [33] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jog sérelmét arra hivatkozással állította, hogy az elsőfokú bírósági eljárást lezáró határozat indoklásának elégtelensége miatt nem volt biztosított a rendes jogorvoslat lehetősége. Indokai szerint, ha a másodfokú bíróság esetlegesen ezt pótolta volna, akkor is fennállna a tisztességes eljáráshoz, hatékony védelemhez, jogorvoslathoz fűződő alapjog sérelme, hiszen amennyiben az elsőfokú bíróság döntésének indokai nem ismertek, úgy érdemi fellebbezés sem terjeszthető elő vele szemben.
- [34] Az indítványozó szerint az indokolási kötelezettség elmaradása és a jogorvoslati jog tényleges gyakorlásának kizártsága szükségképpen érinti az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt védelemhez való jogát. Álláspontja szerint a Törvényszék kellő részletességgel meg nem indokolt ítélete kizárta, hogy számára világossá váljon, mely okok, indokok és mérlegelési tevékenység mentén volt megállapítható bűnössége és bűnsegédi minősége.
- [35] Ezzel összefüggésben az indítvány arra is hivatkozott, hogy az indítványozó esetében a vád nem volt törvényes, mivel a Be. alapján megkövetelt, pontosan körülírt Btk.-ba ütköző cselekmény leírását a vádirat nem tartalmazta.
- [36] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek, különösen a 27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelményeknek.
- [37] 2.1. Az indítványozó harmadik alkalommal nyújtott be alkotmányjogi panaszt, az Alkotmánybíróság korábbi indítványait visszautasította a Kúria folyamatban lévő eljárásai miatt. (IV/5071-4/2021. számú, IV/1399-4/2023. számú egyesbírói végzések)
- [38] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszt – az egyesbírói végzések szerinti alkotmánybírósági tájékoztatás nyomán – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül nyújtotta be.
- [39] Az indítványozó számára további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre, érintettsége – a büntetőeljárás VI. rendű terheltjeként – fennáll a Kúria végzésével összefüggésben.

- [40] 2.2. Az indítvány megjelölte az indítványozó jogosultságát és az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont]; az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérte az Alkotmánybíróság eljárását. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntéseket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont], valamint az Alaptörvény indítványozó szerint sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont].
- [41] Az indítványozó megjelölte az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolta, hogy a sérelmezett bírói döntések álláspontja szerint miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pont].
- [42] Az indítványozó továbbá kifejezett kérelmet terjesztett elő a támadott bírói döntések megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [43] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel nem konjunktív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [vö. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [44] 3.1. Az indítványozó alapjogi sérelmét az első fokon eljáró Törvényszék indokolási kötelezettségének elmulasztására alapozta, amely álláspontja szerint oly módon vezetett a tisztességes eljáráshoz való jogának, a jogorvoslathoz való jogának, valamint a védelemhez való jogának sérelméhez, hogy azt sem az Ítéltábla, sem a Kúria nem orvosolta, illetve nem is tudta volna orvosolni.
- [45] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]].
- [46] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [3237/2012. (IX. 28.) AB végzés; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]].
- [47] Az Alkotmánybíróság – a Kúria és az indítványozó által is hivatkozott – gyakorlata alapján az eljárás tisztességese követelményrendszerén belül nem értékelhető alkotmányos kérdésként önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntéseket tévesnek, magára nézve sérelmesnek tartja [vö. 3529/2021. (XII. 13.) AB végzés, Indokolás [24]; 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]]. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [vö. 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]].
- [48] Az indokolt bírósági döntéshez való jog pedig azt a kötelezettséget támasztja az eljáró bírósággal szemben, hogy az indokolás az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki [3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]], az indokolás hossza pedig önmagában nem alkotmányossági kérdés [3312/2018. (X. 12.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [49] Az Alkotmánybíróság – az indítványban foglaltak kapcsán – utal arra, miszerint a törvényszéki ítélet indokolásából kitűnően, s megállapíthatóan az indítványozó tisztában volt azzal, hogy magatartásával az I. rendű vádlott által elkövetett bűncselekményhez nyújt segítséget, mint ahogy azzal is, hogy nem rendvédelmi szerv munkatársa, az I. rendű – álnevet használó – vádlott nem állami vezető, továbbá azzal is, hogy parkolóban, benzinkutaknál sem borítékban, sem nejlonszatyorban nem adnak át hivatalos eljárás során eseténként több 10 millió Ft-nak megfelelő összeget [vö. elsőfokú ítélet, Indokolás [153]].
- [50] A Törvényszék indokai szerint az indítványozó nyilvánvalóan nem feltételezhette, hogy „...ilyen külsőségek és ilyen körülmények között (TEK-esnek öltözve fegyvernek tűnő tárgyakkal felszerelve, kék lámpás, a TEK, illetve a Nemzeti Őrezred által használt autókra hasonlító gépkocsikkal közlekedve) csupán valamiféle rendőrsdit játszanak, annál is inkább, hiszen több fényképfelvétel van az iratok között arról, hogy a találkozókat követően még TEK-esnek öltözve esetenként több 10 millió Ft-ot a kezükben tartva, mosolyogva fényképezkedtek.” [elsőfokú ítélet, Indokolás [208]]

- [51] Ezért a Törvényszék nem fogadta el azt a védekezést, miszerint az indítványozó esetenként 30 000–50 000 Ft-ért kísért valakit, és nem tudott arról, hogy mi történik valójában.
- [52] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó az elsőfokú ítélet indokolásának megfelelőségét mind rendes, mind rendkívüli jogorvoslat keretében kifogásolta, kifogásaival kapcsolatos álláspontjukról pedig az eljáró bíróságok a következők szerint számot adtak.
- [53] Az Ítélet tábla az elsőfokú bíróság fellebbezéseivel sérelmezett ítéletét a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, a (2) bekezdés értelmében a felülbírálat kiterjedt az indokolás helyességére is.
- [54] Kétségtelen – amint arra az indítványozó is hivatkozott –, miszerint az Ítélet tábla az indítványozó (és más vádlottak) fellebbezése nyomán vizsgálta és megállapította, hogy a Törvényszék „...a beszerzett bizonyítékok értékelése, különösen, ami a bíróság indokolási kötelezettségét érinti, nem mindenben felelt meg az eljárási szabályoknak” {másodfokú ítélet, Indokolás [31]}.
- [55] Kétségtelen ugyanakkor az is, hogy az Ítélet tábla szerint az elsőfokú bíróság által megállapított, részben megalapozatlan tényállás a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés alapján orvosolható volt {vö. indítvány által is hivatkozott másodfokú ítélet [37]}.
- [56] Ezért az Ítélet tábla szerint sem a teljes megalapozatlanság, sem abszolút eljárási szabálysértés következményeként előírt – a Be. 610. §-án, illetve a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontján alapuló – hatályon kívül helyezésnek és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasításának nem volt helye.
- [57] Az Ítélet tábla – az ítéletéből kitűnően – az egyes tényállási pontokkal kapcsolatban a bizonyítékok értékelése körében kiemelte az indítványozó és az I. rendű vádlott közötti üzenetváltásokat, miszerint az indítványozó „érdeklődött az I. rendű vádlottnál, hogy feltehetik-e a villogókat, és indulhatnak-e Szekszárdra, melyet az I. rendű vádlott helyesbített, hogy először Székesfehérvárra mennek, utána Szekszárdra. A VI. rendű vádlott erre akként reagált, hogy beöltözve várják a minisztert szállító busszal. Az I. rendű vádlott válasza: »lassan már tényleg elhiszem, hogy az vagyok«” {másodfokú ítélet, Indokolás [85]}.
- [58] Az Ítélet tábla indokai szerint ezen bizonyítékok alátámasztották, hogy az indítványozó tisztában volt az ügylet illegális jellegével, amit megerősített az elsőfokú bíróság által meghallgatott telefonbeszélgetések és hangfelvételek tartalma is, amikor az indítványozó „akként nyilatkozott, hogy tisztában volt az ügylet illegális jellegével, így »bátor voltam és bevállalós«, »nem vagyok vamzer«, »nem teszünk terhelő vallomást, én vontam be a többieket az egész történetbe, ezért felelni fogok«” {másodfokú ítélet, Indokolás [86]}.
- [59] Mindemellett a felülvizsgálat során a Kúria is részletezve válaszolt az indítványozó indokolási kötelezettséggel kapcsolatos kifogásaira {vö. kúriai végzés, Indokolás [95]–[110]}.
- [60] Következésképpen az indítványozó nem volt elzárva a jogorvoslattól, éppen ellenkezőleg, a rendelkezésére álló jogorvoslatot igénybe véve lehetősége volt vitatni az elsőfokú bíróság eljárását annak indokolási kötelezettségére kiterjedően, amelyre tekintettel a másodfokon – teljes körű felülbírálat keretében – eljáró bíróság kiegészítéseket eszközölt, döntéseinek indokairól pedig számot adott.
- [61] Az indítványozó valójában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) és (7) bekezdései sérelmének állításával megismételte az elsőfokú eljárással és döntéssel szemben felhozott és a másodfokú bíróság által már megválaszolt kifogásait.
- [62] Amint az Alkotmánybíróság korábban is kifejtette, „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.
- [63] Az indítványozó alkotmányjogi panasa az Alaptörvény XXVIII. cikk megjelölt bekezdéseinek sérelme címén valójában és kizárólag az indítványozó számára kedvezőtlen bírói döntés kritikája.
- [64] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Ítélet tábla szintén vizsgálta az indítványnak a vád törvényességére vonatkozó kifogásait {másodfokú ítélet, Indokolás [24]–[27]}.
- [65] 3.3. Ennélfogva az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány egyik elemében sem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, következésképpen nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.

- [66] 4. Ekként az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 29. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Cziné Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2603/2023.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3132/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 104/A. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.353/2024/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kriston István ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1.1. Az indítványozó – az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 104/A. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte, valamint – az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján – a Kúria Pfv.I.20.353/2024/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági ügyben a jogi képviselővel eljáró indítványozó felülvizsgálati kérelmét a Kúria elkésettség miatt hivatalból elutasította. A Kúria rámutatott, hogy az rPp. sérelmezett szakasza szerint az adott év július 15-től augusztus 20-ig terjedő időszaka nem számít bele a napokban megállapított határidőbe, viszont a december 23. napja és január 1. napja között időszakot az rPp. nem minősítette törvénykezési szünetnek, ez az időszak csak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: új Pp.) hatálya alatti ügyekben minősül a határidő számításánál figyelembe nem veendő időszaknak. Az indítványozó a rPp. hatálya alá tartozó ügyben felülvizsgálati kérelmét 2024. február 27-én, elkésetten terjesztette elő, ezért a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának volt helye.
- [4] 1.2. Az Alkotmánybíróság főtítkárának felhívására kiegészített alkotmányjogi panasz szerint az rPp. és az új Pp. azonos jogintézményt (törvénykezési szünet) eltérő módon szabályoz, mivel az új Pp. a december 23. napja és január 1. napja között időszakot is törvénykezési szünetnek minősíti, míg az rPp. alapján ugyanazon időszak napjai a határidőbe beleszámítanak. Az indítványozó véleménye szerint az rPp. sérelmezett rendelkezése sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, a bírósághoz fordulás jogát [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése], valamint a törvény előtti egyenlőség követelményét [XV. cikk (1)–(2) bekezdése]. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria végzése az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása következtében sérti a bírósághoz fordulás jogát, és alaptörvény-ellenes megkülönböztetést valósít meg.
- [5] A „törvény előtt mindenki egyenlő” elvét a jogszabály azért sérti, mert a régi Pp. jogalanyait megkülönbözteti az új Pp. jogalanyaitól a tekintetben, hogy különbséget tesz a téli törvénykezési szünethez való hozzáférés tekintetében. A régi Pp. és az új Pp. azonos törvénykezési szünet jogintézményt kétféleképpen, a régi eljárás alanya mint egyéb helyzet szerinti különbségtétellel szabályozza, ezzel a régi Pp. a törvény előtti egyenlőséget nem biztosítja, a különbségtétel kifejezetten önkényes.
- [6] A bírósághoz fordulás jogát a jogszabály azért sérti, mert alkotmányos jogunk van a tisztességes és nyilvános tárgyaláshoz és ez magában foglalja a bíróság szünetelését is. Nem tisztességes, hogy az rPp. alanyának télen is működik a bíróság, míg az új Pp. alanya számára szünetel. Nyilvánvaló, hogy az új Pp. értelmében ítélkezési szünet van, a bírák szabadságon vannak, ehhez képest az rPp. szerint folytonos üzemben működnek a bíróságok.
- [7] A támadott bírói döntésben az alaptörvény-ellenes jogszabályt alkalmazták. A Kúria felülvizsgálati végzése tartalmában és szöveges indokolásában mind a jogszabályi különbségtételt, mind a bírósághoz fordulás jogának, *de jure* korlátozását is tartalmazza a késedelemre okot adó perorvoslati határidő számításának rPp. szerinti le-

vezetésével, ezzel az elutasító döntést érdemben befolyásolta. Ezért az alaptörvény-ellenes jogszabályt alkalmazó kúriai döntés megsemmisítésének van helye.

- [8] 2. Az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírálta el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Ügyrendben meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokait.
- [9] A jelen esetben külön kellett vizsgálni alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása miatti panaszt, és az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben benyújtott panaszt.
- [10] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megvizsgálva a befogadhatóság feltételeit, jelen ügyben az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [11] 3.1. A Kúria támadott végzését az indítványozó jogi képviselője 2024. július 20-án vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2024. augusztus 28-án, határidőben nyújtották be.
- [12] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeit a következők szerint teljesíti: a) tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 26. és 27. §) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályt, és bírói döntést; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit; e) indokolást arra nézve, hogy a támadott jogszabály és bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott jogszabály és bírói döntés alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.
- [13] 3.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát.
- [14] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott panasszal kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában írt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az egyes eljárási törvényekben biztosított rendkívüli jogorvoslatok, mint amilyen a felülvizsgálati kérelem is, kívül esnek a jogorvoslatokhoz való jog védelmi körén [lásd: 3124/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [42]; 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [22]; 3239/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [13]; 3045/2015. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [11]; 3067/2015. (IV.10.) AB végzés, Indokolás [20]].” {3245/2019 (X. 7.) AB végzés, Indokolás [17]. Hasonlóképpen: az indítványra okot adó ügyben a Fővárosi Törvényszék elsőfokú bíróságként ítéletet hozott, a Fővárosi Ítéletábrla másodfokú bíróságként jogerős, érdemi ítéletet hozott, így a bírói úthoz való jog sérelme szintén nem merülhet fel.
- [15] Kétségtelen, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata – például a 3027/2018. (II. 6.) AB határozat – rögzíti azt az általános elvárást, hogy amennyiben a jogalkotó lehetőséget biztosít rendkívüli jogorvoslat igénybevételére is, úgy ennek az eljárási szakasznak is meg kell felelnie a tisztes bírói eljárásához való jogból fakadó elvárásoknak [lásd.: Indokolás [14]]. Ugyanakkor ezzel az elvárással kapcsolatban az Alkotmánybíróság megítélése szerint nem merül alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdés, ha – mint a jelen ügyben is – a Kúria az irányadó jog alkalmazásával ilyen rendkívüli jogorvoslat igénybevételére irányuló kérelem előterjesztésének és érdemi elbírálásának jogszabályi feltételeit, így az rPp. szerinti határidő teljesülését megvizsgálva arra a következtetésre jut, hogy az az adott kérelem tekintetében nem teljesült, és az irányadó jogszabályi rendelkezések megjelölése mellett a kérelmet a szükséges mértékben megindokolt döntésében hivatalból elutasítja. Önmagában az, hogy az ilyen döntés indokolásában foglaltakkal, és az alapul fekvő jogszabállyal az indítványozó nem ért egyet – az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján – nem alapozza meg a jogszabállyal kapcsolatban az Abtv. 29. §-a szerinti feltétel fennállásának megállapítását.
- [16] A jelen ügyben megállapítható, hogy a Kúria a támadott végzésének indokolásában a felülvizsgálati kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidőre, a határidő elmulasztásának jogkövetkezményeire vonatkozó általános szabályait részletesen ismertette.

- [17] 3.3. A panasz nem tartalmazza annak megfelelő bemutatását, hogy az rPp. határidőre vonatkozó, támadott része miért jelent személyek közötti, hátrányos megkülönböztetést.
- [18] Az rPp. 104/A. § (1) bekezdése szerint a napokban megállapított határidőbe nem számít bele minden évnek a július 15-től augusztus 20-ig terjedő időszaka (törvénykezési szünet); ha a hónapokban vagy években megállapított határidő a törvénykezési szünet ideje alatt járna le, a határidő a következő hónap azon napján jár le, amely számánál fogva a határidő kezdőnapjának megfelel, ha ez a nap is a törvénykezési szünet idejére esik, a határidő a törvénykezési szünetet követő első napon jár le. A 103. § (4) és (5) bekezdésének rendelkezéseit ezekben az esetekben is megfelelően alkalmazni kell.
- [19] Abból a körülményből önmagában, hogy az rPp. és a Pp. eltérő szabályt tartalmaz a törvénykezési szünetre, nem lehet megalapozottan arra következtetni, hogy ez személyek közötti különbségtételt vethet fel az Abtv. 29. §-a szerint. A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a határideje és ennek mikénti számítása a felülvizsgálat igénybevételének olyan feltétele, amelyet nem lehet személyek közötti különbségtételnek tekinteni. Megkülönböztetés hiányában nem merülhet fel az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek teljesülése. Az Alkotmánybíróság a 2024. április 23-án kelt 3186/2024. (V. 17.) AB végzésben döntött olyan alkotmányjogi panaszról, amely egyebek között a Kp. 117. §-át abból a szempontból támadta, hogy az eltérő módon és mértékben biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét polgári és közigazgatási ügyekben; az Alkotmánybíróság az indítványt – arra figyelemmel, hogy nem veti fel alaptörvény-ellenesség kételyét az, ha a törvényalkotó a különböző eljárási törvényekben eltérő kritériumokhoz köti a felülvizsgálat igénybevételét – visszautasította (Indokolás [40]).
- [20] 3.4. A panasz a bírói döntés alaptörvény-ellenességét arra vezeti vissza, hogy a végzés a tartalmában és szöveges indokolásában is mind a jogszabályi különbségtételt, mind a bírósághoz fordulás jogának, *de jure* korlátozását is tartalmazza a késedelemre okot adó perorvoslati határidő számításának rPp. szerinti levezetésével, ezzel az elutasító döntést érdemben befolyásolta.
- [21] Ez az érvelés, hasonlóképpen a jogszabály elleni panasz indokolásához, nem vet fel bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet; szakjogi, törvényértelmezési, és nem alkotmányossági kérdés, hogy valamely konkrét eljárásban a benyújtott felülvizsgálati kérelmet az rPp. vagy már az új Pp. szabályai szerint kell-e elbírálni. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság a Kúria döntését nem bírálhatja felül [3162/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [19]; 3369/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [19]].
- [22] 4. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz nem felel meg Abtv. 29. §-ban írt befogadási kritériumoknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3175/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3133/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 49.Pkf.632.436/2024/4. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó (a panasz alapjául szolgáló eljárásban kérelmezett) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal élt, melyben a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 42.Pk.50.001/2024/8. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.632.436/2024/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [2] 1. 1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a rendelkezésre álló iratok, az általános hatáskörű bíróság által megállapított tényállás szerint a következő:
- [3] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2017. október 24. napján kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 8.P.102.617/2017/5. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével jóváhagyta a felek egyezségét a szülői felügyelet és a kapcsolattartás kérdésében. Az indítványozó apa és a jelen alapügyben kérelmező anyja egyezséget kötött a házasság felbontása iránti perben, melyben – többek között – megállapodtak, hogy a gyermek feletti szülői felügyeleti jogot a kérelmező gyakorolja, az indítványozót folyamatos és időszakos kapcsolattartás illeti meg az elvitel és ottalvás jogával. Megállapodásuk szerint az indítványozó a kérelmező mindenkor lakóhelyén veszi át és viszi vissza a gyermeket. Megállapodtak továbbá abban is, hogy az indítványozót időszakos kapcsolattartás illeti meg a gyermekkel a karácsonyi ünnepkörben minden páratlan év december 25-én 16 órától december 26-án 19 óráig. Valamint abban, hogy az indítványozót időszakos kapcsolattartás illeti meg a gyermekkel minden őszi, téli, tavaszi szünetben a szünetek első felében a kezdőnap 10 órától a zárónap 16 óráig.
- [4] A kérelmező kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelmet terjesztett elő arra tekintettel, hogy a kérelmezett a gyermeket nem az egyezségben foglalt időpontban vitte haza. Az elsőfokú bíróság a kérelmező kérelmének részben helyt adva elrendelte a végzéssel jóváhagyott egyezség végrehajtását. A másodfokú bíróság az elsőfokú végzés – nem fellebbezett részét nem érintve – fellebbezett rendelkezéseit helyben hagyta.
- [5] Az indítványozó – az Alkotmánybíróság főtítkárának felhívására kiegészített indítványa szerint – a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenesek. Alkotmányjogi panaszában azzal érvelt, hogy az egyezségben a karácsonyi ünnepkört és a téli szünetet külön-külön szabályozták, ezért a téli szünetből a karácsonyi ünnepkör időtartamát le kell vonni. Alkotmányjogi panaszában számtalan alkotmánybírói és kúriai határozatra hivatkozott, melyek alapján sérelmezte, hogy az eljáró bíróság ezekkel „szembe menve – nem a kapcsolattartással érintett gyermek és a gyengébb fél, az ún. »különélő szülő« számára kedvezőbb értelmezést fogadta el, vette alapul (ld. pl. elidegenítés, elidegenedés megakadályozása, megelőzése); a két bíróság nem is vizsgálta azt, hogy melyik értelmezés kedvezőbb a kapcsolattartással érintett gyermek és a gyengébb fél, az ún. »különélő szülő« számára.” Kifogásolta, hogy a támadott bírói döntésekben az „»időtartam«-számítással kapcsolatos rendelkezések alkalmazása során az Alaptörvényben biztosított citált jogok alkotmányos tartalmát nem juttatta érvényre, nem tett eleget az alapjogi pozíciók arányosság elvén alapuló, kíméletes kiegyenlítésére és méltányos, mértékletes egyensúlyba kerülésére vonatkozó alkotmányos követelménynek, nem is azonosította az Alaptörvény alkalmazandó rendelkezéseit, alkotmányjogi vizsgálat, értékelés, mérlegelés ezek tekintetében sincsen, a két döntés indokolása nem terjed ki az ügy érdeme szempontjából alkotmányjogilag, alapjogilag releváns vonatkozásokra, szempontokra, kérdésekre, rendkívül hiányos, súlyosan tisztességtelen, önkényes”. Mindennek kapcsán úgy vélte, hogy a kirívóan önkényes, tisztességtelen, elfogult és pártatlan bírói döntések számtalan alapjoga sérelmét okozták. Alkotmányjogi panaszában elsődlegesen az Alaptörvény II. cikke, VI. cikk (1) bekezdés első mondata, XVI. cikk (1)-(3) bekezdése, XX. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére hivat-

kozott. De indítványában nem zárta ki az Alaptörvény további előírásai [pl. Nemzeti hitvallás „Valljuk, hogy együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet.” „Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, viszszaélés és részrehajlás nélkül intézi.” szövegrésze, B) cikk (1) bekezdése, L) cikk (1) bekezdése, R) cikk (2)–(3) bekezdése, I. cikk (1)–(3) bekezdése, 28. cikke] sérelmének megállapíthatóságát. Az Alkotmánybíróság a kiegészített alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.

- [6] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendben meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [7] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó az alapügyben kérelmezett volt, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmezett ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [8] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (a jogerős végzést az indítványozó 2024. augusztus 8-án vette át, alkotmányjogi panaszát az ügyben eljáró elsőfokú bíróságon terjesztette elő 2024. október 2-án) a rendes jogorvoslattal nem támadható jogerős bírósági végzést támadta.
- [9] Az Abtv. 52. §-a kifejezetten rögzíti a határozott kérelem követelményét, amelynek részét képezi az indokolás előterjesztésének a kötelezettsége is [52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]: „[i]ndokolás hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség.” [34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]]. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja értelmében az indítvány akkor tartalmaz határozott kérelmet, ha bemutatja az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét és egyértelmű indokolást ad elő arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, illetve bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény felhívott szabályával. Az indítvány e követelménynek nem tesz eleget. Az indítványozó ugyanis alkotmányossági érvelést tartalmazó egyértelmű indokolást nem adott elő azt érintően, hogy miért tartja a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény indítványban megjelölt egyes rendelkezéseibe ütközőnek. Összességében állította az Alaptörvény indítványban felsorolt rendelkezései – II. cikk, VI. cikk (1) bekezdés első mondat, XVI. cikk (1)–(3) bekezdés, XX. cikk (1) bekezdés, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdés – sérelmét, anélkül, hogy az egyes alaptörvényi cikkek sérelmének bekövetkezését külön-külön indokolta volna. Így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt határozott kérelem követelményének nem tesz eleget, ezért érdemben nem vizsgálható.
- [10] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában írt feltételeknek, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3370/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3134/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (1) bekezdés e) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.VI.20.508/2022/33.számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó hivatkozott arra, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 271. § (1) bekezdés e) pontja, amely kizárja a Kúria által hozott döntések felülvizsgálatát, sérti a jogorvoslathoz való jogát. Az indítványozó szerint továbbá a Makói Járásbíróság 3.P.20.509/2019/36. számú ítélete, a Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.577/2021/29. számú ítélete, valamint a Kúria Pfv.VI.20.508/2022/33.számú ítélete sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát.
- [2] 2. Az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás szerint az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozó nem lakáscélú, pince ingatlant bérelt egy gazdasági társaságtól. Az indítványozó és a bérbeadó közötti bírósági per annak az elszámolási vitának az eredménye, hogy kölcsönösen igényt kívántak érvényesíteni a másikkal szemben az ingatlanon végzett meg nem térített beruházás, illetve az elmaradt bérleti díj miatt.
- [4] Az első fokon eljáró Makói Járásbíróság a 3.P.20.509/2019/36. számú ítéletével az indítványozó kereseti kérelmét elutasította és az alperes bérleti díj igényének adott helyt. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a bérleti szerződés felmondása szabályszerű volt, és az indítványozó nem tudta a kárigényét kellően alátámasztani.
- [5] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Gyulai Törvényszék a 9.Pf.25.577/2021/29. számú határozatában az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság részletesen foglalkozott az indítványozónak az elsőfokú bíróság elfogultságával kapcsolatos érvelésével, és arra következtetett, hogy az indítványozó a fellebbezésében nem hozott fel a perben eljáró bírót, illetve a teljes elsőfokú bíróság elfogultságát megalapozó egyéb olyan körülményt, amelyet nem bíráltak volna el. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett olyan eljárási hibát, ami az ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna, továbbá tartalmi szempontból sem merült fel olyan szempont, ami az elsőfokú ítélet törvényességét megkérdőjelezné.
- [6] A jogerős döntéssel szemben az indítványozó a Kúriához fordult. A támadott döntésben a Kúria rámutatott, hogy a felülvizsgálati kérelem a benyújtásra nyitva álló határidőn túl nem egészíthető ki, így csak azt a részét vette alapul, amelyet az indítványozó határidőben nyújtott be. A Kúria megállapította továbbá, hogy az indítványozó elfogultsági kifogásai nem hatottak ki az ügy érdemére. Rámutatott továbbá, hogy az indítványozó nyilatkozattételi lehetőségei nem sérültek. Összességében úgy értékelte, hogy az eljáró bíróságok törvényesen értékelték az alapul szolgáló tényeket, és azok alapján az anyagi joggal összhangban álló döntéseket hoztak.
- [7] 3. Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a Kúria, valamint az első- és a másodfokú bíróság jogerős ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint azok megsemmisítését kérte. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogot. Hivatkozott továbbá arra, hogy az igazolási kérelem elutasításával szemben – a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján – nem volt számára biztosított a jogorvoslat, így sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése.

- [8] Az indítvány részletesen ismerteti a kereseti kérelemben érvényesíteni kívánt polgári jogi igényt. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntések a tisztességes eljáráshoz való joggal ellentétes módon önkényesek. Ténybeli és jogi érveit figyelmen kívül hagyták, így a támadott döntés nem tett eleget az indokolási kötelezettségének.
- [9] Az indítványozó az indítványt több alkalommal kiegészítette.
- [10] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban járt el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [11] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [12] 4.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése értelmében „alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.” Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [13] Az indítványozó saját ügyében jár el, megjelölte az indítványozói jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve 27. §-a alapján kérte az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. A Kúria a támadott döntést 2023. február 15-én hozta meg, az alkotmányjogi panaszt az indítványozó 2023. április 17-én nyújtotta be, így a határidő egyértelműen megtartottnak tekinthető.
- [14] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.
- [15] Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított indítványi elem a határozott kérelem követelményének eleget tesz: az indítványozó megjelölte az alaptörvény-ellenesnek állított jogszabályi rendelkezést, és kérte annak megsemmisítését.
- [16] Az Abtv. 27. §-ára alapított indítványi elem is eleget tesz a határozott kérelem követelményének: az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. További feltétel, hogy az indítvány részletes indokolást tartalmazzon, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont].
- [17] Ez utóbbi feltételnek az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított indítványi elem nem felel meg. Az indítványozó részben általánosságban, a tartalmi alkotmányjogi kapcsolat feltárása nélkül hivatkozik a független és pártatlan bírósághoz való jogának sérelmére, részben pedig olyan, az eljárási törvényekben rögzített rendelkezések sérelmére hivatkozik (pl. nyilatkozattétel elmaradása, elfogultság), amelyekről a Kúria támadott döntése tartalmaz indokolást.
- [18] Az Alkotmánybíróság visszatérően hivatkozik arra, hogy „az Alkotmánybíróság nem ténybíróság, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása a bíróságok, végső soron a Kúria feladata” {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]}. Ugyan a tisztességes eljáráshoz való jog tekintetében szükséges az egyes, az eljárás tisztességességéhez szorosan kapcsolódó elemek alkotmányossági vizsgálata, de hatáskörébe nem a vitatott eljárási lépések okirati szintű vizsgálata tartozik, hanem hogy a támadott döntésekből kiolvashatóan sérült-e az indítványozó alapjoga.
- [19] Mind a Kúria döntéséből, mind az indítványból kiolvasható, hogy az indítványozó több alkalommal vitatta a bírósági eljárás pártatlanságát. Ezekre az észrevételeire a Kúria döntése részletesen indokolt választ adott. Az indítvány nem tartalmaz kellően megalapozott érvelést arra vonatkozóan, hogy ezeken túlmenően az állított

jogsértések milyen összefüggésben állnak az alkotmányos alapjogával, így az indítvány e vonatkozásban sem felel meg a határozott kérelem követelményének.

- [20] 4.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasszal összefüggésben az Alkotmánybíróság álláspontja a következő.
- [21] Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [22] Az indítványozó az alkotmányos alapjoga sérelmét arra alapította, hogy a Kúria az igazolási kérelmet elutasító döntésével szemben nem volt jogorvoslati lehetősége.
- [23] A jogorvoslathoz való jog tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége [25/2012. (V. 18.) AB határozat, Indokolás [53]]. Az igazolási kérelem elutasítása nem érdemi döntés, az a körülmény, hogy a Kúria e tárgyú határozatával szemben nem volt jogorvoslata, a konkrét ügyben nem veti fel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének a sérelmét. Az indítványozónak lehetősége volt az alapul szolgáló ügyben felülvizsgálattal élni, e lehetőségével élt is. A Kúria a támadott döntésben részletesen, tartalmi indokolást adott arra vonatkozóan, hogy a felülvizsgálat kiegészítésének az egyedi ügyben miért nem volt lehetősége.
- [24] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában rögzített követelménynek, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.
- [25] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz visszautasításáról döntött, az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti, végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemről nem kellett határoznia.

Budapest, 2025. március 24.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tündes. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/942/2023.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3135/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 779. § (2) bekezdés *b)* pontja és a Pécsi Ítéltábla Bhar.III.64/2024/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Sólyom Szilvia (a továbbiakban: indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben kérte a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 779. § (2) bekezdés *b)* pontja, és a Pécsi Ítéltábla Bhar.III.64/2024/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását, és a Zalaegerszegi Törvényszék 1.Bf.86/2024/3. számú végzésére kiterjedő megsemmisítését.
- [2] 1.1. A megelőző büntetőeljárásban a Lenti Járásbíróság az 1.B.7/2024/2. számú ítéletével K. K. vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő testi sértés vétsége miatt 1 évre próbára bocsátotta, a vádlottal szemben becsületsértés szabálysértése miatt az eljárást megszüntette.
- [3] A járásbíróság ítélete ellen a magánvádló jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, pénzbüntetés kiszabása érdekében. A Zalaegerszegi Törvényszék az 1.Bf.86/2024/3. számú végzésében a Lenti Járásbíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette. Ezen túlmenően rendelkezett arról is, hogy a végzésével szemben a magánvádló – a Be. 781. §-a alapján – fellebbezést jelenthet be. A törvényszék végzésének indokolásában utalt arra, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 52. § (1) bekezdése alapján a magánvádas eljárásban a magánvádló fellebbezésének illetéke 10 000 forint. Tekintettel arra, hogy a magánvádló a fellebbezési illetéket nem rótta le, a törvényszék felhívta a fellebbezési illeték lerovására, mely felhívásnak a magánvádló nem tett eleget. A törvényszék ezért a Be. 779. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján – figyelemmel a Be. 771. § (1) bekezdés *d)* pontjára – az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az eljárást ügydöntő végzésével megszüntette.
- [4] A Pécsi Ítéltábla Bhar.III.64/2024/6. számú végzésével a másodfokú bíróság végzését helybenhagyta. Az ítéltábla indokolásában utalt arra, hogy a másodfokú eljárás során tényként volt megállapítható, hogy a magánvádló joghatályos figyelmeztetés ellenére a rendelkezésre álló határidő alatt a fellebbezési illetéket nem fizette be. Mindez pedig azt jelentette, hogy a másodfokú bíróság helyesen rendelkezett az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezéséről, és az eljárás megszüntetéséről. Az ítéltábla ugyanakkor a törvényszék végzésének a jogorvoslati jogot rögzítő jogszabályi rendelkezését akként helyesbítette, hogy az a Be. 779. § (3) bekezdésén alapul, mert a harmadfokú bírósághoz fordulás lehetőségét a magánvádas eljárásban is az ellentétes döntés nyitja meg, mely feltétel a jelen ügyben megállapítható volt.
- [5] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint a Be. 779. § (2) bekezdés *b)* pontja, és az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény B) cikkét, T) cikk (3) bekezdését, II. cikkét, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét.
- [6] Az indítványozó az Alaptörvény B) cikkével összefüggésben előadta, hogy a jogbiztonságból fakadó követelmény: a jogszabályoknak tartalmilag egyértelműnek, kiszámíthatónak kell lennie, és a jogalkotó kötelessége, hogy olyan jogszabályt alkosson, amely nem okoz az állampolgároknak sérelmet. Az indítványozó érvelése szerint a Be. támadott rendelkezése e követelményeknek nem felel meg, mert a bíróságok a támadott rendelkezést alkalmazva, alkotmányos indok nélkül visszavették a „megszerzett” jogát. A megszerzett jogok védelme elvének gyakorlati hatása pedig hasonlít a visszaható hatály tilalmához.
- [7] Az indítványozó az Alaptörvény II. cikkének sérelmét azért állította, mert a jogorvoslati szakban eljáró bíróságok azzal, hogy „hatályon kívül helyeztek, azaz semmissé tettek egy olyan ítéletet, amely védeni volt hivatott engem, bennem a kiszolgáltatottság, tehetetlenség érzetét keltette fel, azt, hogy velem bármit megtehetnek.”

- [8] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az indítványozó kifejtette, hogy álláspontja szerint sérült a bírósághoz fordulás joga, mert annak ellenére, hogy a járásbíróság az általa feljelentett személyt elítélte, önmagában a fellebbezési illeték meg nem fizetése miatt a másod- és harmadfokú bíróság mégis határon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet, vagyis amit „egyik kézzel megadtak, azt a másik kézzel elvették”.
- [9] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek, így különösen az Abtv. 26. § (1) bekezdésében, 27. § (1) bekezdésében, 29–30. §-ában és 52. § (1b) bekezdésében fogalt törvényi feltételeknek eleget tesz-e.
- [10] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontja szerint az alkotmányjogi panasz akkor tartalmaz határozott kérelmet, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, illetve egyértelmű indokolást ad elő arra nézve, hogy a támadott jogszabály, illetve bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseivel.
- [11] Az indítvány ugyanakkor e törvényi feltételeknek nem felel meg. Az indítványozó ugyanis az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseivel összefüggésben önálló, alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem terjesztett elő. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem felel meg az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott követelménynek az indítvány, ha az a támadott bírói döntéssel lezárt eljárások leírását és az indítványozó szerint az Alaptörvény sérülni vélt szabályainak idézését tartalmazza, azok tényleges összekapcsolása nélkül {3067/2016. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [13]; 3187/2017. (VII. 14.) AB végzés, Indokolás [9]; 3198/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [9]; 3063/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [12] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszának sem az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított, sem a 27. §-ára alapított részében semmilyen konkrét – az állított jogsérelem és a hivatkozott alaptörvényi rendelkezések között alkotmányjogi összefüggést feltáró – alkotmányjogi érvelést nem adott elő, ezért az indítvány nem felel meg a határozott kérelem feltételeinek.
- [13] Az Alkotmánybíróság a fentiek mellett utal arra is, hogy következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdése nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, így arra alkotmányjogi panaszt alapítani az indítványozónak nincs lehetősége. Az Alaptörvény 28. cikkének állított sérelmével összefüggésben pedig arra mutat rá az Alkotmánybíróság, hogy az e cikkben foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály sem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [14] 3. Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

Haszonicsné Dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3577/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3136/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VII.37.316/2024/2. számú végzése alaptörvény-el-
lenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Kúria Kfv.VII.37.316/2024/2. számú, felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzé-
se ellen – a Budapest Környéki Törvényszék 18.K.701.179/2023/9. számú ítéletére is kiterjedően – terjesztett elő
az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkot-
mányjogi panaszt 2024. július 16-án, a Budapest Környéki Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. A pa-
naszbeadvány a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) és
(7) bekezdésével tartotta ellentétesnek.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszból és az ügyben hozott bírói döntésekből megállapítható, hogy az alapügy (állat-
védelmi ügyben hozott közigazgatási határozat jogszerűségének vizsgálata) tárgya egy állatvédelmi bírságot és
kutya közterületen történő vezetésére vonatkozó szigorúbb szabályokat előíró közigazgatási határozat miatti
jogvita volt.
- [3] A bíróság által megállapított tényállás szerint Pest Vármegye Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala – az alapügy al-
perese – a 2022. február 14-én kelt, PE-06/ÉÁO1/00162-4/2022. számú határozatával az indítványozót – egye-
bek mellett – 150 000 Ft állatvédelmi bírság megfizetésére, valamint arra kötelezte, hogy magyar vizsla fajtájú
kutyáját közterületen kizárólag szájkosárban, megfelelő pórázzal és olyan nyakörvvel ellátva sétáltassa, amely
megakadályozza a kutya elszabadulását, valamint hogy embernek, vagy állatnak sérülést okozzon. Kötelezte to-
vábbá az indítványozót arra is, hogy a kutyájával egy az ebek viselkedésének megítélésében jártas szakértővel
egyeztetett képzésen vegyen részt. E határozat előzménye az volt, hogy az indítványozó kutyája 2021. november
28-án megtámadott egy kistestű ebet, annak halálát okozva. 2019-ben az indítványozó kutyája egyszer már
megtámadta ugyanezt az állatot, ami miatt a hatóság akkor figyelmeztette az indítványozót, és kötelezte, hogy a
kutyáját minden esetben felügyelet alatt, kizárólag pórázzal és megfelelő nyakörvvel sétáltassa.
- [4] A PE-06/ÉÁO1/00162-4/2022. számú határozattal szemben az indítványozó keresettel élt, amelyet követően a
járási hivatal azt a 2022. április 25-én kelt, PE-06/ÉÁO1/00162-12/2022. számú határozatával az indokolásában
kiegészítette. A Budapest Környéki Törvényszék azonban a keresetnek helyt adott, és a 2022. szeptember 28-
án kelt, 18.K.701.105/2022/6. számú ítéletével a járási hivatal határozatát és az azt módosító határozatot is meg-
semmisítette, a járási hivatalt pedig új eljárásra kötelezte. Az ítélet szerint a járási hivatalnak a tényállást
teljeskörűen fel kell tárnia, figyelembe kell vennie az indítványozó által csatolt magánszakértői véleményt, a
történeti tények valóságtartalmát ellenőriznie kell, és vizsgálnia kell az indítványozó kutyája „jellemzően agresz-
zív magatartását” mint szakkérdést.
- [5] A megismételt eljárást követően a járási hivatal meghozta a 2023. február 16-án kelt, PE-06/ÉÁO1/00138-
6/2023. számú határozatát, amelyben az indítványozót – továbbra is – 150 000 Ft állatvédelmi bírság megfize-
tésére kötelezte, valamint arra, hogy kutyáját a közterületen kizárólag szájkosárban, 2 méternél nem hosszabb
pórázzal és az elszabadulást meggátló nyakörvvel sétáltassa.
- [6] 2.1. Az indítványozó a hatósági határozatok ellen keresettel élt, de azt a Budapest Környéki Törvényszék a
2024. március 6-án kelt, 18.K.701.179/2023/9. számú ítéletével elutasította.
- [7] Az ítélet indokolásában a törvényszék – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiak-
ban: Kp.) és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.), az álla-
tok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávtv.), valamint a kedvtelésből
tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.)
kapcsolódó rendelkezéseit idézve – kifejtette, hogy arról kellett döntenie, hogy a járási hivatal a megismételt

eljárás során eleget tett-e a 18.K.701.105/2022/6. számú ítéletben foglaltaknak. Ez megállapítható volt; a tényállás-feltárási és mérlegelési kötelezettségét a járási hivatal nem sértette meg, döntése a per tárgyának a súlyához illeszkedő, okszerű indokolást tartalmaz. A támadott hatósági határozat értékelte az indítványozó által csatolt magánszakértői véleményt, a történeti tények valóságtartalmát – a bizonyítékok szabad mérlegelésének elvére támaszkodva – ellenőrizte, és az indítványozó kutyája „jellemzően agresszív magatartását” is vizsgálta, kimondva, hogy e magatartás nem megállapítható. A járási hivatal a megismételt eljárás során szakértői véleményt kért arra vonatkozóan, hogy a kutya ismét okozhat-e sérülést embernek vagy állatnak, és hogy veszélyesnek minősíthető-e. A szakértői vélemény szerint a kutyának van hajlama arra, hogy ismét sérülést okozzon, de nem javasolt a veszélyessé nyilvánítása. E megállapításokat a járási hivatal határozata rögzítette és értékelte, amint értékelte az indítványozó által csatolt magánszakértői véleményt is. A járási hivatal a szankcionálás folyamán a fokozatosság elvét érvényre juttatta, ugyanis az Ávtv. 42/D. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, legyenyhébb elrendelhető intézkedést alkalmazta. Azt, hogy a hatóság késedelmesen továbbította az indítványozó keresetét, a bíróság nem értékelte olyan eljárási szabályszegésként, ami az érdemi elbírálásra lényeges kihatással lett volna. A PE-06/ÉÁO1/00138-6/2023. számú határozat mindezek alapján nem jogsértő, a törvényszék az indítványozó keresetét mint megalapozatlant, elutasította.

- [8] 2.2. Az indítványozó a törvényszék ítélete ellen felülvizsgálati kérelmet és a felülvizsgálati kérelem befogadására irányuló kérelmet nyújtott be a Kúriához, de a Kúria a 2024. május 14-én kelt, Kfv.VII.37.316/2024/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta.
- [9] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdését idézve nem látta indokoltnak a rendkívüli perorvoslat lefolytatását. A Kúria értékelése szerint az indítványozó nem mutatta be, hogy a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében pontosan miért tartja indokoltnak a felülvizsgálati kérelem befogadását [Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont]. Elvi jelentőségű jogkérdést, vagy az esetleges széttartó gyakorlatot alátámasztó alsóbb fokú bírósági határozatokat az indítványozó nem tárt fel. A felvetett jogkérdés különleges súlyára, társadalmi jelentőségére [Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont] sem utalt konkrétan az indítványozó kérelme, pusztán általánosságban hivatkozott arra, hogy az állategészségügy, az állatvédelem, a kedvtelésből tartott állatok szabályozása a társadalom széles körét érinti. Hasonló ügyek sorozatos előfordulásáról azonban a Kúriának nincs hivatalos tudomása. Nem hivatkozott továbbá az indítványozó – a befogadhatóság körében – alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre sem [Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont]; ezek kiválogatása a felülvizsgálati kérelemből pedig nem hárítható át a Kúriára. Végül az indítványozó felsorolt ugyan a megismételt eljárás kereteinek értelmezésére vonatkozó három kúriai határozatot, de nem mutatta be, hogy az általa támadott ítélet az ezekben kifejtett jogértelmezést ne követné, attól eltérne. [Kp. 118. § (1) bekezdés b) pont]. A Kúria szerint az indítványozó a felülvizsgálati kérelem befogadását valójában a bíróság jogi érvelését kritizálva kérte, de ez nem vet fel a Kúria közzétett határozataiban kifejtett jogértelmezéstől való eltérést. A Kúria ezért a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.
- [10] 3. Az indítványozó a Kúria a Kfv.VII.37.316/2024/2. számú végzésével és a Budapest Környéki Törvényszék 18.K.701.179/2023/9. számú ítéletével szemben az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő 2024. július 16-án, a Budapest Környéki Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek.
- [11] Az alkotmányjogi panasz összefoglalta a tényállást és a pertörténetet, majd tartalmazza az indítványozó nyilatkozatát a jogorvoslati lehetőségek kimerítéséről, a benyújtási határidő megtartásáról és az indítványozó – mint felperes – érintettségéről.
- [12] 3.1. A Budapest Környéki Törvényszék 18.K.701.179/2023/9. számú ítélete az indítványozó szerint sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot. Ennek alátámasztásaként az Ákr. 50. § (2) bekezdése és 103. § (4) bekezdése szerinti határidő-szabályokra hivatkozott, amelyek alapján – értelmezése szerint – vele szemben a hatóság határidő-túllépés miatt szankciót nem alkalmazhatott volna. Sérelmezte az indítványozó azt is, hogy a járási hivatal a Kp. 40. § (1) bekezdése szerinti határidőt túllépve továbbította a keresetét a bírósághoz.
- [13] Hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére is, mert álláspontja szerint az ügyben a bíróságnak – figyelemmel a Kp. 85. § (3) bekezdés a) pontjára és 92. § (1) bekezdés b) pontjára – észlelnie kellett volna, hogy semmisségi ok áll fenn a határidő-túllépés miatt. A pa-

nasz szerint az alapeljárás és a megismételt eljárás egységes egészet képez, erre figyelemmel pedig a hatóság az ügyintézési határidőt nem tartotta be, azt jelentősen túllépte. A Kp. 78. § (1) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésére hivatkozással az indítványozó a tényállás megállapítását és a bizonyítékok értékelését is kritizálta, különösen a magánszakértői vélemény, valamint a kutya „jellemzően agresszív magatartása” mikénti értékelését.

- [14] 3.2. A Kúria Kfv.VII.37.316/2024/2. számú végzését illetően az indítványozó visszahivatkozott a felülvizsgálati kérelmében foglaltakra, amelyben az ügyintézési határidő túllépését, a közigazgatási határozat semmisségét és a szankció alkalmazását kifogásolta. Utalt rá, hogy a Kúria által a felülvizsgálat befogadhatóságát illetően hiányolt érvelés a felülvizsgálati kérelemben benne volt. Sérelmezte, hogy a Kúria szerint az általa hivatkozott számos precedensértékű döntés nincs összefüggésben a jelen üggyel. Ezzel nem értett egyet, ezért szerinte a felülvizsgálati kérelem befogadásának alap nélküli megtagadása sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti érdemi jogorvoslathoz való jogát.
- [15] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [16] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [17] 5. Az indítványozó a Kúria Kfv.VII.37.316/2024/2. számú végzésének kézbesítéséhez képest az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. Nem tekinthető elkésettnek az alkotmányjogi panasznak a Budapest Környéki Törvényszék 18.K.701.179/2023/9. számú ítéletét támadó része sem, figyelemmel az Ügyrend 32. § (5) bekezdésére, és arra, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaiban, valamint b) pontjában foglalt befogadhatósági okokat mérlegelve hozta meg a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzését. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapeljárásban felperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozott – megjelölve az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (tartalmilag) (7) bekezdését –, továbbá a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [18] 6. Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz. Tartalmazza: a) a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [a XXIV. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán azt, hogy a bíróság nem észlelte, hogy a hatóság az eljárási határidőt megsértette, a XXVIII. cikk (7) bekezdése kapcsán pedig azt, hogy a Kúria az előadott érvei ellenére nem fogadta be a felülvizsgálati kérelmét]; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést (Kúria Kfv. VII.37.316/2024/2. számú végzését, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 18.K.701.179/2023/9. számú ítéletét); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntéseket.
- [19] 7. Az Abtv. 29. §-a az indítvány befogadhatóságának tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellelű, és meglétük vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [20] 7.1. Az Alkotmánybíróság elsőként utal rá, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jog részjogosítványát jelentő észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog alkotmányos tartalmát – amennyire e jog konkretizálhatósága ezt lehetővé tette – már számos tekintetben ki-

bontotta. A 17/2019. (V. 30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rámutatott: „Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése nem teremt konkrét, számszerűsített határidőt vagy határnapot a hatósági döntésekre nézve, továbbá a törvényi határidő nem azonosítható mechanikusan az alapjog szerinti észszerű határidővel. Ehelyett az Alaptörvény elvi szinten szól az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jogról, amely a *fair* hatósági eljárás egyik Alaptörvényben nevesített részjogosítványát képezi. Ez azonban nem abszolút jog.” {Indokolás [45]}. A 25/2020. (XII. 2.) AB határozatban foglaltak szerint pedig: „Konkrétumok alapján mérlegelhető, hogy az adott eljárásban érvényesült-e az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog. Annak érdekében tehát, hogy az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog állított sérelme – a törvényi határidőn túl kiszabott adóbírság esetében – elbírálhatóvá váljon, az adott hatósági eljárás Alaptörvényre visszavezethető sajátosságainak, az elmulasztott határidő jogi természetének és egyéb jellemzőinek, valamint a kiszabott közigazgatási szankció karakterének elemzésére van szükség. Az ezek vizsgálatából származó megállapításokat az egyedi ügy konkrét körülményeire kell vetíteni a teszt utolsó mozzanataként.” {Indokolás [37]}. Az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog mikénti értelmezése ezért alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel.

- [21] A Budapest Környéki Törvényszék 18.K.701.179/2023/9. számú ítéletét azért tartotta az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését sértőnek az indítványozó, mert álláspontja szerint határidő szempontjából az alapeljárást és a megismételt eljárás egységet képez, erre figyelemmel ügyében a hatóság az ügyintézési határidőt nem tartotta be, ezt pedig – mint semmisségi okot – a bíróságnak észlelnie kellett volna. Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy ilyen jellegű kifogást az indítványozó sem a keresetében, sem a felülvizsgálati kérelmében nem adott elő, így a támadott bírói döntések az eljárási határidő értelmezését érintő rendelkezést – amelyet az indítványozó sérelmezhetne – nem is tartalmaznak. Nem következik továbbá az Ákr. és a Kp. indítványozó által hivatkozott szabályaiból olyan értelmezés, amely szerint az ügyintézési határidő szempontjából az alapeljárás és a megismételt eljárás egységet képezne; sem pedig az, hogy ezen eljárások együttes határidő-túllépése lényeges eljárási szabálysértésként semmisségi okot idézne elő. E tekintetben ezért a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteye nem merül fel.
- [22] Kifogásolta az indítványozó azt is, hogy a járási hivatal a Kp. 40. § (1) bekezdése szerinti határidőn túl továbbította a keresetét a bírósághoz; ez a körülmény azonban nincs összefüggésben az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntések tartalmával, és amint a Budapest Környéki Törvényszék támadott ítélete indokolásának [51] bekezdése is leszögezi: „Jelen perben vizsgált döntés bíróságra való késedelmes felterjesztése az ügy érdemi elbírálására nem volt kihatással.” Bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteyét ezért ez a körülmény sem veti fel.
- [23] 7.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései kapcsán az indítvány még a Budapest Környéki Törvényszék általi tényállás-megállapítást és bizonyítékértékelést kifogásolta, valamint azt, hogy a Kúria alap nélkül tagadta meg a felülvizsgálati kérelem befogadását.
- [24] Az előbbiit illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet rá, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára nem rendelkezik hatáskörrel [...]. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat”. {3169/2024. (V. 10.) AB végzés, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panaszból kiolvashatóan az indítványozó jelen esetben egyes bizonyítékok (így különösen a magánszakértői vélemény) bíróság általi értékelését és a tényállás megállapítását kifogásolta, és ezek alapján a törvényszék ítéletével való egyet nem értését, annak tartalmi kritikáját fogalmazta meg. Ez azonban az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteyét nem veti fel.
- [25] Az utóbbival kapcsolatban pedig emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy következetes gyakorlata szerint, hacsak nem merül fel annak a kéteye, hogy a Kúria eloldotta volna magát a jogszabály szövegétől {Lásd: 3417/2024. (XI. 28.) AB határozat, Indokolás [37]}, a felülvizsgálati kérelem befogadása feltételei fennállásának a vizsgálata „sem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság a Kúria döntését nem bírálhatja felül” {3240/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3327/2024. (VII. 29.) AB végzés, Indokolás [22]}. Jelen ügyben a Kúria a támadott végzésében részletesen megvizsgálta és megindokolta valamennyi, az indítványozó által hivatkozott befogadási ok vonatkozásában, hogy azok törvényi feltételei

miért nem teljesülnek {lásd: Kúria végzése, Indokolás [17]–[29]}. Így e tekintetben sem merül fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélye.

- [26] 8. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 29. §-ában foglaltakra, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3107/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3137/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Hegymegi-Barakonyi és Fehérváry Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda, megbízott ügyvéd: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán) eljáró, élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban kezdeményezte a 279/2023. (VI. 29.) Korm. rendelettel, a 347/2023. (VII. 27.) Korm. rendelettel, a 440/2023. (IX. 25.) Korm. rendelettel és az 516/2023. (XI. 22.) Korm. rendelettel módosított, a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2., 2/A. és 3/A. §-ai, valamint a 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XII. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1)–(2) bekezdései, a XV. cikk (2) bekezdése és az M) cikk (1)–(2) bekezdései állított sérelme miatt.
- [2] 2. A kifogásolt jogi szabályozás lényege az alábbiakban összegezhető.
- [3] A Kormány, az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-aira figyelemmel, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg a Korm. rendeletet.
- [4] A Korm. rendelet sérelmezett rendelkezései az 1. számú mellékletben megjelölt akcióköteles termékkategóriák [baromfihús; sertés-, marhahús, egyéb húsfélések; hal, halkonzerv; húskészítmények; tej, tejföl és helyettesítő; joghurt és egyéb savanyított készítmények; egyéb tejtermék; sajt; vaj, margarin és készítményei; egyéb zsiradékok (növényi és állati); kenyér; péksütemények; száraztészta, rizs, egyéb cereáliák; liszt, cukor, tartósított lisztésáru; friss zöldség; friss gyümölcs; gyümölcs-, zöldséglé; készételek, fűszerek, ételízesítők; kávé, tea; ásványvizek és üdítőitalok] és a 2. számú mellékletben megjelölt kedvezményes árú termékfajták [kristálycukor (fehér cukor); búzafinomliszt BL 55; finomított napraforgó étolaj; házi sertés comb (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); csirkemell; csirkefarhát – hát, egyben vagy külön far és szárnyvég (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); ultra magas hőmérsékleten hőkezelt, 2,8% tömegszázalék zsírtartalmú tehéntej; friss tojás, héjában a *Gallus domesticus* fajhoz tartozó szárnyasokból (kivéve a keltetésre szánt, megtermékenyített tojás); étkezési burgonya, kivéve újborgonya] tekintetében egyrészt árcsökkentést [2. § (1), (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §], ismétlődő jellegű akciókat [2. § (2) és (7) bekezdése], meghatározott akciós ár [2. § (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §] alkalmazását, a kedvezményes árú termékfajták vonatkozásában megadott időszakban értékesített átlagos mennyiség folyamatos forgalmazását (árusítását), valamint az ezeket biztosító készleten tartást [3/A. §] írják elő. A kereskedőt a kedvezményes árú termékek árázásával összefüggő, az általános politikai koordinációért felelős miniszter által – lásd: a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet végrehajtásáról szóló 12/2023. (V. 19.) MK rendeletben (a továbbiakban: Vhr.) – meghatározott tartalmú és formájú tájékoztatási kötelezettség [Korm. rendelet 4. § (3) bekezdése] is terheli.

- [5] 3. Az indítványozó szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elve elsősorban azért sérelül, mert a Korm. rendelet a veszélyhelyzeti jogalkotás kereteit túllépő szabályozás. Álláspontja szerint a Korm. rendelet rendelkezései a veszélyhelyzetet kiváltó esemény káros hatásainak megelőzésével, illetve elhárításával nem kapcsolhatóak össze. A veszélyhelyzetet kiváltó eseményt sem meg nem előzi, sem nem kezeli, sem fel nem számolja az, hogy a magyarországi kiskereskedelemben a kereskedőknek kötelezően árcsökkentést kell bevezetniük akciós időszakonként meghatározott termékekre. Ez a körülmény nem áll összefüggésben az Ukrajnában fennálló fegyveres konfliktussal. A Kormány a felhatalmazást adó törvény alapján a nemzetgazdaság stabilitása érdekében is hozhat intézkedéseket különleges jogrendben, de az indítványozó megítélése szerint a Korm. rendelet céljaként megjelölt infláció csökkentésére az árszabályozás nem alkalmas, így a támadott rendelkezések indokolatlanok és észszerűtlenek. Az árcsökkentésre vonatkozó szabályozás nyilvánvalóan nem tesz eleget a felhatalmazó törvényben előírt szükségesség és arányosság követelményének.
- [6] Ugyancsak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és jogbiztonság elvének sérelmét állítja az indítványozó a Vhr. és módosítása tekintetében amiatt, mert álláspontja szerint a kihirdetés és következő napi hatályba lépés nem biztosított kellő időt az alkalmazásukra való felkészüléshez, a formai követelményeket, arculati elemeket és szöveget tartalmazó tájékoztató anyagok elkészítéséhez és kihelyezéséhez.
- [7] Az indítványozó szerint a támadott rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joggal és sértik az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében rögzített, kisajátításra vonatkozó alkotmányos garanciákat is. A Korm. rendelet szükségtelenül és aránytalanul, az értékgarancia követelményét megsértve korlátozza és vonja el az indítványozó tulajdonhoz való jogát, egyebek mellett a beszerzési áron, illetve a beszerzési árhoz képest csökkentett áron, veszteséget eredményező kötelező értékesítési kötelezettséggel.
- [8] Az indítványozó értelmezésében a Korm. rendelet sérti az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében és az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében foglalt vállalkozás szabadságát, mivel nem csupán szükségtelen és aránytalan módon korlátozza a vállalkozás szabadságához való jogot, hanem kiüresíti annak lényeges tartalmát. A kötelező akciók, illetve a beszerzési áron, valamint a beszerzési ár alatti értékesítés előírása, illetve a termékek árusítandó mennyiségének meghatározása a vállalkozáshoz való jogot az indítványozó állítása szerint olyan mértékben szorítják korlátok közé, melynek következtében az alapjog lényege teljes mértékben elvész, továbbá el is lehetetlenül az indítványozó vállalkozói tevékenysége azáltal, hogy veszteséges működésre kényszerül. A vállalkozás szabadsága magában foglalja azt is, hogy a vállalkozói tevékenységgel szabadon fel lehessen hagyni, amit a Korm. rendelet nem tesz lehetővé. A kötelező előírások a szerződési szabadságot is hátrányosan érintik.
- [9] A sérelmezett rendelkezések az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésében foglalt, az államnak a tisztességes gazdasági verseny feltételei biztosítása kötelezettségével is ellentétben állnak. Az árcsökkentés hátrányos pozícióba kényszeríti az érintett kereskedőket és a jogalkotó maga teremti meg az erőfölénnyel való visszaéléshez a jogi környezetet. A fogyasztói jogok védelme sem érvényesül, mivel az egyes mesterségesen alacsony árú termékek többszörös forgalmazási kötelezettsége hatásában eltéríti és torzítja a fogyasztói döntéseket és a keresletet.
- [10] Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmét az indítványozó egyrészt azzal indokolta, hogy a kifogásolt rendelkezések személyi hatálya adott főtevékenységhez kötődik, ennek eredményeként az élelmiszer-kiskereskedelmi tevékenységet nem főtevékenységként folytató, de 1 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételű kiskereskedelmi tevékenységből realizáló vállalkozásokra nem terjed ki, ekként az indítványozót hátrányosan különbözteti meg több, vele összehasonlítható helyzetben lévő kereskedővel szemben. Másrészt, mivel a rendelkezések tárgyi hatálya csupán bizonyos élelmiszerekre terjed ki, a mesterségesen alacsony ár ezen termékek forgalmát növeli és az egyéb élelmiszerek forgalmát csökkenti, ezért hátrányos megkülönböztetést eredményez az adott termékfajták gyártói és termelői között.
- [11] Az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét arra hivatkozással állítja az indítványozó, hogy a támadott rendelkezések kifejezetten egészségtelennek tekintett – emiatt adóztatott termékek – és gyengébb minőségű termékek tartósan alacsony árával, a készleten lévő mennyiség növelésének előírásával ezen élelmiszerek fogyasztására ösztönzi a vásárlókat.
- [12] 4. Az indítvány benyújtását követően a nemzetgazdasági miniszter *amicus curiae* beadványt terjesztett elő.
- [13] 5. Az Abtv. 56. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvény-

ben előírt formai és tartalmi követelményeknek. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése szerint a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [14] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése alapján a jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan nap elteltével az alkotmánybíróági eljárás megindításának nincs helye.
- [15] Az indítványozó a Korm. rendelet 2., 2/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességét a 2024. január 26. napján kelt és az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványában kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 2023. augusztus 1-jei – és későbbi hatállyal – módosított Korm. rendelet 2. § (1), (2), (3), (5), (6) és (7) bekezdései lényeges tartalmukat, nevezetesen az akcióköteles termékekre előírt árcsökkentés és kötelező akció jogintézményét és kiegészítő szabályait tekintve megegyeznek a Korm. rendelet 2023. május 6. napján hatályba lépett rendelkezéseivel, ezért az ezekre a rendelkezésekre irányuló panasz nyilvánvalóan elkésett, ebben a tekintetben alkotmánybíróági eljárásnak nem volt helye.
- [16] 5.2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján akkor terjeszthető elő alkotmányjogi panasz, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [17] Ebben az esetben a Korm. rendelet rendelkezései más állami aktus közbejötté nélkül érvényesülnek, a kifogásolt rendelkezéseket illetően nincs jogsérelem orvoslására biztosított jogorvoslat, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.
- [18] 5.3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, ugyanis az alapjogot érintő személyes, közvetlen és aktuális sérelem különbözteti meg a kivételes panaszt más alkotmánybíróági eljárásoktól. A személyes érintettség az indítványozó alapjogának sérelmét jelenti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés érinti-e az indítványozó alapjogát; az aktuális érintettség követelménye vonatkozásában pedig az, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, mindig a konkrét esetben lehet eldönteni [lásd: 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31]].
- [19] Jelen ügyben az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó a támadott rendelkezések többségének címzettje, a rendelkezések a jogi helyzetére hatással vannak, ezért személyes, közvetlen és aktuális érintettsége – a Korm. rendelet 2. § (3) bekezdését kivéve, amely a miniszter számára szab feladatot – általánosságban megállapítható.
- [20] 5.4. Az Abtv. 52. §-a értelmében határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be. Az indítvány a határozott kérelem tartalmi és formai követelményének az alábbiak szerint, részben tesz eleget.
- [21] Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást [Abtv. 26. § (2) bekezdés] tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértettnek ítélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, XII. cikk (1) bekezdés, XIII. cikk (1)–(2) bekezdés, XV. cikk (2) bekezdés M) cikk (1)–(2) bekezdés], kifejtí az Alaptörvényben biztosított jogok állított sérelmének lényegét és kifejezetten kéri a Korm. rendelet támadott rendelkezései megsemmisítését.
- [22] Alkotmányjogi panasz, így az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz is, kizárólag Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható [lásd: 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [17]]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és az abból levezetett jogbiztonság az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így ennek sérelme alkotmányjogi panaszban csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]] – kifogásolható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alapított, a jogalkotási felhatalmazás kereteinek megsértését kifogásoló indítványi elem ezért jelen ügyben érdemben nem volt vizsgálható. Az indítványozó a Vhr. tekintetében ugyan hivatkozott a kellő felkészülési idő hiányára, azonban kifejezett kérelmet a Vhr. tekintetében nem terjesztett elő, ekként az Alkotmánybíróság ezt a felvetést sem vizsgálhatta.

- [23] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által felhívott, az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését illetően emlékeztet arra, hogy következetes értelmezése szerint nem tekinti Alaptörvényben biztosított jognak {lásd: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [53]}, ezért ennek vizsgálatát is mellőzte.
- [24] Az indítványozó az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét nem saját alkotmányos joga, hanem a lakosság (vásárlók) tekintetében veti fel, ezért a már hivatkozott, a személyes, közvetlen és aktuális sérelem követelményének az indítvány e tekintetben nem felel meg {lásd: 3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [61]}. Ezzel a kérdéssel összefüggésben azt is megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez való jog alanya egyébként is kizárólag természetes személy lehet {lásd: 3196/2020. (VI. 11.) AB határozat, Indokolás [12]}. Hasonlóképpen nem állapítható meg az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettsége az akciók termékek (termelők és gyártók) közötti hátrányos megkülönböztetés tekintetében sem, ezért az Alkotmánybíróság ezeket az indítványi elemeket sem vizsgálhatta.
- [25] 6. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány alapján érdemben a Korm. rendelet 2. § (2a) bekezdésével, a 2/A. és 3/A. §-aival, valamint a 4. § (3) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemeket vizsgálhatta.
- [26] Az Alkotmánybíróság a vizsgált kérdéseket illetően ugyanakkor rámutat, hogy a 3323/2024. (VII. 29.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) a veszélyhelyzeti Korm. rendeletekben bevezetett ún. ársapkát, vagy akciók árát, forgalmazási és árusítási kötelezettséget (a készlet rendelkezésre-tartásra is kiterjedően) mind az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében deklarált vállalkozáshoz való jog, mind az M) cikk (1) bekezdéséből következő szerződési szabadság, mind a XIII. cikk (1)–(2) bekezdéseiben védett tulajdonhoz való jog tekintetében elbírálta és nem találta alaptörvény-ellenesnek {Indokolás [142]–[156]}.
- [27] Ugyancsak nem ítélte az Alaptörvénybe ütközőnek és a diszkrimináció tilalmát sértőnek az Alkotmánybíróság, hogy az előírt kötelezettségek a „nagy üzletláncokra” vonatkoznak {Abh. Indokolás [104]}.
- [28] Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság a jelenlegi indítványban foglaltakkal tartalmilag azonos kérdésekről érdemben döntött, az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-át illetően arra a következtetésre jutott, hogy jelen alkotmányjogi panasz nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [29] 7. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételek teljesülésének hiányában nem fogadható be, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/231/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3138/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Hegymegi-Barakonyi és Fehérváry Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda, megbízott ügyvéd: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán) eljáró, élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban kezdeményezte a 279/2023. (VI. 29.) Korm. rendelettel, a 347/2023. (VII. 27.) Korm. rendelettel, a 440/2023. (IX. 25.) Korm. rendelettel és az 516/2023. (XI. 22.) Korm. rendelettel módosított, a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2., 2/A. és 3/A. §-ai, valamint a 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XII. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1)–(2) bekezdései, a XV. cikk (2) bekezdése és az M) cikk (1)–(2) bekezdései állított sérelme miatt.
- [2] 2. A kifogásolt jogi szabályozás lényege az alábbiakban összegezhető.
- [3] A Kormány, az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-aira figyelemmel, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg a Korm. rendeletet.
- [4] A Korm. rendelet sérelmezett rendelkezései az 1. számú mellékletben megjelölt akcióköteles termékkategóriák [baromfihús; sertés-, marhahús, egyéb húsfélések; hal, halkonzerv; húskészítmények; tej, tejföl és helyettesítő; joghurt és egyéb savanyított készítmények; egyéb tejtermék; sajt; vaj, margarin és készítményei; egyéb zsiradékok (növényi és állati); kenyér; péksütemények; száraztészta, rizs, egyéb cereáliák; liszt, cukor, tartósított lisztésáru; friss zöldség; friss gyümölcs; gyümölcs-, zöldséglé; készételek, fűszerek, ételízesítők; kávé, tea; ásványvizek és üdítőitalok] és a 2. számú mellékletben megjelölt kedvezményes árú termékfajták [kristálycukor (fehér cukor); búzafinomliszt BL 55; finomított napraforgó étolaj; házi sertés comb (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); csirkemell; csirkefarhát – hát, egyben vagy külön far és szárnyvég (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); ultra magas hőmérsékleten hőkezelt, 2,8% tömegszázalék zsírtartalmú tehéntej; friss tojás, héjában a *Gallus domesticus* fajhoz tartozó szárnyasokból (kivéve a keltetésre szánt, megtermékenyített tojás); étkezési burgonya, kivéve újborgonya] tekintetében egyrészt árcsökkentést [2. § (1), (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §], ismétlődő jellegű akciókat [2. § (2) és (7) bekezdése], meghatározott akciós ár [2. § (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §] alkalmazását, a kedvezményes árú termékfajták vonatkozásában megadott időszakban értékesített átlagos mennyiség folyamatos forgalmazását (árusítását), valamint az ezeket biztosító készleten tartást [3/A. §] írják elő. A kereskedőt a kedvezményes árú termékek árázásával összefüggő, az általános politikai koordinációért felelős miniszter által – lásd: a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet végrehajtásáról szóló 12/2023. (V. 19.) MK rendeletben (a továbbiakban: Vhr.) – meghatározott tartalmú és formájú tájékoztatási kötelezettség [Korm. rendelet 4. § (3) bekezdése] is terheli.

- [5] 3. Az indítványozó szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elve elsősorban azért sérül, mert a Korm. rendelet a veszélyhelyzeti jogalkotás kereteit túllépő szabályozás. Álláspontja szerint a Korm. rendelet rendelkezései a veszélyhelyzetet kiváltó esemény káros hatásainak megelőzésével, illetve elhárításával nem kapcsolhatóak össze. A veszélyhelyzetet kiváltó eseményt sem meg nem előzi, sem nem kezeli, sem fel nem számolja az, hogy a magyarországi kiskereskedelemben a kereskedőknek kötelezően árcsökkentést kell bevezetniük akciós időszakonként meghatározott termékekre. Ez a körülmény nem áll összefüggésben az Ukrajnában fennálló fegyveres konfliktussal. A Kormány a felhatalmazást adó törvény alapján a nemzetgazdaság stabilitása érdekében is hozhat intézkedéseket különleges jogrendben, de az indítványozó megítélése szerint a Korm. rendelet céljaként megjelölt infláció csökkentésére az árszabályozás nem alkalmas, így a támadott rendelkezések indokolatlanok és észszerűtlenek. Az árcsökkentésre vonatkozó szabályozás nyilvánvalóan nem tesz eleget a felhatalmazó törvényben előírt szükségesség és arányosság követelményének.
- [6] Ugyancsak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és jogbiztonság elvének sérelmét állítja az indítványozó a Vhr. és módosítása tekintetében amiatt, mert álláspontja szerint a kihirdetés és következő napi hatályba lépés nem biztosított kellő időt az alkalmazásukra való felkészüléshez, a formai követelményeket, arculati elemeket és szöveget tartalmazó tájékoztató anyagok elkészítéséhez és kihelyezéséhez.
- [7] Az indítványozó szerint a támadott rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joggal és sértik az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében rögzített, kisajátításra vonatkozó alkotmányos garanciákat is. A Korm. rendelet szükségtelenül és aránytalanul, az értékgarancia követelményét megsértve korlátozza és vonja el az indítványozó tulajdonhoz való jogát, egyebek mellett a beszerzési áron, illetve a beszerzési árhoz képest csökkentett áron, veszteséget eredményező kötelező értékesítési kötelezettséggel.
- [8] Az indítványozó értelmezésében a Korm. rendelet sérti az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében és az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében foglalt vállalkozás szabadságát, mivel nem csupán szükségtelen és aránytalan módon korlátozza a vállalkozás szabadságához való jogot, hanem kiüresíti annak lényeges tartalmát. A kötelező akciók, illetve a beszerzési áron, valamint a beszerzési ár alatti értékesítés előírása, illetve a termékek árusítandó mennyiségének meghatározása a vállalkozáshoz való jogot az indítványozó állítása szerint olyan mértékben szorítják korlátok közé, melynek következtében az alapjog lényege teljes mértékben elvész, továbbá el is lehetetlenül az indítványozó vállalkozói tevékenysége azáltal, hogy veszteséges működésre kényszerül. A vállalkozás szabadsága magában foglalja azt is, hogy a vállalkozói tevékenységgel szabadon fel lehessen hagyni, amit a Korm. rendelet nem tesz lehetővé. A kötelező előírások a szerződési szabadságot is hátrányosan érintik.
- [9] A sérelmezett rendelkezések az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésében foglalt, az államnak a tisztességes gazdasági verseny feltételei biztosítása kötelezettségével is ellentétben állnak. Az árcsökkentés hátrányos pozícióba kényszeríti az érintett kereskedőket és a jogalkotó maga teremti meg az erőfölénnyel való visszaéléshez a jogi környezetet. A fogyasztói jogok védelme sem érvényesül, mivel az egyes mesterségesen alacsony árú termékek többszörös forgalmazási kötelezettsége hatásában eltéríti és torzítja a fogyasztói döntéseket és a keresletet.
- [10] Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmét az indítványozó egyrészt azzal indokolta, hogy a kifogásolt rendelkezések személyi hatálya adott főtevékenységhez kötődik, ennek eredményeként az élelmiszer-kiskereskedelmi tevékenységet nem főtevékenységként folytató, de 1 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételű kiskereskedelmi tevékenységből realizáló vállalkozásokra, valamint az indítványozótól eltérő jogi és gazdasági struktúrában élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmet folytató társaságokra nem terjed ki, ekként az indítványozót hátrányosan különbözteti meg több, vele összehasonlítható helyzetben lévő kereskedővel szemben. Másrészt, mivel a rendelkezések tárgyi hatálya csupán bizonyos élelmiszerekre terjed ki, a mesterségesen alacsony ár ezen termékek forgalmát növeli és az egyéb élelmiszerek forgalmát csökkenti, ezért hátrányos megkülönböztetést eredményez az adott termékfajták gyártói és termelői között.
- [11] Az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét arra hivatkozással állítja az indítványozó, hogy a támadott rendelkezésekkel kifejezetten egészségtelennek tekintett – emiatt adóztatott termékek – és gyengébb minőségű termékek tartósan alacsony árával, a készleten lévő mennyiség növelésének előírásával ezen élelmiszerek fogyasztására ösztönzi a vásárlókat.
- [12] 4. Az indítvány benyújtását követően a nemzetgazdasági miniszter *amicus curiae* beadványt terjesztett elő.
- [13] 5. Az Abtv. 56. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figye-

lemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése szerint a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [14] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése alapján a jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan nap elteltével az alkotmánybíróági eljárás megindításának nincs helye.
- [15] Az indítványozó a Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességét a 2024. január 26. napján kelt és az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványában kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 2023. augusztus 1-jei – és későbbi hatállyal – módosított Korm. rendelet 2. § (1), (2), (3), (5), (6) és (7) bekezdései lényeges tartalmukat, nevezetesen az akcióköteles termékekre előírt árcsökkentés és kötelező akció jogintézményét és kiegészítő szabályait tekintve megegyeznek a Korm. rendelet 2023. május 6. napján hatályba lépett rendelkezéseivel, ezért az ezekre a rendelkezésekre irányuló panasz nyilvánvalóan elkésett, ebben a tekintetben alkotmánybíróági eljárásnak nem volt helye.
- [16] 5.2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján akkor terjeszthető elő alkotmányjogi panasz, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [17] Ebben az esetben a Korm. rendelet rendelkezései más állami aktus közbejötté nélkül érvényesülnek, a kifogásolt rendelkezéseket illetően nincs jogsérelem orvoslására biztosított jogorvoslat, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.
- [18] 5.3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, ugyanis az alapjogot érintő személyes, közvetlen és aktuális sérelem különbözteti meg a kivételes panaszt más alkotmánybíróági eljárásoktól. A személyes érintettség az indítványozó alapjogának sérelmét jelenti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés érinti-e az indítványozó alapjogát; az aktuális érintettség követelménye vonatkozásában pedig az, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, mindig a konkrét esetben lehet eldönteni [lásd: 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31]].
- [19] Jelen ügyben az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó a támadott rendelkezések többségének címzettje, a rendelkezések a jogi helyzetére hatással vannak, ezért személyes, közvetlen és aktuális érintettsége – a Korm. rendelet 2. § (3) bekezdését kivéve, amely a miniszter számára szab feladatot – általánosságban megállapítható.
- [20] 5.4. Az Abtv. 52. §-a értelmében határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be. Az indítvány a határozott kérelem tartalmi és formai követelményének az alábbiak szerint, részben tesz eleget.
- [21] Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást [Abtv. 26. § (2) bekezdés] tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértettnek ítélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, XII. cikk (1) bekezdés, XIII. cikk (1)–(2) bekezdés, XV. cikk (2) bekezdés M) cikk (1)–(2) bekezdés], kifejti az Alaptörvényben biztosított jogok állított sérelmének lényegét és kifejezetten kéri a Korm. rendelet támadott rendelkezései megsemmisítését.
- [22] Alkotmányjogi panasz, így az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz is, kizárólag Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható [lásd: 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [17]]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és az abból levezetett jogbiztonság az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így ennek sérelme alkotmányjogi panaszban csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]] – kifogásolható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alapított, a jogalkotási felhatalmazás kereteinek megsértését kifogásoló indítványi elem ezért jelen ügyben érdemben nem volt vizsgálható. Az indítványozó a Vhr. tekintetében ugyan hivatkozott a kellő felkészülési idő hiányára, azonban kifejezett kérelmet a Vhr. tekintetében nem terjesztett elő, ekként az Alkotmánybíróság ezt a felvetést sem vizsgálhatta.

- [23] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által felhívott, az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését illetően emlékeztet arra, hogy következetes értelmezése szerint nem tekinti Alaptörvényben biztosított jognak {lásd: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [53]}, ezért ennek vizsgálatát is mellőzte.
- [24] Az indítványozó az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét nem saját alkotmányos joga, hanem a lakosság (vásárlók) tekintetében veti fel, ezért a már hivatkozott, a személyes, közvetlen és aktuális sérelem követelményének az indítvány e tekintetben nem felel meg {lásd: 3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [61]}. Ezzel a kérdéssel összefüggésben azt is megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez való jog alanya egyébként is kizárólag természetes személy lehet {lásd: 3196/2020. (VI. 11.) AB határozat, Indokolás [12]}. Hasonlóképpen nem állapítható meg az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettsége az akciós termékek (termelők és gyártók) közötti hátrányos megkülönböztetés tekintetében sem, ezért az Alkotmánybíróság ezeket az indítványi elemeket sem vizsgálhatta.
- [25] 6. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány alapján érdemben a Korm. rendelet 2. § (2a) bekezdésével, a 2/A. §-aival, valamint a 4. § (3) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemeket vizsgálhatta.
- [26] Az Alkotmánybíróság a vizsgált kérdéseket illetően ugyanakkor rámutat, hogy a 3323/2024. (VII. 29.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) a veszélyhelyzeti Korm. rendeletekben bevezetett ún. ársapkát, vagy akciós árat, forgalmazási és árusítási kötelezettséget (a készlet rendelkezésre-tartásra is kiterjedően) mind az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében deklarált vállalkozáshoz való jog, mind az M) cikk (1) bekezdéséből következő szerződési szabadság, mind a XIII. cikk (1)–(2) bekezdéseiben védett tulajdonhoz való jog tekintetében elbírálta és nem találta alaptörvény-ellenesnek {Indokolás [142]–[156]}.
- [27] Ugyancsak nem ítélte az Alaptörvénybe ütközőnek és a diszkrimináció tilalmát sértőnek az Alkotmánybíróság, hogy az előírt kötelezettségek a „nagy üzletláncokra” vonatkoznak (Abh., Indokolás [104]).
- [28] Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság a jelenlegi indítványban foglaltakkal tartalmilag azonos kérdésekről érdemben döntött, az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-át illetően arra a következtetésre jutott, hogy jelen alkotmányjogi panasz nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [29] 7. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételek teljesülésének hiányában nem fogadható be, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/232/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3139/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Hegymegi-Barakonyi és Fehérváry Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda, megbízott ügyvéd: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán) eljáró, élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban kezdeményezte a 279/2023. (VI. 29.) Korm. rendelettel, a 347/2023. (VII. 27.) Korm. rendelettel, a 440/2023. (IX. 25.) Korm. rendelettel és az 516/2023. (XI. 22.) Korm. rendelettel módosított, a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2., 2/A. és 3/A. §-ai, valamint a 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XII. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1)–(2) bekezdései, a XV. cikk (2) bekezdése és az M) cikk (1)–(2) bekezdései állított sérelme miatt.
- [2] 2. A kifogásolt jogi szabályozás lényege az alábbiakban összegezhető.
- [3] A Kormány, az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-aira figyelemmel, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg a Korm. rendeletet.
- [4] A Korm. rendelet sérelmezett rendelkezései az 1. számú mellékletben megjelölt akcióköteles termékkategóriák [baromfihús; sertés-, marhahús, egyéb húsfélések; hal, halkonzerv; húskészítmények; tej, tejföl és helyettesítő; joghurt és egyéb savanyított készítmények; egyéb tejtermék; sajt; vaj, margarin és készítményei; egyéb zsiradékok (növényi és állati); kenyér; péksütemények; száraztészta, rizs, egyéb cereáliák; liszt, cukor, tartósított lisztesáru; friss zöldség; friss gyümölcs; gyümölcs-, zöldséglé; készételek, fűszerek, ételízesítők; kávé, tea; ásványvizetek és üdítőitalok] és a 2. számú mellékletben megjelölt kedvezményes árú termékfajták [kristálycukor (fehér cukor); búzafinomliszt BL 55; finomított napraforgó étolaj; házi sertés comb (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); csirkemell; csirkefarhát – hát, egyben vagy külön far és szárnyvég (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); ultra magas hőmérsékleten hőkezelt, 2,8% tömegszázalék zsírtartalmú tehéntej; friss tojás, héjában a *Gallus domesticus* fajhoz tartozó szárnyasokból (kivéve a keltetésre szánt, megtermékenyített tojás); étkezési burgonya, kivéve újbungonya] tekintetében egyrészt árcsökkentést [2. § (1), (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §], ismétlődő jellegű akciókat [2. § (2) és (7) bekezdése], meghatározott akciós ár [2. § (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §] alkalmazását, a kedvezményes árú termékfajták vonatkozásában megadott időszakban értékesített átlagos mennyiség folyamatos forgalmazását (árusítását), valamint az ezeket biztosító készleten tartást [3/A. §] írják elő. A kereskedőt a kedvezményes árú termékek árázásával összefüggő, az általános politikai koordinációért felelős miniszter által – lásd: a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet végrehajtásáról szóló 12/2023. (V. 19.) MK rendeletben (a továbbiakban: Vhr.) – meghatározott tartalmú és formájú tájékoztatási kötelezettség [Korm. rendelet 4. § (3) bekezdése] is terheli.

- [5] 3. Az indítványozó szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elve elsősorban azért sérelül, mert a Korm. rendelet a veszélyhelyzeti jogalkotás kereteit túllépő szabályozás. Álláspontja szerint a Korm. rendelet rendelkezései a veszélyhelyzetet kiváltó esemény káros hatásainak megelőzésével, illetve elhárításával nem kapcsolhatóak össze. A veszélyhelyzetet kiváltó eseményt sem meg nem előzi, sem nem kezeli, sem fel nem számolja az, hogy a magyarországi kiskereskedelemben a kereskedőknek kötelezően árcsökkentést kell bevezetniük akciós időszakonként meghatározott termékekre. Ez a körülmény nem áll összefüggésben az Ukrajnában fennálló fegyveres konfliktussal. A Kormány a felhatalmazást adó törvény alapján a nemzetgazdaság stabilitása érdekében is hozhat intézkedéseket különleges jogrendben, de az indítványozó megítélése szerint a Korm. rendelet céljaként megjelölt infláció csökkentésére az árszabályozás nem alkalmas, így a támadott rendelkezések indokolatlanok és észszerűtlenek. Az árcsökkentésre vonatkozó szabályozás nyilvánvalóan nem tesz eleget a felhatalmazó törvényben előírt szükségesség és arányosság követelményének.
- [6] Ugyancsak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és jogbiztonság elvének sérelmét állítja az indítványozó a Vhr. és módosítása tekintetében amiatt, mert álláspontja szerint a kihirdetés és következő napi hatályba lépés nem biztosított kellő időt az alkalmazásukra való felkészüléshez, a formai követelményeket, arculati elemeket és szöveget tartalmazó tájékoztató anyagok elkészítéséhez és kihelyezéséhez.
- [7] Az indítványozó szerint a támadott rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joggal és sértik az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében rögzített, kisajátításra vonatkozó alkotmányos garanciákat is. A Korm. rendelet szükségtelenül és aránytalanul, az értékgarancia követelményét megsértve korlátozza és vonja el az indítványozó tulajdonhoz való jogát, egyebek mellett a beszerzési áron, illetve a beszerzési árhoz képest csökkentett áron, veszteséget eredményező kötelező értékesítési kötelezettséggel.
- [8] Az indítványozó értelmezésében a Korm. rendelet sérti az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében és az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében foglalt vállalkozás szabadságát, mivel nem csupán szükségtelen és aránytalan módon korlátozza a vállalkozás szabadságához való jogot, hanem kiüresíti annak lényeges tartalmát. A kötelező akciók, illetve a beszerzési áron, valamint a beszerzési ár alatti értékesítés előírása, illetve a termékek árusítandó mennyiségének meghatározása a vállalkozáshoz való jogot az indítványozó állítása szerint olyan mértékben szorítják korlátok közé, melynek következtében az alapjog lényege teljes mértékben elvész, továbbá el is lehetetlenül az indítványozó vállalkozói tevékenysége azáltal, hogy veszteséges működésre kényszerül. A vállalkozás szabadsága magában foglalja azt is, hogy a vállalkozói tevékenységgel szabadon fel lehessen hagyni, amit a Korm. rendelet nem tesz lehetővé. A kötelező előírások a szerződési szabadságot is hátrányosan érintik.
- [9] A sérelmezett rendelkezések az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésében foglalt, az államnak a tisztességes gazdasági verseny feltételei biztosítása kötelezettségével is ellentétben állnak. Az árcsökkentés hátrányos pozícióba kényszeríti az érintett kereskedőket és a jogalkotó maga teremti meg az erőfölénnyel való visszaéléshez a jogi környezetet. A fogyasztói jogok védelme sem érvényesül, mivel az egyes mesterségesen alacsony árú termékek többszörös forgalmazási kötelezettsége hatásában eltéríti és torzítja a fogyasztói döntéseket és a keresletet.
- [10] Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmét az indítványozó egyrészt azzal indokolta, hogy a kifogásolt rendelkezések személyi hatálya adott főtevékenységhez kötődik, ennek eredményeként az élelmiszer-kiskereskedelmi tevékenységet nem főtevékenységként folytató, de 1 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételű kiskereskedelmi tevékenységből realizáló vállalkozásokra, valamint élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi tevékenységet más jogi és gazdasági struktúrában folytató társaságokra (üzletláncokra) nem terjed ki, ekként az indítványozót hátrányosan különbözteti meg több, vele összehasonlítható helyzetben lévő kereskedővel szemben. A megkülönböztetés formális alapja a bejegyzett főtevékenység, amely a tényleges tevékenység szempontjából nem releváns. Másrészt, mivel a rendelkezések tárgyi hatálya csupán bizonyos élelmiszerekre terjed ki, a mesterségesen alacsony ár ezen termékek forgalmát növeli és az egyéb élelmiszerek forgalmát csökkenti, ezért hátrányos megkülönböztetést eredményez az adott termékfajták gyártói és termelői között.
- [11] Az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét arra hivatkozással állítja az indítványozó, hogy a támadott rendelkezésekkel kifejezetten egészségtelennek tekintett – emiatt adóztatott termékek – és gyengébb minőségű termékek tartósan alacsony árával, a készleten lévő mennyiség növelésének előírásával ezen élelmiszerek fogyasztására ösztönzi a vásárlókat.
- [12] 4. Az indítvány benyújtását követően a nemzetgazdasági miniszter *amicus curiae* beadványt terjesztett elő.

- [13] 5. Az Abtv. 56. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése szerint a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [14] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése alapján a jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan nap elteltével az alkotmánybíróági eljárás megindításának nincs helye.
- [15] Az indítványozó a Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességét a 2024. január 26. napján kelt és az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványában kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 2023. augusztus 1-jei – és későbbi hatállyal – módosított Korm. rendelet 2. § (1), (2), (3), (5), (6) és (7) bekezdései lényeges tartalmukat, nevezetesen az akcióköteles termékekre előírt árcsökkentés és kötelező akció jogintézményét és kiegészítő szabályait tekintve megegyeznek a Korm. rendelet 2023. május 6. napján hatályba lépett rendelkezéseivel, ezért az ezekre a rendelkezésekre irányuló panasz nyilvánvalóan elkésett, ebben a tekintetben alkotmánybíróági eljárásnak nem volt helye.
- [16] 5.2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján akkor terjeszthető elő alkotmányjogi panasz, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [17] Ebben az esetben a Korm. rendelet rendelkezései más állami aktus közbejötté nélkül érvényesülnek, a kifogásolt rendelkezéseket illetően nincs jogsérelem orvoslására biztosított jogorvoslat, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.
- [18] 5.3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, ugyanis az alapjogot érintő személyes, közvetlen és aktuális sérelem különbözteti meg a kivételes panaszt más alkotmánybíróági eljárásoktól. A személyes érintettség az indítványozó alapjogának sérelmét jelenti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés érinti-e az indítványozó alapjogát; az aktuális érintettség követelménye vonatkozásában pedig az, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, mindig a konkrét esetben lehet eldönteni [lásd: 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31]].
- [19] Jelen ügyben az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó a támadott rendelkezések többségének címzettje, a rendelkezések a jogi helyzetére hatással vannak, ezért személyes, közvetlen és aktuális érintettsége – a Korm. rendelet 2. § (3) bekezdését kivéve, amely a miniszter számára szab feladatot – általánosságban megállapítható.
- [20] 5.4. Az Abtv. 52. §-a értelmében határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be. Az indítvány a határozott kérelem tartalmi és formai követelményének az alábbiak szerint, részben tesz eleget.
- [21] Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást [Abtv. 26. § (2) bekezdés] tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértettnek ítélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, XII. cikk (1) bekezdés, XIII. cikk (1)–(2) bekezdés, XV. cikk (2) bekezdés M) cikk (1)–(2) bekezdés], kifejti az Alaptörvényben biztosított jogok állított sérelmének lényegét és kifejezetten kéri a Korm. rendelet támadott rendelkezései megsemmisítését.
- [22] Alkotmányjogi panasz, így az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz is, kizárólag Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható [lásd: 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [17]]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és az abból levezetett jogbiztonság az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így ennek sérelme alkotmányjogi panaszban csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]] – kifogásolható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alapított, a jogalkotási felhatalmazás kereteinek megsértését kifogásoló indítványi elem ezért jelen ügyben érdemben nem volt vizsgálható. Az indít-

ványozó a Vhr. tekintetében ugyan hivatkozott a kellő felkészülési idő hiányára, azonban kifejezett kérelmet a Vhr. tekintetében nem terjesztett elő, ekként az Alkotmánybíróság ezt a felvetést sem vizsgálhatta.

- [23] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által felhívott, az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését illetően emlékeztet arra, hogy következetes értelmezése szerint nem tekinti Alaptörvényben biztosított jognak {lásd: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [53]}, ezért ennek vizsgálatát is mellőzte.
- [24] Az indítványozó az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét nem saját alkotmányos joga, hanem a lakosság (vásárlók) tekintetében veti fel, ezért a már hivatkozott, a személyes, közvetlen és aktuális sérelem követelményének az indítvány e tekintetben nem felel meg {lásd: 3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [61]}. Ezzel a kérdéssel összefüggésben azt is megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez való jog alanya egyébként is kizárólag természetes személy lehet {lásd: 3196/2020. (VI. 11.) AB határozat, Indokolás [12]}. Hasonlóképpen nem állapítható meg az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettsége az akciós termékek (termelők és gyártók) közötti hátrányos megkülönböztetés tekintetében sem, ezért az Alkotmánybíróság ezeket az indítványi elemeket sem vizsgálhatta.
- [25] 6. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány alapján érdemben a Korm. rendelet 2. § (2a) bekezdésével, a 2/A. és 3/A. §-aival, valamint a 4. § (3) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemeket vizsgálhatta.
- [26] Az Alkotmánybíróság a vizsgált kérdéseket illetően ugyanakkor rámutat, hogy a 3323/2024. (VII. 29.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) a veszélyhelyzeti Korm. rendeletekben bevezetett ún. ársapkát, vagy akciós árat, forgalmazási és árusítási kötelezettséget (a készlet rendelkezésre-tartásra is kiterjedően) mind az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében deklarált vállalkozáshoz való jog, mind az M) cikk (1) bekezdéséből következő szerződési szabadság, mind a XIII. cikk (1)–(2) bekezdéseiben védett tulajdonhoz való jog tekintetében elbírálta és nem találta alaptörvény-ellenesnek (Indokolás [142]–[156]).
- [27] Ugyancsak nem ítélte az Alaptörvénybe ütközőnek és a diszkrimináció tilalmát sértőnek az Alkotmánybíróság, hogy az előírt kötelezettségek a „nagy üzletláncokra” vonatkoznak (Abh., Indokolás [104]).
- [28] Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság a jelenlegi indítványban foglaltakkal tartalmilag azonos kérdésekről érdemben döntött, az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-át illetően arra a következtetésre jutott, hogy jelen alkotmányjogi panasz nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [29] 7. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételek teljesülésének hiányában nem fogadható be, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/233/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3140/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Hegymegi-Barakonyi és Fehérváry Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda, megbízott ügyvéd: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán) eljáró, élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban kezdeményezte a 279/2023. (VI. 29.) Korm. rendelettel, a 347/2023. (VII. 27.) Korm. rendelettel, a 440/2023. (IX. 25.) Korm. rendelettel és az 516/2023. (XI. 22.) Korm. rendelettel módosított, a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2., 2/A. és 3/A. §-ai, valamint a 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XII. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1)–(2) bekezdései, a XV. cikk (2) bekezdése és az M) cikk (1)–(2) bekezdései állított sérelme miatt.
- [2] 2. A kifogásolt jogi szabályozás lényege az alábbiakban összegezhető.
- [3] A Kormány, az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-aira figyelemmel, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg a Korm. rendeletet.
- [4] A Korm. rendelet sérelmezett rendelkezései az 1. számú mellékletben megjelölt akcióköteles termékkategóriák [baromfihús; sertés-, marhahús, egyéb húsfélések; hal, halkonzerv; húskészítmények; tej, tejföl és helyettesítők; joghurt és egyéb savanyított készítmények; egyéb tejtermék; sajt; vaj, margarin és készítményei; egyéb zsiradékok (növényi és állati); kenyér; péksütemények; száraztészta, rizs, egyéb cereáliák; liszt, cukor, tartósított lisztesáru; friss zöldség; friss gyümölcs; gyümölcs-, zöldséglé; készételek, fűszerek, ételízesítők; kávé, tea; ásványvizetek és üdítőitalok] és a 2. számú mellékletben megjelölt kedvezményes árú termékfajták [kristálycukor (fehér cukor); búzafinomliszt BL 55; finomított napraforgó étolaj; házi sertés comb (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); csirkemell; csirkefarhát – hát, egyben vagy külön far és szárnyvég (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); ultra magas hőmérsékleten hőkezelt, 2,8% tömegszázalék zsírtartalmú tehéntej; friss tojás, héjában a *Gallus domesticus* fajhoz tartozó szárnyasokból (kivéve a keltetésre szánt, megtermékenyített tojás); étkezési burgonya, kivéve újborgonya] tekintetében egyrészt árcsökkentést [2. § (1), (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §], ismétlődő jellegű akciókat [2. § (2) és (7) bekezdése], meghatározott akciós ár [2. § (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §] alkalmazását, a kedvezményes árú termékfajták vonatkozásában megadott időszakban értékesített átlagos mennyiség folyamatos forgalmazását (árusítását), valamint az ezeket biztosító készleten tartást [3/A. §] írják elő. A kereskedőt a kedvezményes árú termékek árázásával összefüggő, az általános politikai koordinációért felelős miniszter által – lásd: a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet végrehajtásáról szóló 12/2023. (V. 19.) MK rendeletben (a továbbiakban: Vhr.) – meghatározott tartalmú és formájú tájékoztatási kötelezettség [Korm. rendelet 4. § (3) bekezdése] is terheli.

- [5] 3. Az indítványozó szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elve elsősorban azért sérül, mert a Korm. rendelet a veszélyhelyzeti jogalkotás kereteit túllépő szabályozás. Álláspontja szerint a Korm. rendelet rendelkezései a veszélyhelyzetet kiváltó esemény káros hatásainak megelőzésével, illetve elhárításával nem kapcsolhatóak össze. A veszélyhelyzetet kiváltó eseményt sem meg nem előzi, sem nem kezeli, sem fel nem számolja az, hogy a magyarországi kiskereskedelemben a kereskedőknek kötelezően árcsökkentést kell bevezetniük akciós időszakonként meghatározott termékekre. Ez a körülmény nem áll összefüggésben az Ukrajnában fennálló fegyveres konfliktussal. A Kormány a felhatalmazást adó törvény alapján a nemzetgazdaság stabilitása érdekében is hozhat intézkedéseket különleges jogrendben, de az indítványozó megítélése szerint a Korm. rendelet céljaként megjelölt infláció csökkentésére az árszabályozás nem alkalmas, így a támadott rendelkezések indokolatlanok és észszerűtlenek. Az árcsökkentésre vonatkozó szabályozás nyilvánvalóan nem tesz eleget a felhatalmazó törvényben előírt szükségesség és arányosság követelményének.
- [6] Ugyancsak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és jogbiztonság elvének sérelmét állítja az indítványozó a Vhr. és módosítása tekintetében amiatt, mert álláspontja szerint a kihirdetés és következő napi hatályba lépés nem biztosított kellő időt az alkalmazásukra való felkészüléshez, a formai követelményeket, arculati elemeket és szöveget tartalmazó tájékoztató anyagok elkészítéséhez és kihelyezéséhez.
- [7] Az indítványozó szerint a támadott rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joggal és sértik az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében rögzített, kisajátításra vonatkozó alkotmányos garanciákat is. A Korm. rendelet szükségtelenül és aránytalanul, az értékgarancia követelményét megsértve korlátozza és vonja el az indítványozó tulajdonhoz való jogát, egyebek mellett a beszerzési áron, illetve a beszerzési árhoz képest csökkentett áron, veszteséget eredményező kötelező értékesítési kötelezettséggel.
- [8] Az indítványozó értelmezésében a Korm. rendelet sérti az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében és az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében foglalt vállalkozás szabadságát, mivel nem csupán szükségtelen és aránytalan módon korlátozza a vállalkozás szabadságához való jogot, hanem kiüresíti annak lényeges tartalmát. A kötelező akciók, illetve a beszerzési áron, valamint a beszerzési ár alatti értékesítés előírása, illetve a termékek árusítandó mennyiségének meghatározása a vállalkozáshoz való jogot az indítványozó állítása szerint olyan mértékben szorítják korlátok közé, melynek következtében az alapjog lényege teljes mértékben elvész, továbbá el is lehetetlenül az indítványozó vállalkozói tevékenysége azáltal, hogy veszteséges működésre kényszerül. A vállalkozás szabadsága magában foglalja azt is, hogy a vállalkozói tevékenységgel szabadon fel lehessen hagyni, amit a Korm. rendelet nem tesz lehetővé. A kötelező előírások a szerződési szabadságot is hátrányosan érintik.
- [9] A sérelmezett rendelkezések az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésében foglalt, az államnak a tisztességes gazdasági verseny feltételei biztosítása kötelezettségével is ellentétben állnak. Az árcsökkentés hátrányos pozícióba kényszeríti az érintett kereskedőket és a jogalkotó maga teremti meg az erőfölénnyel való visszaéléshez a jogi környezetet. A fogyasztói jogok védelme sem érvényesül, mivel az egyes mesterségesen alacsony árú termékek többszörös forgalmazási kötelezettsége hatásában eltéríti és torzítja a fogyasztói döntéseket és a keresletet.
- [10] Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmét az indítványozó egyrészt azzal indokolta, hogy a kifogásolt rendelkezések személyi hatálya adott főtevékenységhez kötődik, ennek eredményeként az élelmiszer-kiskereskedelmi tevékenységet nem főtevékenységként folytató, de 1 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételű kiskereskedelmi tevékenységből realizáló vállalkozásokra, valamint élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi tevékenységet más jogi és gazdasági struktúrában folytató társaságokra (üzletláncokra) nem terjed ki, ekként az indítványozót hátrányosan különbözteti meg több, vele összehasonlítható helyzetben lévő kereskedővel szemben. A megkülönböztetés formális alapja a bejegyzett főtevékenység, azonban ez tényleges hatását tekintve a tulajdonos nemzetisége szerinti megkülönböztetésre vezet. Másrészt, mivel a rendelkezések tárgyi hatálya csupán bizonyos élelmiszerekre terjed ki, a mesterségesen alacsony ár ezen termékek forgalmát növeli és az egyéb élelmiszerek forgalmát csökkenti, ezért hátrányos megkülönböztetést eredményez az adott termékfajták gyártói és termelői között.
- [11] Az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét arra hivatkozással állítja az indítványozó, hogy a támadott rendelkezések kifejezetten egészségtelennek tekintett – emiatt adóztatott termékek – és gyengébb minőségű termékek tartósan alacsony árával, a készleten lévő mennyiség növelésének előírásával ezen élelmiszerek fogyasztására ösztönzi a vásárlókat.
- [12] 4. Az indítvány benyújtását követően a nemzetgazdasági miniszter *amicus curiae* beadványt terjesztett elő.

- [13] 5. Az Abtv. 56. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése szerint a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [14] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése alapján a jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan nap elteltével az alkotmánybíróági eljárás megindításának nincs helye.
- [15] Az indítványozó a Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességét a 2024. január 26. napján kelt és az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványában kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 2023. augusztus 1-jei – és későbbi hatállyal – módosított Korm. rendelet 2. § (1), (2), (3), (5), (6) és (7) bekezdései lényeges tartalmukat, nevezetesen az akcióköteles termékekre előírt árcsökkentés és kötelező akció jogintézményét és kiegészítő szabályait tekintve megegyeznek a Korm. rendelet 2023. május 6. napján hatályba lépett rendelkezéseivel, ezért az ezekre a rendelkezésekre irányuló panasz nyilvánvalóan elkésett, ebben a tekintetben alkotmánybíróági eljárásnak nem volt helye.
- [16] 5.2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján akkor terjeszthető elő alkotmányjogi panasz, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [17] Ebben az esetben a Korm. rendelet rendelkezései más állami aktus közbejötté nélkül érvényesülnek, a kifogásolt rendelkezéseket illetően nincs jogsérelem orvoslására biztosított jogorvoslat, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.
- [18] 5.3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, ugyanis az alapjogot érintő személyes, közvetlen és aktuális sérelem különbözteti meg a kivételes panaszt más alkotmánybíróági eljárásoktól. A személyes érintettség az indítványozó alapjogának sérelmét jelenti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés érinti-e az indítványozó alapjogát; az aktuális érintettség követelménye vonatkozásában pedig az, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, mindig a konkrét esetben lehet eldönteni [lásd: 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31]].
- [19] Jelen ügyben az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó a támadott rendelkezések többségének címzettje, a rendelkezések a jogi helyzetére hatással vannak, ezért személyes, közvetlen és aktuális érintettsége – a Korm. rendelet 2. § (3) bekezdését kivéve, amely a miniszter számára szab feladatot – általánosságban megállapítható.
- [20] 5.4. Az Abtv. 52. §-a értelmében határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be. Az indítvány a határozott kérelem tartalmi és formai követelményének az alábbiak szerint, részben tesz eleget.
- [21] Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást [Abtv. 26. § (2) bekezdés] tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértettnek ítélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, XII. cikk (1) bekezdés, XIII. cikk (1)–(2) bekezdés, XV. cikk (2) bekezdés M) cikk (1)–(2) bekezdés], kifejti az Alaptörvényben biztosított jogok állított sérelmének lényegét és kifejezetten kéri a Korm. rendelet támadott rendelkezései megsemmisítését.
- [22] Alkotmányjogi panasz, így az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz is, kizárólag Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható [lásd: 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [17]]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és az abból levezetett jogbiztonság az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így ennek sérelme alkotmányjogi panaszban csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]] – kifogásolható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alapított, a jogalkotási felhatalmazás kereteinek megsértését kifogásoló indítványi elem ezért jelen ügyben érdemben nem volt vizsgálható. Az indít-

- ványozó a Vhr. tekintetében ugyan hivatkozott a kellő felkészülési idő hiányára, azonban kifejezett kérelmet a Vhr. tekintetében nem terjesztett elő, ekként az Alkotmánybíróság ezt a felvetést sem vizsgálhatta.
- [23] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által felhívott, az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését illetően emlékeztet arra, hogy következetes értelmezése szerint nem tekinti Alaptörvényben biztosított jognak {lásd: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [53]}, ezért ennek vizsgálatát is mellőzte.
- [24] Az indítványozó az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét nem saját alkotmányos joga, hanem a lakosság (vásárlók) tekintetében veti fel, ezért a már hivatkozott, a személyes, közvetlen és aktuális sérelem követelményének az indítvány e tekintetben nem felel meg {lásd: 3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [61]}. Ezzel a kérdéssel összefüggésben azt is megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez való jog alanya egyébként is kizárólag természetes személy lehet {lásd: 3196/2020. (VI. 11.) AB határozat, Indokolás [12]}. Hasonlóképpen nem állapítható meg az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettsége az akciós termékek (termelők és gyártók) közötti hátrányos megkülönböztetés tekintetében sem, ezért az Alkotmánybíróság ezeket az indítványi elemeket sem vizsgálhatta.
- [25] 6. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány alapján érdemben a Korm. rendelet 2. § (2a) bekezdésével, a 2/A. és 3/A. §-aival, valamint a 4. § (3) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemeket vizsgálhatta.
- [26] Az Alkotmánybíróság a vizsgált kérdéseket illetően ugyanakkor rámutat, hogy a 3323/2024. (VII. 29.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) a veszélyhelyzeti Korm. rendeletekben bevezetett ún. ársapkát, vagy akciós árat, forgalmazási és árusítási kötelezettséget (a készlet rendelkezésre-tartásra is kiterjedően) mind az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében deklarált vállalkozáshoz való jog, mind az M) cikk (1) bekezdéséből következő szerződési szabadság, mind a XIII. cikk (1)–(2) bekezdéseiben védett tulajdonhoz való jog tekintetében elbírálta és nem találta alaptörvény-ellenesnek (Indokolás [142]–[156]).
- [27] Ugyancsak nem ítélte az Alaptörvénybe ütközőnek és a diszkrimináció tilalmát sértőnek az Alkotmánybíróság, hogy az előírt kötelezettségek a „nagy üzletláncokra” vonatkoznak (Abh. Indokolás [104]).
- [28] Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság a jelenlegi indítványban foglaltakkal tartalmilag azonos kérdésekről érdemben döntött, az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-át illetően arra a következtetésre jutott, hogy jelen alkotmányjogi panasz nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [29] 7. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételek teljesülésének hiányában nem fogadható be, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/234/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3141/2025. (IV. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Hegymegi-Barakonyi és Fehérváry Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda, megbízott ügyvéd: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán) eljáró, élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban kezdeményezte a 279/2023. (VI. 29.) Korm. rendelettel, a 347/2023. (VII. 27.) Korm. rendelettel, a 440/2023. (IX. 25.) Korm. rendelettel és az 516/2023. (XI. 22.) Korm. rendelettel módosított, a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2., 2/A. és 3/A. §-ai, valamint a 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XII. cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1)–(2) bekezdései, a XV. cikk (2) bekezdése és az M) cikk (1)–(2) bekezdései állított sérelme miatt.
- [2] 2. A kifogásolt jogi szabályozás lényege az alábbiakban összegezhető.
- [3] A Kormány, az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-aira figyelemmel, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg a Korm. rendeletet.
- [4] A Korm. rendelet sérelmezett rendelkezései az 1. számú mellékletben megjelölt akcióköteles termékkategóriák [baromfihús; sertés-, marhahús, egyéb húsfélések; hal, halkonzerv; húskészítmények; tej, tejföl és helyettesítő; joghurt és egyéb savanyított készítmények; egyéb tejtermék; sajt; vaj, margarin és készítményei; egyéb zsiradékok (növényi és állati); kenyér; péksütemények; száraztészta, rizs, egyéb cereáliák; liszt, cukor, tartósított lisztésáru; friss zöldség; friss gyümölcs; gyümölcs-, zöldséglé; készételek, fűszerek, ételízesítők; kávé, tea; ásványvizek és üdítőitalok] és a 2. számú mellékletben megjelölt kedvezményes árú termékfajták [kristálycukor (fehér cukor); búzafinomliszt BL 55; finomított napraforgó étolaj; házi sertés comb (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); csirkemell; csirkefarhát – hát, egyben vagy külön far és szárnyvég (ideértve a csontos, bőrös, filézett, darabolt, szeletelt vagy darált formában, akár előrecsomagolva, akár anélkül történő értékesítést is, frissen, hűtve, fagyasztva); ultra magas hőmérsékleten hőkezelt, 2,8% tömegszázalék zsírtartalmú tehéntej; friss tojás, héjában a *Gallus domesticus* fajhoz tartozó szárnyasokból (kivéve a keltetésre szánt, megtermékenyített tojás); étkezési burgonya, kivéve újborgonya] tekintetében egyrészt árcsökkentést [2. § (1), (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §], ismétlődő jellegű akciókat [2. § (2) és (7) bekezdése], meghatározott akciós ár [2. § (2) és (2a) bekezdése, 2/A. §] alkalmazását, a kedvezményes árú termékfajták vonatkozásában megadott időszakban értékesített átlagos mennyiség folyamatos forgalmazását (árusítását), valamint az ezeket biztosító készleten tartást [3/A. §] írják elő. A kereskedőt a kedvezményes árú termékek árázásával összefüggő, az általános politikai koordinációért felelős miniszter által – lásd: a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet végrehajtásáról szóló 12/2023. (V. 19.) MK rendeletben (a továbbiakban: Vhr.) – meghatározott tartalmú és formájú tájékoztatási kötelezettség [Korm. rendelet 4. § (3) bekezdése] is terheli.

- [5] 3. Az indítványozó szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elve elsősorban azért sérül, mert a Korm. rendelet a veszélyhelyzeti jogalkotás kereteit túllépő szabályozás. Álláspontja szerint a Korm. rendelet rendelkezései a veszélyhelyzetet kiváltó esemény káros hatásainak megelőzésével, illetve elhárításával nem kapcsolhatóak össze. A veszélyhelyzetet kiváltó eseményt sem meg nem előzi, sem nem kezeli, sem fel nem számolja az, hogy a magyarországi kiskereskedelemben a kereskedőknek kötelezően árcsökkentést kell bevezetniük akciós időszakonként meghatározott termékekre. Ez a körülmény nem áll összefüggésben az Ukrajnában fennálló fegyveres konfliktussal. A Kormány a felhatalmazást adó törvény alapján a nemzetgazdaság stabilitása érdekében is hozhat intézkedéseket különleges jogrendben, de az indítványozó megítélése szerint a Korm. rendelet céljaként megjelölt infláció csökkentésére az árszabályozás nem alkalmas, így a támadott rendelkezések indokolatlanok és észszerűtlenek. Az árcsökkentésre vonatkozó szabályozás nyilvánvalóan nem tesz eleget a felhatalmazó törvényben előírt szükségesség és arányosság követelményének.
- [6] Ugyancsak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és jogbiztonság elvének sérelmét állítja az indítványozó a Vhr. és módosítása tekintetében amiatt, mert álláspontja szerint a kihirdetés és következő napi hatályba lépés nem biztosított kellő időt az alkalmazásukra való felkészüléshez, a formai követelményeket, arculati elemeket és szöveget tartalmazó tájékoztató anyagok elkészítéséhez és kihelyezéséhez.
- [7] Az indítványozó szerint a támadott rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joggal és sértik az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében rögzített, kisajátításra vonatkozó alkotmányos garanciákat is. A Korm. rendelet szükségtelenül és aránytalanul, az értékgarancia követelményét megsértve korlátozza és vonja el az indítványozó tulajdonhoz való jogát, egyebek mellett a beszerzési áron, illetve a beszerzési árhoz képest csökkentett áron, veszteséget eredményező kötelező értékesítési kötelezettséggel.
- [8] Az indítványozó értelmezésében a Korm. rendelet sérti az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében és az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében foglalt vállalkozás szabadságát, mivel nem csupán szükségtelen és aránytalan módon korlátozza a vállalkozás szabadságához való jogot, hanem kiüresíti annak lényeges tartalmát. A kötelező akciók, illetve a beszerzési áron, valamint a beszerzési ár alatti értékesítés előírása, illetve a termékek árusítandó mennyiségének meghatározása a vállalkozáshoz való jogot az indítványozó állítása szerint olyan mértékben szorítják korlátok közé, melynek következtében az alapjog lényege teljes mértékben elvész, továbbá el is lehetetlenül az indítványozó vállalkozói tevékenysége azáltal, hogy veszteséges működésre kényszerül. A vállalkozás szabadsága magában foglalja azt is, hogy a vállalkozói tevékenységgel szabadon fel lehessen hagyni, amit a Korm. rendelet nem tesz lehetővé. A kötelező előírások a szerződési szabadságot is hátrányosan érintik.
- [9] A sérelmezett rendelkezések az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésében foglalt, az államnak a tisztességes gazdasági verseny feltételei biztosítása kötelezettségével is ellentétben állnak. Az árcsökkentés hátrányos pozícióba kényszeríti az érintett kereskedőket és a jogalkotó maga teremti meg az erőfölénnyel való visszaéléshez a jogi környezetet. A fogyasztói jogok védelme sem érvényesül, mivel az egyes mesterségesen alacsony árú termékek többszörös forgalmazási kötelezettsége hatásában eltéríti és torzítja a fogyasztói döntéseket és a keresletet.
- [10] Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmét az indítványozó egyrészt azzal indokolta, hogy a kifogásolt rendelkezések személyi hatálya adott főtevékenységhez kötődik, ennek eredményeként az élelmiszer-kiskereskedelmi tevékenységet nem főtevékenységként folytató, de 1 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételű kiskereskedelmi tevékenységből realizáló vállalkozásokra, valamint élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi tevékenységet más jogi és gazdasági struktúrában folytató társaságokra (üzletláncokra) nem terjed ki, ekként az indítványozót hátrányosan különbözteti meg több, vele összehasonlítható helyzetben lévő kereskedővel szemben. A megkülönböztetés formális alapja a bejegyzett főtevékenység, azonban ez tényleges hatását tekintve a tulajdonos nemzetisége szerinti megkülönböztetésre vezet. Másrészt, mivel a rendelkezések tárgyi hatálya csupán bizonyos élelmiszerekre terjed ki, a mesterségesen alacsony ár ezen termékek forgalmát növeli és az egyéb élelmiszerek forgalmát csökkenti, ezért hátrányos megkülönböztetést eredményez az adott termékfajták gyártói és termelői között.
- [11] Az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét arra hivatkozással állítja az indítványozó, hogy a támadott rendelkezések kifejezetten egészségtelennek tekintett – emiatt adóztatott termékek – és gyengébb minőségű termékek tartósan alacsony árával, a készleten lévő mennyiség növelésének előírásával ezen élelmiszerek fogyasztására ösztönzi a vásárlókat.
- [12] 4. Az indítvány benyújtását követően a nemzetgazdasági miniszter *amicus curiae* beadványt terjesztett elő.

- [13] 5. Az Abtv. 56. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése szerint a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [14] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése alapján a jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan nap elteltével az alkotmánybíróági eljárás megindításának nincs helye.
- [15] Az indítványozó a Korm. rendelet 2., 2/A. és 3/A. §-ai valamint 4. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességét a 2024. január 26. napján kelt és az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványában kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 2023. augusztus 1-jei – és későbbi hatállyal – módosított Korm. rendelet 2. § (1), (2), (3), (5), (6) és (7) bekezdései lényeges tartalmukat, nevezetesen az akcióköteles termékekre előírt árcsökkentés és kötelező akció jogintézményét és kiegészítő szabályait tekintve megegyeznek a Korm. rendelet 2023. május 6. napján hatályba lépett rendelkezéseivel, ezért az ezekre a rendelkezésekre irányuló panasz nyilvánvalóan elkésett, ebben a tekintetben alkotmánybíróági eljárásnak nem volt helye.
- [16] 5.2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján akkor terjeszthető elő alkotmányjogi panasz, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [17] Ebben az esetben a Korm. rendelet rendelkezései más állami aktus közbejötté nélkül érvényesülnek, a kifogásolt rendelkezéseket illetően nincs jogsérelem orvoslására biztosított jogorvoslat, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.
- [18] 5.3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, ugyanis az alapjogot érintő személyes, közvetlen és aktuális sérelem különbözteti meg a kivételes panaszt más alkotmánybíróági eljárásoktól. A személyes érintettség az indítványozó alapjogának sérelmét jelenti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés érinti-e az indítványozó alapjogát; az aktuális érintettség követelménye vonatkozásában pedig az, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, mindig a konkrét esetben lehet eldönteni [lásd: 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31]].
- [19] Jelen ügyben az élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelmet folytató gazdasági társaság indítványozó a támadott rendelkezések többségének címzettje, a rendelkezések a jogi helyzetére hatással vannak, ezért személyes, közvetlen és aktuális érintettsége – a Korm. rendelet 2. § (3) bekezdését kivéve, amely a miniszter számára szab feladatot – általánosságban megállapítható.
- [20] 5.4. Az Abtv. 52. §-a értelmében határozott kérelmet tartalmazó alkotmányjogi panasz fogadható be. Az indítvány a határozott kérelem tartalmi és formai követelményének az alábbiak szerint, részben tesz eleget.
- [21] Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást [Avtv. 26. § (2) bekezdés] tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértettnek ítélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, XII. cikk (1) bekezdés, XIII. cikk (1)–(2) bekezdés, XV. cikk (2) bekezdés M) cikk (1)–(2) bekezdés], kifejti az Alaptörvényben biztosított jogok állított sérelmének lényegét és kifejezetten kéri a Korm. rendelet támadott rendelkezései megsemmisítését.
- [22] Alkotmányjogi panasz, így az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz is, kizárólag Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható [lásd: 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [17]]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és az abból levezetett jogbiztonság az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így ennek sérelme alkotmányjogi panaszban csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]] – kifogásolható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére alapított, a jogalkotási felhatalmazás kereteinek megsértését kifogásoló indítványi elem ezért jelen ügyben érdemben nem volt vizsgálható. Az indít-

- ványozó a Vhr. tekintetében ugyan hivatkozott a kellő felkészülési idő hiányára, azonban kifejezett kérelmet a Vhr. tekintetében nem terjesztett elő, ekként az Alkotmánybíróság ezt a felvetést sem vizsgálhatta.
- [23] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által felhívott, az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdését illetően emlékeztet arra, hogy következetes értelmezése szerint nem tekinti Alaptörvényben biztosított jognak {lásd: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [53]}, ezért ennek vizsgálatát is mellőzte.
- [24] Az indítványozó az Alaptörvény XX. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt egészséghez való jog, valamint az ehhez fűződő állami intézményvédelmi kötelezettség sérelmét nem saját alkotmányos joga, hanem a lakosság (vásárlók) tekintetében veti fel, ezért a már hivatkozott, a személyes, közvetlen és aktuális sérelem követelményének az indítvány e tekintetben nem felel meg {lásd: 3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [61]}. Ezzel a kérdéssel összefüggésben azt is megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése szerinti testi és lelki egészséghez való jog alanya egyébként is kizárólag természetes személy lehet {lásd: 3196/2020. (VI. 11.) AB határozat, Indokolás [12]}. Hasonlóképpen nem állapítható meg az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettsége az akciós termékek (termelők és gyártók) közötti hátrányos megkülönböztetés tekintetében sem, ezért az Alkotmánybíróság ezeket az indítványi elemeket sem vizsgálhatta.
- [25] 6. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány alapján érdemben a Korm. rendelet 2. § (2a) bekezdésével, a 2/A. és 3/A. §-aival, valamint a 4. § (3) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemeket vizsgálhatta.
- [26] Az Alkotmánybíróság a vizsgált kérdéseket illetően ugyanakkor rámutat, hogy a 3323/2024. (VII. 29.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) a veszélyhelyzeti Korm. rendeletekben bevezetett ún. ársapkát, vagy akciós árat, forgalmazási és árusítási kötelezettséget (a készlet rendelkezésre-tartásra is kiterjedően) mind az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében deklarált vállalkozáshoz való jog, mind az M) cikk (1) bekezdéséből következő szerződési szabadság, mind a XIII. cikk (1)–(2) bekezdéseiben védett tulajdonhoz való jog tekintetében elbírálta és nem találta alaptörvény-ellenesnek (Indokolás [142]–[156]).
- [27] Ugyancsak nem ítélte az Alaptörvénybe ütközőnek és a diszkrimináció tilalmát sértőnek az Alkotmánybíróság, hogy az előírt kötelezettségek a „nagy üzletláncokra” vonatkoznak (Abh. Indokolás [104]).
- [28] Mivel az Abh.-ban az Alkotmánybíróság a jelenlegi indítványban foglaltakkal tartalmilag azonos kérdésekről érdemben döntött, az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-át illetően arra a következtetésre jutott, hogy jelen alkotmányjogi panasz nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [29] 7. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételek teljesülésének hiányában nem fogadható be, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. március 24.

*Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró*

*Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/235/2024.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG NORMATÍV HATÁROZATAI, VALAMINT AZ EGYÉB SZERVEZETI, MŰKÖDÉSI ÉS SZEMÉLYI ÜGYEKBE HOZOTT HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK 1003/2025. (IV. 17.) AB TÜ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1003/2023. (IX. 19.) AB Tü. határozat módosításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 49. § (1) és (7) bekezdésében meghatározott jogkörében eljárva – az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 5. § (2)–(3) és (4) bekezdésében foglaltakra, valamint az Alkotmánybíróság tagjainak számában bekövetkezett üresedésre tekintettel – az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1003/2023. (IX. 19.) AB Tü. határozat módosításáról a következő határozatot hozza:

1. Az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1003/2023. (IX. 19.) AB Tü. határozat 2. pontjában az 1. öttagú tanács tagjaira vonatkozó rendelkezés helyébe az alábbi rendelkezés lép:
(Az öttagú állandó tanácsok tanácsvezetői és tagjai:)
„Az 1. öttagú tanács tagjai:
Dr. Varga Réka tanácsvezető alkotmánybíró,
Dr. Horváth Attila alkotmánybíró,
Dr. Juhász Miklós alkotmánybíró,
Dr. Lomnici Zoltán alkotmánybíró,
Dr. Schanda Balázs alkotmánybíró.
Előadó alkotmánybíróként Dr. Lomnici Zoltán alkotmánybíró a 3. öttagú tanácsban, Dr. Schanda Balázs alkotmánybíró a 2. öttagú tanácsban jár el.”
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba. Ezzel egy időben hatályát veszti az Alkotmánybíróság teljes ülésének az Alkotmánybíróság öttagú állandó tanácsainak számáról, összetételéről és a tanácsvezetők személyéről szóló 1003/2023. (IX. 19.) AB Tü. határozat módosításáról szóló 1004/2024. (IX. 12.) AB Tü. határozat 2. pontjának az 1. öttagú tanács összetételére vonatkozó szövegrésze.
3. Az Alkotmánybíróság e határozatát a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 26. § (2) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Budapest, 2025. április 15.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/1016/2025.

Megjelent a Magyar Közlöny 2025. évi 45. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK 2003/2025. (IV. 25.) AB TÜ. HATÁROZATA

az Alkotmánybíróság elnökhelyettesének megválasztásáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 21. § (2) bekezdése és az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 17. § (1) bekezdése alapján *dr. Horváth Attila* alkotmánybíró 2025. április 1-ei hatállyal az Alkotmánybíróság elnökhelyettesének megválasztotta.

Budapest, 2025. április 1.

Dr. Juhász Imre s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/905/2025.

Az Alkotmánybíróság Határozata az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg.

A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza.

Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu

A szerkesztésért felel: dr. Juhász Dorina, főtanácsadó

layout: www.escom.hu

Kiadja az ORAC Kiadó Kft., 1037 Budapest, Montevideo u. 14.

Felelős kiadó: dr. Frank Ádám, a kft. ügyvezetője

Internet: www.orac.hu • E-mail: info@orac.hu

HU ISSN 2062-9273